

Ministarstvo pomorstva, prometa i veza

**NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
POMORSKOG ZAKONIKA**

Zagreb, 10. ožujka 2003.

NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA POMORSKOG ZAKONIKA

Članak 1.

U Pomorskom zakoniku («Narodne novine» br. 17/94, 74/94 i 43/96) u članku 1. stavku 1. riječ «izvršenja» zamjenjuje se riječju «ovrha».

Članak 2.

Članak 5. mijenja se i glasi:

«1) *pomorska plovidba* jest plovidba koja se obavlja na moru i rijekama hrvatskog Jadranskog sliva do granice do koje su one plovne s morske strane;

2) *pomorski objekt* jest plovni objekt namijenjen za plovidbu morem (brod, jahta ili brodica, izuzimajući ratni brod), ili objekt stalno privezan ili usidren na moru (plutajući objekt), odnosno objekt u potpunosti ili djelomično ukopan u morsko dno ili položen na morsko dno (nepomični odobalni objekt), izuzev podmorskog kabela i objekata prometne infrastrukture;

3) *brod, osim ratnog broda* jest plovni objekt namijenjen za plovidbu morem čija je duljina veća od 12 metara, a bruto tonaža veća od 15, ili je ovlašten prevoziti više od 12 putnika;

4) *hrvatski ratni brod* jest plovni objekt, uključujući podmornicu, koji je pod zapovjedništvom pripadnika oružanih snaga Republike Hrvatske, a čija je posada vojna, odnosno podvrgnuta vojnoj disciplini i koji je dužan isticati vanjske znakove raspoznavanja ratnih brodova hrvatske državne pripadnosti kad god je potrebno da svoje svojstvo učini poznatim;

5) *strani ratni brod* je plovni objekt koji ima stranu državnu pripadnost, pripada oružanim snagama, nosi vanjske znakove raspoznavanja ratnog plovnog objekta i njegove državne pripadnosti, nalazi se pod zapovjedništvom vojne osobe i ima vojnu posadu;

6) *putnički brod* jest brod sa mehaničkim porivom koji je ovlašten prevoziti više od 12 putnika;

7) *brzi putnički brod* jest putnički brod kojem je najveća brzina [m/s] jednaka ili veća od vrijednosti dobivene formulom: $3,7 \nabla^{0,1667}$, gdje je ∇ istisnina na konstruktivnoj vodnoj liniji [m³]. Pod brzim putničkim brodom ne smatraju se ne deplasmanski (ne istisninski) brodovi čiji je trup potpuno iznad površine uslijed djelovanja aerodinamičnih sila generiranih površinskim efektom;

8) *teretni brod* jest brod namijenjen za prijevoz tereta, sa ili bez mehaničkog poriva, koji nije putnički brod a čija je duljina veća od 12 metara i bruto tonaža veća od 15;

9) *brzi teretni brod* jest brzi brod, osim brzog putničkog broda, kojem je najveća brzina [m/s] jednaka ili veća od vrijednosti dobivene formulom: $3,7 \nabla^{0,1667}$, gdje je ∇ istisnina na konstruktivnoj vodnoj liniji [m³], i koji u slučaju naplavlivanja bilo kojeg prostora može održati osnovne funkcije i sustave sigurnosti kod ostalih neoštećenih prostora.

Pod brzim teretnim brodom ne smatraju se ne istisninski brodovi čiji je trup potpuno iznad površine uslijed djelovanja aerodinamičkih sila generiranih površinskim efektom.

10) *nuklearni brod* je brod opremljen uređajem na nuklearni pogon;

11) *ribarski brod* jest brod sa mehaničkim porivom namijenjen za ulov ribe i drugih živih bića iz mora ili s morskog dna;

12) *strani ribarski brod* je brod koji ima stranu državnu pripadnost, a namijenjen je i opremljen za ulov ribe ili drugih živih bića u moru ili na morskome dnu;

13) *javni brod* jest brod, osim ratnog broda, namijenjen i opremljen za obavljanje djelatnosti od općeg interesa države, čiji je vlasnik odnosno brodar država ili upravno tijelo ovlašteno od države (plovila lučkih kapetanija, SAR plovila, plovila policije i dr);

14) *strani javni brod* jest plovni objekt u vlasništvu ili korištenju strane države, koji nije ratni brod a služi isključivo za neprivredne svrhe dotične države;

15) *tanker za ulje* jest brod namijenjen prvenstveno za prijevoz ulja u razlivenom stanju;

16) *tanker za kemikalije* jest brod za prijevoz opasnih kemikalija i štetnih tvari u razlivenom stanju;

17) *brod za ukapljene plinove* jest brod namijenjen za prijevoz ukapljenih plinova u razlivenom stanju;

18) *znanstveno-istraživački brod* jest brod namijenjen isključivo za znanstvena ili tehnološka istraživanja ili iskorištavanja mora, morskog dna ili njegova podzemlja, opremljen opremom i uređajima za tu namjenu, kao i za smještaj posebnog osoblja, čija je duljina veća od 12 metara, a bruto tonaža veća od 15;

19) *brod u gradnji* jest pomorski objekt od trenutka polaganja kobilice ili sličnog postupka gradnje do trenutka upisa u upisnik brodova;

20) *postojeći brod* jest brod koji nije u gradnji;

21) *sastav stranih ratnih brodova* jest više stranih ratnih brodova koji plove zajedno pod zapovjedništvom jednog zapovjednika;

22) *tegljač, odnosno potiskivač* jest brod koji je namijenjen tegljenju ili potiskivanju drugih plovnih objekata;

23) *tehnički plovni objekt* jest brod koji je namijenjen za obavljanje tehničkih radova (npr. jaružalo, brod dizalica, pomorski odobalni pokretni objekt za bušenje podmorja i sl.);

24) *plutajući objekt* jest objekt stalno privezan ili usidren na moru, koji nije namijenjen za plovidbu (npr. plutajući dok, plutajuće skladište, plutajući restoran, plutajuća elektrana, pontonski most, pontonska marina i sl.);

25) *nepomični odobalni objekt* jest objekt u potpunosti ili djelomično ukopan u morsko dno ili položen na morsko dno, koji nije namijenjen za plovidbu (npr. fiksna odobalna platforma za istraživanje i eksploataciju podmorja, podmorski cjevovod i sl.) izuzev podmorskog kabla i objekata prometne infrastrukture kao podmorski tunel, most oslonjen na morsko dno i slično;

26) *jahta* jest plovni objekt koji služi za sport ili razonodu, čija je duljina od 12 metara do 24 metra, bez obzira na snagu i vrstu porivnog uređaja i čija konstrukcija i oprema omogućavaju dulji boravak na moru;

27) *strana jahta* jest jahta koja ima stranu državnu pripadnost, i koja se takvom smatra i prema propisima države upisa;

28) *brodica* jest plovni objekt namijenjen za plovidbu morem, koji nije brod ili jahta, čija je duljina veća od 2,5 metar ili ukupna snaga porivnog uređaja 5 kW ili veća;

29) *strana brodica* je brodica strane državne pripadnosti

30) *duljina broda* jest duljina kako je utvrđeno tehničkim Pravilima Hrvatskog registra brodova;

31) *duljina brodice ili jahte* jest duljina kako je utvrđeno Pravilnikom o brodicama odnosno jahtama;

32) *brodar* jest fizička ili pravna osoba koja je kao posjednik broda nositelj plovidbenog pothvata, s tim što se pretpostavlja, dok se ne dokaže protivno, da je brodar osoba koja je u upisnik brodova upisana kao vlasnik broda;

33) *poslovođa broda* jest osoba koja upravlja poslovanjem i/ili sigurnošću i/ili održavanjem broda ili koja je kao takva navedena u ispravi izdanoj temeljem Međunarodnog pravilnika o upravljanju sigurnošću (ISM Code);

34) *poslodavac* je osoba koja je s pomorcem zaključila/sklopila ugovor o radu u svoje ime;

35) *prijevoznik* jest vlasnik broda, brodar ili osoba koja sklapa ugovor s naručiteljem prijevoza;

36) *putnik* jest svaka osoba na brodu ili brodici, osim djece ispod jedne godine života, te osoba zaposlenih na brodu u bilo kojem svojstvu;

37) *javni prijevoz* je prijevoz osoba i stvari koji je uz jednake uvjete svakom dostupan i obavlja se na temelju ugovora o prijevozu;

38) *međunarodno putovanje* jest putovanje brodom ili brodicom prema plovidbenom planu iz bilo koje hrvatske luke u stranu luku ili obratno;

39) *ulje* označava sva postojana ugljikova mineralna ulja, kao što su sirova nafta i svi njeni derivati, te taloge i otpadna ulja bez obzira na to prevoze li se kao teret ili kao zalihe goriva i maziva;

40) *luka* jest vodeni i s vodom izravno povezani kopneni prostor s izgrađenim i neizgrađenim obalama, lukobranima, uređajima, postrojenjima i drugim objektima namijenjenim za pristajanje, sidrenje i zaštitu morskih brodova, ukrcavanje i iskrcavanje stvari i putnika, uskladištavanje i ostala manipuliranja robom, proizvodnju, oplemenjivanje i doradu robe te ostale privredne djelatnosti koje nisu s tim djelatnostima u međusobnoj gospodarskoj, prometnoj ili tehnološkoj vezi;

41) *luka otvorena za međunarodni promet* jest luka slobodan za pristup plovinih objekata svih zastava;

42) *sidrište luke* je uređeni i obilježeni dio mora namijenjen manevriranju i sidrenju brodova;

43) *crta srednje niske vode* jest aritmetička sredina svih niskih voda tijekom mjeseca i godine;

44) *crta srednje visoke vode* jest aritmetička sredina svih visokih voda tijekom mjeseca i godine;

45) *posebno pravo vučenja* jest obračunska jedinica kako ju je definirao Međunarodni monetarni fond;

46) *Ministarstvo* označava ministarstvo nadležno za pomorstvo;

47) *ministar* označava ministra u ministarstvu nadležnom za pomorstvo.»

Članak 3.

U članku 7. stavku 5. riječi «može odrediti» zamjenjuju se riječju «određuje».

Članak 4.

U članku 9. u stavku 1. iza riječi «brodovi» dodaju se riječi «ili brodice».

U stavku 2. iza riječi «stranom jahtom» dodaju se riječi «ili brodicom»

U stavku 3. točki 2. iza riječi «brodu» dodaju se riječi «jahti ili brodici».

Članak 5.

U članku 10. Zakonika stavak 2. se mijenja i glasi:

«Uplovljavanje u unutarnje morske vode Republike Hrvatske i boravak u hrvatskoj luci ili luci u kojoj je brodogradilište u kojem će taj brod biti popravljen može se odobriti stranom ratnom nuklearnom brodu i stranom ratnom brodu koji ima nuklearno naoružanje.»

Iza stavka 2. dodaju se novi stavci 3. i 4. koji glase:

«Brod iz stavka 2. ovog članka dužan je pravodobno dostaviti ovjereni prijepis dokumentacije o sigurnosti nuklearnog postrojenja kao i potvrdu o osiguranju ili drugom financijskom jamstvu iz članka 858. Zakonika Ministarstvu obrane koje uz prethodno mišljenje Ministarstva izdaje odobrenje za uplovljenje broda.

Uplovljenje u unutarnje morske vode Republike Hrvatske i boravak u hrvatskoj luci ne može se odobriti stranom ratnom brodu koji svojim boravkom ugrožava sigurnost Republike Hrvatske.»

Članak 6.

U članku 12. stavku 2. riječ «ministar» zamjenjuje se riječima «Vlada Republike Hrvatske».

Članak 7.

Članak 13. mijenja se i glasi:

«Domaće i strane pravne i fizičke osobe mogu obavljati istraživanja, ispitivanja, fotografiranja i/ili mjerenja mora, morskog dna i/ili morskog podzemlja unutarnjih morskih voda Republike Hrvatske samo uz odobrenje ministarstva nadležnog za znanost.

Domaće i strane pravne i fizičke osobe mogu obavljati arheološko istraživanje, fotografiranje i/ili druge oblike dokumentiranja kulturnog dobra na moru, morskome dnu i podzemlju unutrašnjih morskih voda Republike Hrvatske samo uz odobrenje ministarstva nadležnog za poslove kulture.

Domaće i strane pravne i fizičke osobe mogu obavljati istraživanja, ispitivanja, fotografiranja i/ili mjerenja mora, morskog dna i/ili morskog podzemlja u zaštićenim dijelovima prirode unutrašnjih morskih voda Republike Hrvatske samo uz odobrenje ministarstva nadležnog za poslove zaštite prirode.

Odobrenja iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka navedena ministarstva izdaju uz prethodnu suglasnost Ministarstva glede sigurnosti plovidbe i Ministarstva obrane glede interesa obrane.

Tijekom istraživanja, fotografiranja i/ili mjerenja mora iz stavaka 1. i 3. ovoga članka na stranom znanstvenoistraživačkom brodu mora biti nazočna najmanje jedna osoba iz domaće znanstvenoistraživačke ili druge pravne osobe, kojoj je u skladu sa Zakonom o znanstvenoistraživačkoj djelatnosti priznat znanstvenoistraživački status.

Tijekom arheološkog istraživanja iz stavka 2. ovoga članka na stranom znanstvenoistraživačkom brodu mora biti nazočna najmanje jedna stručna osoba koju odredi ministarstvo nadležno za poslove kulture.

Tijekom istraživanja u zaštićenim dijelovima prirode iz stavka 3. ovoga članka, na stranom znanstvenoistraživačkom brodu mora biti nazočna jedna stručna osoba koju odredi Ministarstvo nadležno za poslove zaštite prirode.

Tijekom istraživanja iz stavaka 5. i 6. ovoga članka, ako se radi o brodu koji je ujedno i ratni brod, mora biti nazočan najmanje jedan stručni pripadnik Oružanih snaga Republike Hrvatske, odnosno Ministarstva obrane.»

Članak 8.

U članku 16. stavcima 2.i 3. riječ «strani» se briše, a iza riječi «vodama» briše se točka, te se dodaje zarez i riječi: «osim u slučaju više sile.»

U stavku 5. riječi «na prijedlog» zamjenjuju se riječima «uz suglasnost.»

U stavku 6. iza riječi «Oglasu za pomorce» briše se točka i dodaju se riječi «i na drugi prikladan način».

Članak 9.

U članku 17. dodaju se novi stavci 2. i 3. koji glase:

«Plovni objekt koji je zbog više sile ili nevolje na moru prisiljen skloniti se u zabranjenu zonu iz članka 16. Zakonika dužan je o tome odmah obavijestiti najbližu lučku kapetaniju ili lučku ispostavu, a koja će po dobivenoj obavijesti izvijestiti nadležno zapovjedništvo Hrvatske vojske.

Ministar će odrediti luke zakloništa, propisati uvjete koje luke zakloništa moraju ispunjavati, te propisati uvjete i način korištenja luka zakloništa.»

Članak 10.

U članku 19. stavku 3. riječi «Državni hidrografski zavod» zamjenjuju se riječima «Hrvatski hidrografski institut».

Članak 11.

Članak 27. mijenja se i glasi:

«Teritorijalnim morem Republike Hrvatske smiju istodobno prolaziti tri strana ratna broda iste državne pripadnosti.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovog članka teritorijalnim morem Republike Hrvatske uz odobrenje ministra obrane smiju istodobno prolaziti više od tri strana ratna broda iste državne pripadnosti.»

Članak 12.

U članku 29. iza riječi «zastavu svoje države», dodaju se riječi « i zastavu Republike Hrvatske».

Članak 13.

Članak 32. mijenja se i glasi:

«Domaće i strane pravne i fizičke osobe mogu obavljati istraživanja, ispitivanja, fotografiranja i/ili mjerenja mora, morskog dna i/ili morskog podzemlja teritorijalnog mora Republike Hrvatske, samo uz odobrenje Ministarstva nadležnog za poslove znanosti i prethodnu suglasnost Ministarstva obrane glede interesa obrane.

Domaće i strane pravne i fizičke osobe mogu obavljati arheološko istraživanje kulturnog dobra na moru, morskom dnu i/ili podzemlju teritorijalnog mora Republike Hrvatske samo uz odobrenje ministarstva nadležnog za poslove kulture.

Domaće i strane pravne i fizičke osobe mogu obavljati istraživanja, ispitivanja, fotografiranja i/ili mjerenja mora, morskog dna i/ili morskog podzemlja u zaštićenim dijelovima prirode teritorijalnog mora Republike Hrvatske samo uz odobrenje ministarstva nadležnog za poslove zaštite prirode.

Odobrenja iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka nadležna ministarstva izdaju uz prethodnu suglasnost Ministarstva glede sigurnosti plovidbe.

Tijekom istraživanja, ispitivanja, fotografiranja i/ili mjerenja iz stavaka 1. i 3. ovoga članka na stranom znanstvenoistraživačkom brodu mora biti nazočna najmanje jedna osoba iz domaće znanstvenoistraživačke ili druge pravne osobe, kojoj je u skladu sa Zakonom o znanstvenoistraživačkoj djelatnosti priznat znanstvenoistraživački status.

Tijekom arheološkog istraživanja iz stavka 2. ovoga članka na stranom znanstvenoistraživačkom brodu mora biti nazočna najmanje jedna stručna osoba koju odredi ministarstvo nadležno za poslove kulture.

Tijekom istraživanja u zaštićenim dijelovima prirode iz stavka 3. ovoga članka, na stranom znanstvenoistraživačkom brodu mora biti nazočna jedna stručna osoba koju odredi ministarstvo nadležno za poslove zaštite prirode.

Tijekom istraživanja iz stavaka 5. i 6. ovoga članka, ako se radi o brodu koji je ujedno i ratni brod, mora biti nazočan najmanje jedan stručni djelatnik Oružanih snaga Republike Hrvatske, odnosno Ministarstva obrane.»

Članak 14.

Članak 41. mijenja se i glasi:

«Domaće i strane fizičke i pravne osobe mogu obavljati istraživanja, ispitivanja, fotografiranja i mjerenja mora u gospodarskom pojasu Republike Hrvatske pod uvjetima propisanim u članku 13. Zakonika.

Strani ratni brod, strani javni brod, strani ribarski brod, te strani znanstvenoistraživački brod može obavljati djelatnosti iz stavka 1. ovog članka samo uz odobrenje ministarstava iz članka 10. Zakonika.»

Članak 15.

U članku 44. iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

«Strane pravne i fizičke osobe smiju iskorištavati morska bića iz ovoga članka samo u slučajevima utvrđenim međunarodnim ugovorom.»

Članak 16.

U članku 47. stavak 5. mijenja se i glasi:

«Ako se brod iz ovoga članka za vrijeme uzapti, predat će se nadležnom tijelu za provedbu postupka.»

Članak 17.

U članku 75. stavak 2. riječ «ne» briše se, a riječ «zakonima» zamjenjuje se riječju «propisima».

Članak 18.

U članku 82. dodaju se novi stavci 2. i 3. koji glase:

«U održavanju sustava upravljanja sigurnošću brodar je dužan postupati sukladno zahtjevima Tehničkih pravila Hrvatskog registra brodova i posebnim propisima.

Inspekcijski nadzor nad obavljanjem poslova iz ovog članka obavlja inspekcija sigurnosti plovidbe Ministarstva i Lučkih kapetanija.»

Članak 19.

U članku 83. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:
«Nalaz istrage iz stavka 1. ovog članka mora se javno objaviti.»

Članak 20.

U članku 85. iza riječi «Oglasima za pomorce» umjesto točke stavlja se zarez i dodaju riječi «pomorskim kartama i/ili drugim publikacijama Hrvatskog hidrografskog instituta».

Članak 21.

U članku 100. stavak 2. mijenja se i glasi:
«Strani brod, strani ratni brod i strana jahta dužni su viti zastavu svoje državne pripadnosti i zastavu Republike Hrvatske dok se nalaze u teritorijalnom moru i unutarnjim morskim vodama Republike Hrvatske, osim dok su u neškodljivom prolazu.»

Članak 22.

U članku 104. stavku 2. točki a) iza riječi «putovima» dodaje se riječ «vodonosci,», a iza riječi putnički dodaju se riječi « i brzi putnički»

Članak 23.

U članku 110. točka 1) mijenja se i glasi:
«1) Ako udovoljava odgovarajućim uvjetima propisanim zakonom, na zakonu utemeljenim propisima i tehničkim pravilima Hrvatskog registra brodova (u daljnjem tekstu: tehnička Pravila) glede:

- a) sigurnosti ljudskih života na moru
- b) zaštite pri radu i smještaja posade i drugih osoba zaposlenih na brodu
- c) zaštite broda
- d) zaštite tereta na brodu
- e) sigurnosti uređaja za rukovanje teretom
- f) sprečavanja onečišćavanja morskog okoliša uljem, štetnim tvarima, otpadnim vodama, otpadom i ispušnim plinovima
- g) zaštite morskog okoliša od stranih ili novih vrsta u balastnim vodama
- h) zaštite morskog okoliša od štetnog djelovanja sustava protiv obrastanja trupa
- i) zaštitarskih mjera za sprečavanje terorističkih djela
- j) prijevoza tereta
- k) prijevoza putnika.»

Članak 24.

Članak 111. mijenja se i glasi:
«Sposobnost broda za plovidbu prema odredbama članka 110. točka 1. Zakonika, utvrđuje se obavljanjem tehničkog nadzora i posvjedočuje izdavanjem brodskih isprava i knjiga.

Tehnički nadzor i izdavanje odgovarajućih brodskih isprava i knjiga obavlja Hrvatski registar brodova (u daljnjem tekstu: Registar) u skladu s tehničkim pravilima.

Tehničkim pravilima propisuju se međunarodno prihvaćene tehničke norme za projektiranje, gradnju i redovne preglede postojećih brodova, te ocjenjivanje sustava upravljanja sigurnošću.

Sposobnost broda za plovidbu prema odredbama članka 110. Zakonika provjerava se inspekcijskim nadzorom.»

Članak 25.

U članku 112. točka 2) mijenja se i glasi:

«2) tipno odobrenje i/ili pojedinačno odobrenje strojeva, uređaja i opreme namijenjenih za ugradnju na brod.»

Točka 6) mijenja se i glasi:

«6) ocjenjivanje sustava upravljanja sigurnošću.»

Članak 26.

U članak 119. iza riječi «opreme» dodaje se riječ «brodar».

Članak 27.

Članak 122. mijenja se i glasi:

«Registar može brod koji nije putnički utvrditi sposobnim za privremeni prijevoz putnika u granicama unutrašnjih morskih voda i teritorijalnog mora Republike Hrvatske.

Registar može putnički brod utvrditi sposobnim za privremeni ulov ribe i drugih živih bića iz mora ili sa morskog dna u granicama unutrašnjih morskih voda i teritorijalnog mora Republike Hrvatske.»

Članak 28.

U Dijelu četvrtom naziv Glave VI «Plutajući objekt» i podnaslov 1. Utvrđivanje sposobnosti za upotrebu plutajućeg objekta» mijenjaju se i glase:

«PLUTAJUĆI OBJEKT I NEPOMIČNI ODOBALNI OBJEKT

1. Utvrđivanje sposobnosti za upotrebu plutajućeg i nepomičnog odobalnog objekta»

Članak 29.

Članak 136. stavak 1. mijenja se i glasi:

«Plutajući objekt i nepomični odobalni objekt je sposoban za upotrebu pod uvjetom:...»

Točka 1) mijenja se i glasi:

«1) ako udovoljava odgovarajućim odredbama zakona i tehničkih Pravila glede:

- a) sigurnosti ljudskih života na moru
- b) zaštite pri radu i smještaja posade i drugih osoba zaposlenih na brodu
- c) sigurnosti uređaja za rukovanje teretom

- d) sprečavanja onečišćavanja morskog okoliša uljem, štetnim tvarima, otpadnim vodama, otpadom i ispušnim plinovima
- e) zaštite morskog okoliša od stranih ili novih vrsta u balastnim vodama
- f) zaštite morskog okoliša od štetnog djelovanja sustava protiv obrastanja trupa
- g) smještaja tereta na objektu
- h) sigurnosti drugih osoba na objektu.»

Točka 5) mijenja se i glasi:

«5) ako je na podesnom mjestu sigurno privezan, usidren, odnosno u potpunosti ili djelomično ukopan u morsko dno ili položen na morsko dno.»

Članak 30.

Članak 137. mijenja se i glasi:

«Za utvrđivanje sposobnosti za plovidbu, tehnički nadzor i pregled plutajućih objekata i nepomičnih odobalnih objekata na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 110. do 122. Zakonika koji se odnose na brod.»

Članak 31.

Podnaslov 2. Baždarenje plutajućih objekata, iznad članka 138. mijenja se i glasi:

«2. Baždarenje plutajućeg i nepomičnog odobalnog objekta»

Članak 32.

U članku 138. dodaje se stavak 2. koji glasi:

«Na nepomični odobalni objekt ne primjenjuju se odredbe u svezi baždarenja.»

Članak 32.

Podnaslov 3. iznad članka 139. mijenja se i glasi:

«3. Isprave i knjige plutajućeg objekta nepomičnog odobalnog objekta.»

Članak 33.

Članak 139. mijenja se i glasi:

«Plutajući objekt i nepomični odobalni objekt mora imati knjige i isprave kojima se dokazuju njegova specifična svojstva u skladu s propisima i pravilima Registra.»

Članak 34.

U članku 140. iza riječi «plutajućih objekata» dodaju se riječi: « i nepomičnih odobalnih objekata».

Članak 35.

U članku 141. stavak 2. mijenja se i glasi:

«Odobrenje iz stavka 1. ovog članka u postupku izdavanja lokacijske dozvole izdaje lučka kapetanija.

Iza stavka 2. dodaju se novi stavci 3. i 4. koji glase:

«Za nepomični odobalni objekt prethodno odobrenje sa stajališta sigurnosti plovidbe u postupku izdavanja lokacijske dozvole izdaje lučka kapetanija.

Ako se nepomični odobalni objekt ukopava ili postavlja na području luke, odnosno plutajući objekt privezuje ili sidri, u postupku izdavanja lokacijske dozvole, potrebna je suglasnost nadležne lučke uprave.»

Članak 36.

Članak 142. mijenja se i glasi:

«Plutajući objekt i nepomični odobalni objekt upisuju se u upisnik plutajućih objekata i nepomičnih odobalnih objekata koji vodi nadležna lučka kapetanija za objekte koji se nalaze na njenom području.»

Članak 37.

Iza članka 142. dodaju se novi članci 142.a, 142.b, 142.c koji glase:

«Članak 142.a

U upisnik plutajućih objekata u gradnji i nepomičnih odobalnih objekata u gradnji može se na zahtjev vlasnika objekta, upisati objekt koji se gradi u hrvatskom brodogradilištu.

Na upis plutajućeg objekta i nepomičnog odobalnog objekta u upisnik plutajućih objekata i nepomičnih odobalnih objekata na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Zakonika o upisu brodova.

Članak 142.b

Pored isprava iz članka 334. Zakonika, uz prijavu za prvi upis prilaže se odobrenje nadležnog tijela državne uprave za poslove prostornog planiranja.

Odobrenje iz stavka 1. ovog članka prilaže se i u slučaju svake promjene mjesta priveza odnosno sidrenja objekta.

Članak 142.c

Oznaka plutajućeg objekta i nepomičnog odobalnog objekta sastoji se iz prva dva slova koja se uzimaju iz imena luke u kojoj je sjedište lučke kapetanije kod koje se objekt upisuje i broja koji označava redni broj u upisniku plutajućih objekata i nepomičnih odobalnih objekata.

Rješenje o oznaci donosi nadležna lučka kapetanija.»

Članak 38.

U Dijelu četvrtom naziv Glave VII «Broдика» i podnaslov «1. Utvrđivanje sposobnosti brodice za plovidbu» mijenjaju se i glase:

«GLAVA VII

BRODICA I JAHTA

1. Utvrđivanje sposobnosti za plovidbu brodice i jahte»

Članak 39.

U članku 143. iza riječi brodica dodaju se riječi «i jahta».

Članak 40.

U članku 144. stavak 1. iza riječi «brodice» dodaju se riječi «i jahte».

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

«Pregled brodice i jahte obavlja se sukladno posebnom propisu.»

Dosadašnji stavci 2., 3. i 4. se brišu.

Članak 41.

Članak 145. mijenja se i glasi:

«Isprava o sposobnosti brodice ili jahte za plovidbu koju izdaje strana država priznaje se uz uvjet uzajamnosti.

Ako brodica ili jahta u vlasništvu stranog državljanina koji nema prebivalište u Republici Hrvatskoj, a koja nije upisana u odgovarajući upisnik u Republici Hrvatskoj, a ista nema isprave o sposobnosti za plovidbu, inspektor sigurnosti plovidbe, nadležne lučke kapetanije će zabraniti plovidbu brodice ili jahte dok se pregledom ne utvrdi njena sposobnost za plovidbu.

Odredba stavka 2. ovog članka primjenjuje se i na brodice ili jahte čije stanje očito ne odgovara važećoj ispravi o sposobnosti za plovidbu brodice ili jahte.

Nakon pregleda iz stavka 2. ovog članka, brodici ili jahti nadležno tijelo izdaje ispravu o sposobnosti za plovidbu.»

Članak 42.

Podnaslov «2. Baždarenja brodice» iznad članka 146. mijenja se i glasi:

«2. Baždarenje brodice i jahte»

Članak 43.

Članak 146. mijenja se i glasi:

«Na baždarenje brodice ili jahte na odgovarajući način primjenjuju odredbe članka 123. do 127. Zakonika koji se odnose na brodove, te podzakonski propisi o brodicama i jahtama.»

Članak 44.

Iza članka 146. dodaje se novi podnaslov i novi članak 146a. koji glasi:

«3. Isprave i knjige brodice i jahte

Članak 146a.

Isprave i knjige koje služe kao dokaz o identitetu, sposobnost za plovidbu i ostalim svojstvima brodice ili jahte, te način i uvjete za njihovo izdavanje, propisat će Ministar posebnim propisom.»

Članak 45.

Iza članka 147. dodaju se novi članci 147a., 147b. i 147c. koji glase:

«Članak 147a.

Poslodavac može s članom posade broda sklopiti više uzastopnih ugovora o radu na određeno vrijeme na temelju kojih se zasniva radni odnos na istim poslovima za neprekinuto razdoblje dulje od razdoblja utvrđenog sukladno propisima o radu.»

Članak 46.

Članak 149. Zakonika mijenja se i glasi:

«Član posade broda hrvatske trgovačke mornarice koji obavlja poslove kojima se osigurava plovidba može biti osoba koja ima odgovarajuću životnu dob, koja je stekla odgovarajuće zvanje i koja za obavljanje poslova tog zvanja na brodu ima odgovarajuću svjedodžbu o osposobljenosti, te vježbenik palube ili stroja.

Zvanja članova posade brodova hrvatske trgovačke mornarice stječu se položenim odgovarajućim ispitom za određeno zvanje.

Osim svjedodžbi o osposobljenosti, za obavljanje poslova odgovarajućeg zvanja iz stavka 1. ovog članka, članovi posade mogu stjecati i svjedodžbe o dopunskoj osposobljenosti.

Svjedodžbe o dopunskoj osposobljenosti iz stavka 3. ovog članka stječu se položenim odgovarajućim ispitom.

Svjedodžbu o osposobljenosti za obavljanje poslova na brodu može se izdati samo osobi koja je tjelesno i duševno sposobna obavljati posao na brodu, te nije ovisna o opojnim drogama i alkoholu, što se utvrđuje liječničkim pregledom i kontrolira periodičnim liječničkim pregledom.»

Članak 47.

Iza članka 149. dodaje se novi članak 149a. koji glasi:

«Članak 149a.

Izobrazbu pomoraca radi stjecanja svjedodžbi o osposobljenosti iz članka 149. Zakona obavljaju pomorska učilišta na temelju rješenja o povjeravanju izobrazbe koje izdaje Ministarstvo.

Obrazovanje pomoraca radi stjecanja svjedodžbi o osposobljenosti iz članka 149. Zakona obavlja pomorsko učilište ovlašteno posebnim propisima i uz suglasnost Ministarstva.

Uvjete za povjeravanje izobrazbe ili izdavanja suglasnosti na ovlaštenja pomorskim učilištima za obrazovanje pomoraca propisuje Ministar.

Ukoliko se utvrdi da pomorsko učilište ne zadovoljava uvjete na temelju kojih mu je izdano rješenje o povjeravanju izobrazbe ili suglasnost za obrazovanje pomoraca ili se utvrdi bilo koja druga nepravilnost u radu pomorskog učilišta, može mu se oduzeti rješenje o povjeravanju izobrazbe ili suglasnost na ovlaštenje za obrazovanje pomoraca i prije isteka njihove valjanosti.»

Članak 48.

U članku 150. iza riječi «brodu» dodaju se riječi «brodici ili jahti», a riječi «propisanim zakonom i pravilima navigacije» zamjenjuju se riječima «propisanim zakonom ili pravilima navigacije».

Članak 49.

Iza članka 150. dodaje se novi članak 150a. koji glasi:

«Članak 150a.

Zapovjednik, član posade broda, jahte ili brodice ne smije biti pod utjecajem alkohola i/ili opijata, bolestan ili premoren.

Zapovjednik, član posade broda, jahte ili brodice ne smije tijekom obavljanja dužnosti na brodu, brodici ili jahti imati više od 0,5 g/kg alkohola u krvi.

Ako inspektor sigurnosti plovidbe lučke kapetanije i druga osoba ovlaštena za nadzor sigurnosti plovidbe utvrdi da su nastupile okolnosti iz stavka 1. i 2. ovog članka, kao mjeru opreza, naložit će zapovjedniku broda, jahte, odnosno voditelju brodice da člana posade broda, jahte ili brodice odmah udalji iz službe na rok ne dulji od 8 dana.

Ako je utvrđeno da je pod utjecajem opijata ili alkohola, bolestan ili premoren zapovjednik broda, jahte ili voditelj brodice, inspektor ili druga osoba ovlaštena za nadzor sigurnosti plovidbe, kao mjeru opreza, odmah će udaljiti iz službe zapovjednika broda ili jahte odnosno voditelja brodice na rok ne dulji od 8 dana i o tome će izvijestiti brodara, odnosno vlasnika brodice.

Ako zbog udaljenja iz službe zapovjednika ili člana posade brod, brodica ili jahta ne udovoljavaju uvjetima o najmanjem broju članova posade za sigurnu plovidbu inspektor sigurnosti plovidbe ili druga ovlaštena osoba će zabraniti isplovljenje broda.

Odredbe stavka 1. do 5. ovog članka odgovarajuće se primjenjuje se i na članove posade svih drugih pomorskih objekata.»

Članak 50.

U članku 154. riječi «povratno putovanje u luku ukrcaja» zamjenjuju se riječima «povratno putovanje u njegovo prebivalište».

Članak 51.

U članku 155. stavku 3. brišu se riječi «u luku ukrcavanja, odnosno».

Članak 52.

U članku 161. stavak 1. mijenja se i glasi:

«Za štetu nastalu zbog tjelesne ozljede, smrti ili narušavanja zdravlja člana posade broda odgovara brodar ako ne dokaže da je šteta nastala zbog njegove krivnje.»

Stavak 4. mijenja se i glasi:

«Zajedno s brodarom odgovornim na temelju stavka 1., 2. i 3. ovog članka solidarno odgovara poslovođa broda .»

Članak 53.

U članku 164. stavku 1. iza riječi «uređaja i opreme,» dodaju se riječi «pomorskim navigacijskim kartama i publikacijama,».

U stavku 4. iza riječi «propisane isprave i knjige» dodaje se zarez i riječi «ažurirane pomorske navigacijske karte i publikacije».

Članak 54.

Iza članka 179. dodaje se novi članak 179.a koji glasi:

«Članak 179a.

Za suđenje u svim sporovima između člana posade broda i brodara, odnosno poslovođe, te zapovjednika i brodara odnosno poslovođe nadležni su trgovački sudovi nadležni za pomorske sporove.»

Članak 55.

U članku 180. stavku 1. iza riječi «Zakona» dodaju se riječi: «i propisa donesenih na temelju Zakonika»

Stavak 2. se briše.

Članak 56.

U članku 181. stavku 1. točka 1. riječi «u pogledu zaštite osoba na brodu i zaštite okoliša» brišu se.

Iza točke 9. dodaju se nove točke 10) i 11) koje glase:

«10) pomorskim učilištima u pogledu održavanja izobrazbe i naobrazbe propisane radi stjecanja zvanja u pomorstvu,

11) pomorskim dobrom.»

Članak 57.

U članku 182. stavku 1. iza točke 4) dodaju se nove točke 5), 6), 7) i 8) koje glase:

«5) Međunarodne konvencije o baždarenju brodova,

6) Međunarodne konvencije o minimalnim standardima na trgovačkim brodovima,

7) Konvencije o međunarodnim pravilima o izbjegavanju sudara na moru,

8) Međunarodne konvencije o građanskoj odgovornosti za štetu zbog onečišćenja uljem.»

Stavak 4. mijenja se i glasi:

«Inspekcijskim nadzorom nad stranim brodom utvrđuje se udovoljava li posada i cjelokupno stanje broda, uključujući strojarnicu, prostorije za smještaj posade, te higijenski uvjeti na brodu pravilima i standardima utvrđenim međunarodnim konvencijama iz stavka 1. ovoga članka.»

Stavak 5. briše se.

Članak 58.

U članku 183. iza stavka 4. dodaje se novi stavak 5. koji glasi:
 «Pored mjera iz stavka 1., 2., 3. i 4. ovog članka mogu se poduzeti druge mjere predviđene Pariškim memorandumom o suglasnosti o nadzoru države luke.»
 Dosadašnji stavak 5. postaje stavak 6.

Članak 59.

U članku 184. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:
 «Postupak inspekcijskog nadzora stranog broda iz stavka 1. ovog članka, te mjere koje se poduzimaju prema stranom brodu, provodit će se sukladno odredbama Pariškog memoranduma o suglasnosti o nadzoru države luke.»

Članak 60.

U članku 185. stavku 1. iza točke 1) dodaje se nova točka 2) koja glasi:
 «2) ima li brod potvrdu o odgovarajućem financijskom jamstvu iz članka 846. Zakonika.»
 U točki 3. riječi «točki 2), 3) i 4)» se brišu.
 Dosadašnje točke 2), 3), 4) i 5) stavka 1. članka 185. postaju točke 3), 4), 5) i 6).

Članak 61.

U članku 186. stavku 1. riječi «prema odredbi članka 185. stavka 1. Zakona» zamjenjuju se riječima «prema odredbama članka 182. i 185. Zakonika»
 Iza stavka 3. dodaju se novi stavci 4. i 5. koji glase:
 «Inspekcijski pregled iz članka 185. i 186. po nalogu ministra može se obaviti i izvan unutarnjih morskih voda i teritorijalnog mora Republike Hrvatske, ukoliko se ocijeni da postoji i opravdana sumnja da stvarno stanje na brodu ne odgovara izdanim brodskim ispravama i knjigama ili da se do isteka valjanosti brodskih isprava i knjiga ne predviđa uplovljenje broda u luke Republike Hrvatske.
 U obavljanju inspekcijskog nadzora iz članka 185. i 186. inspektor sigurnosti plovidbe može od Hrvatskog registra brodova zatražiti na uvid dokumentaciju o postupku izdavanja svjedodžbi za brod koji se nadzire.»

Članak 62.

U članku 187. stavak 1. iza riječi «Hrvatske» briše se zarez i dodaju se riječi «ili posebnim propisima koji uređuju red u lukama».
 Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:
 «Ako nedostaci iz stavka 1. ovog članka neposredno ugrožavaju ljudske živote, sigurnost plovidbe i zaštitu okoliša inspektor može odmah poduzeti mjere iz stavka 2. točke 1., 2. i 3.»

Članak 63.

U članku 188. stavak 2. mijenja se i glasi :
 «Ako se u obavljanju inspekcijskog nadzora iz stavka 1. ovoga članka utvrde i drugi nedostaci na plovnom putu koji mogu ugroziti sigurnost plovidbe, nalazi o tome s primjedbama i prijedlogom mjera dostavit će se Ministarstvu, trgovačkom društvu

koje se brine o održavanju i obilježavanju plovnih putova i Hrvatskom hidrografskom institutu, radi poduzimanja odgovarajućih mjera.»

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

«Plovput i Hrvatski hidrografski institut dužni su dati na uvid Upravi pomorstva godišnje planove rada i godišnja izvješća o stanju sigurnosti plovidbe iz svoje nadležnosti.»

Članak 64.

U članku 189. stavku 1. iza riječi «u skladu s propisima» dodaju se riječi «kojima se uređuje područje telekomunikacija».

Članak 65.

U članku 190. stavku 1. iza riječi «materijala» dodaju se riječi «i građevina».

U stavku 2. iza riječi «kapetanije» umjesto točke stavlja se zarez i dodaju riječi «odnosno odobrenja nadležnog tijela državne uprave za poslove graditeljstva iz članka 73. i 74. Zakonika.»

Iza stavka 2. dodaju se novi stavci 3., 4. i 5. koji glase:

«U slučaju poduzimanja mjera iz stavka 1. inspektor će na licu mjesta narediti zatvaranje gradilišta posebnom oznakom.

Ako se u obavljanju inspekcijeskog nadzora prema odredbama članka 181. stavak 1. točke 3) i 6) utvrdi da objekti izgrađeni na pomorskom dobru ugrožavaju sigurnost plovidbe inspektor sigurnosti plovidbe može poduzeti mjere iz stavka 1. ovog članka.

O poduzetim mjerama iz stavka 1. i 3. ovog članka inspektor će izvijestiti građevnu inspekciju, odnosno inspekciju zaštite okoliša.»

Članak 66.

U članku 191. iza stavka 3. dodaju se novi stavci 4. i 5. koji glase:

«Ako inspektor sigurnosti plovidbe utvrdi da pomorsko učilište ne udovoljava propisanim uvjetima za obavljanje izobrazbe pomoraca, naredit će da otklanjanje utvrđenih nedostataka u određenom roku, odnosno privremeno zabraniti rad dok se utvrđeni nedostaci ne otklone.

Ako inspektor sigurnosti plovidbe utvrdi da pomorsko učilište ne udovoljava propisanim uvjetima za obavljanje naobrazbe pomoraca, nalazi o tome s prijedlozima mjera dostavit će se ministrima u nadležnim ministarstvima.»

Članak 67.

Iza članka 192. dodaje se novi članak 192a. koji glasi:

«Članak 192a.

Protiv rješenja inspektora sigurnosti plovidbe može se izjaviti žalba.

O žalbi iz stavka 1. ovog članka rješava Ministarstvo- Uprava nadležna za poslove pomorstva. »

Članak 68.

U članku 193. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

«Nad brodom hrvatske državne pripadnosti Republika Hrvatska ima pravo i dužnost obavljati nadzor nad upravnim, gospodarskim i tehničkim pitanjima.»

Članak 69.

U članku 197. stavku 2. mijenja se i glasi:

«Tehnički plovni objekt, plutajući objekt i nepomični odobalni objekt upisan u odgovarajući hrvatski upisnik ili kojima je izdan privremeni plovidbeni list mora imati oznaku, a pored oznake može imati i ime.»

Članak 70.

U članku 201. iza riječi Hrvatskoj umjesto točke stavlja se zarez i dodaju riječi «a u upisnik jahti jahta koja je u cjelini u vlasništvu fizičkih ili pravnih osoba državljana Republike Hrvatske s prebivalištem odnosno sjedištem u Republici Hrvatskoj.»

Članak 71.

U članku 202. stavku 1. u točki 1. iza riječi «brodar» dodaju se riječi «ili poslovođa».

Točke 2. i 3. mijenjaju se i glase:

«2) brod koji je u cjelini ili dijelom u vlasništvu strane fizičke ili pravne osobe uz uvjet da taj upis dopusti Ministarstvo.

3) jahta koja je u cjelini ili dijelom u vlasništvu strane fizičke pravne osobe, ili osobe bez državljanstva ili državljanina Republike Hrvatske koji nema prebivalište u Republici Hrvatskoj.»

Članak 72.

Članak 203. mijenja se i glasi:

«U upisnik brodova u gradnji mora se upisati brod u gradnji koji je u cjelini u vlasništvu fizičke ili pravne osobe državljanina Republike Hrvatske s prebivalištem odnosno sjedištem u Republici Hrvatskoj.

U upisnik brodova u gradnji može se upisati brod u vlasništvu strane fizičke ili pravne osobe koji se gradi u hrvatskom brodogradilištu»

Članak 73.

U članku 205. iza stavka 1. dodaju se stavci 2. i 3. koji glase:

«Ne može se upisati u hrvatski upisnik brodova brod koji je stariji od najviše dopuštene starosti za određene vrste brodova.

Najvišu dopuštenu starost za upis brodova u hrvatski upisnik brodova propisati će ministar.»

Članak 74.

U članku 206. stavku 1. točki 3) riječ «trajno» se briše.

U stavku 1. iza točke 4.) dodaju se nove točke 5) i 6) koje glase:

«5) ako to iznimno rješenjem dopusti Ministarstvo,

6) na zahtjev vlasnika broda, ako se ne radi o obveznom brisanju broda.»

Iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

«Vlasnik broda dužan je u roku od 15 dana od dana nastanka okolnosti iz stavka 1. točke 1., 2. i 3. ovoga članka podnijeti zahtjev lučkoj kapetaniji za brisanje broda iz upisnika brodova.»

Članak 75.

Članak 207. mijenja se i glasi:

«Ako je osnovana hipoteka na brodu, za brisanje broda iz upisnika brodova potreban je pristanak hipotekarnih vjerovnika.

Kada je brisanje broda iz upisnika obvezno prema ovom Zakoniku, osim u slučaju pristanka hipotekarnih vjerovnika, brisanje broda neće se obaviti prije isteka razumnog roka koji neće biti kraći od tri mjeseca nakon odgovarajuće obavijesti tim vjerovnicima.

Odredbe ovoga članka primjenjuju se i na brodove u gradnji.

Odredbe ovoga članka ne primjenjuju se na brisanje iz upisnika brodova broda iz članka 206. stavka 1. točke 1) Zakonika.»

Članak 76.

U članku 209. stavak 1. mijenja se i glasi:

«Upisnici brodova su javni.»

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

Upisnici brodova vode su u obliku javne knjige ili elektroničkom obradom podataka na računalu (EOP-upisnik brodova), koji sadrži bazu podataka za cijelo područje Republike Hrvatske. Način vođenja postupka EOP upisa brodova odrediti će ministar posebnim propisom.

U stavku 5. riječi «iz stavka 3.» zamjenjuju se riječima «iz stavka 4.».

Dosadašnji stavci 2.,3.,4. i 5. postaju stavci 3.,4.,5. i 6.

Članak 77.

U članku 210. dodaje se stavak 3. koji glasi:

«Za jahte postoji upisnik jahti.»

Članak 78.

Članak 211. mijenja se i glasi:

«Upisnici brodova, upisnici brodova u gradnji, upisnici jahti sastoje se od glavne knjige i zbirke isprava.»

Članak 79.

Članak 212. mijenja se i glasi:

«Glavna knjiga upisnika brodova, upisnika brodova u gradnji, upisnika jahte sastoji se od uložaka.

Uložak ima list A, list B i list C.

Iznimno, uložak glavne knjige upisnika javnih brodova imaju samo list A i list B. Svaki brod, odnosno jahta upisuje se u poseban uložak.»

Članak 80.

U člancima 213., 214. i 215. iza riječi «upisnika brodova» dodaje se zarez i riječi «upisnika jahti».

Članak 214. stavak 2. mijenja se i glasi:

«U list B uložka glavne knjige iz stavka 1. ovog članka mora se upisati i tvrtka, odnosno naziv i sjedište brodaru ukoliko brodar nije i vlasnik broda.»

Članak 81.

Iza članka 215. dodaje se novi članak 215.b koji glasi:

«Članak 215.b

Odredbe članka 201. do 215. ovog Zakonika odgovarajuće se primjenjuju na upis i brisanje jahti.»

Članak 82.

U članku 221. stavku 1. točki 2) iza riječi «članka 216.» dodaju se riječi «i članka 217.»

U stavku 1. iza točke 5. dodaje se nova točka 6. koja glasi:

«6) ako se upiše u hrvatski upisnik brodova odnosno u upisnik jahti.»

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

«Smatra se da je brodica trajno povučena iz plovidbe, ako je nakon isteka valjanosti tehničkog pregleda brodice proteklo više od dvije godine.»

Dosadašnji stavak 2. i 3. postaju stavci 3. i 4.

Iza stavka 4. dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

«Ukoliko vlasnik brodice nakon proteka roka iz stavka 4. ovog članka nije podnio zahtjev za brisanje brodice iz očevidnika brodica, lučka kapetanija će, ukoliko su ispunjeni uvjeti iz stavka 1. ovog članka po službenoj dužnosti brisati brodicu iz očevidnika brodica.»

Članak 83.

U članku 224. stavak 4. mijenja se i glasi:

«Na sva stvarna prava u pogledu broda i jahte na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, ako ovim Zakonikom nije drukčije određeno.»

Članak 84.

U članku 230. stavku 1. točka 3) briše se.

Dosadašnja točka 4) postaje točka 3).

Članak 85.

Članak 234. mijenja se i glasi:

«Pomorska hipoteka jest pravo prema kojem je vjerovnik ovlašten namiriti svoju tražbinu iz prodajne cijene broda ostvarene sudskom prodajom ili izvansudskom prodajom ili uzimanjem broda u posjed i iskorištavanjem broda.

Ugovorne strane mogu ugovorom isključiti neke vjerovnikove ovlasti iz stavka 1. ovoga članka.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, kada se namirenje na temelju hipoteke na brodu provodi u inozemstvu uz primjenu postupovnih odredaba stranog prava koje ne poznaje sudsku prodaju, vjerovnik je ovlašten namiriti se iz prodajne cijene broda ostvarene nadmetanjem na javnoj dražbi.

Hipoteka na brodu ne prestaje promjenom vlasnika broda osim ako ovim Zakonikom nije drukčije određeno.»

Članak 86.

Iza članka 234. dodaju se novi članci 234a. do 234g. koji glase:

«Članak 234a.

Hipoteka na brodu može nastati ugovorom (ugovorna hipoteka) ili sudskom odlukom (prisilna sudska hipoteka).

Ako ugovor o hipoteci u kojemu je potpis dužnika javno ovjeren sadrži izjavu dužnika da vjerovnik može neposredno na temelju ugovora zatražiti upis hipoteke u upisnik brodova, kao i izjavu dužnika da je suglasan da se na temelju tog ugovora na brodu na kojemu je zasnovana hipoteka može radi tražbine utvrđene tim ugovorom nakon dospjelosti tražbine provesti neposredna ovrha, takav je ugovor ovršna isprava.

Ugovor o hipoteci može sadržavati sporazum stranaka o vrijednosti broda, te o najnižoj prodajnoj cijeni.

Članak 234b.

U slučaju izvansudske prodaje broda vjerovnik može slobodno prodati brod. Pri tome vjerovnik mora postupati pažnjom dobrog gospodarstvenika, te postići razumnu cijenu s obzirom na stanje broda i cijenu takvih ili sličnih brodova na tržištu, te njegovu opterećenost stvarnim pravima drugih osoba.

Vjerovnik odgovara dužniku za svu štetu koju mu je prouzročio time što nije postupio u skladu s odredbom stavka 1. ovoga članka.

Mogući višak sredstava dobivenih takvom prodajom vjerovnik je dužan isplatiti dužniku u roku od osam dana po primitku kupovine.

Članak 234c.

Vjerovnik koji se koristi pravom na izvansudsku prodaju broda ovlašten je zatražiti upis zabilježbe izvansudske prodaje u upisnik brodova.

Nakon zabilježbe iz stavka 1. ovoga članka nedopušteni su upisi na temelju raspoložbe dužnika.

Članak 234d.

Kupac koji kupi brod od hipotekarnog vjerovnika koji se koristi pravom na izvansudsku prodaju iz članka 234. stavka 1. Zakonika stječe pravo vlasništva na brodu neovisno o stvarnom odnosu između vjerovnika i dužnika.

Kupac je ovlašten tražiti upis prava vlasništva u upisniku brodova na temelju ovjerenog ugovora o prodaji.

Članak 234e.

U slučaju izvansudske prodaje broda kupac je, na temelju izvotka iz upisnika brodova i javno ovjerenog ugovora o prodaji, ovlašten neposredno tražiti ovrhu protiv dužnika radi predaje broda u posjed.

Članak 234f.

U slučaju preuzimanja broda u posjed i njegova iskorištavanja radi zaštite svojih interesa vjerovnik može zaprimati prihode broda, te zaradu upotrebljavati za namirenje svoje tražbine.

Prilikom preuzimanja broda u posjed i njegova iskorištavanja vjerovnik mora postupati pažnjom dobrog gospodarstvenika.

Članak 234g.

Vjerovnik kasnije upisane hipoteke na brodu treba pribaviti suglasnost vjerovnika prije upisane hipoteke na brodu za preuzimanje broda u posjed i/ili izvansudsku prodaju.»

Članak 87.

Članak 235. briše se.

Članak 88.

U članku 236. stavak 3. mijenja se i glasi:

«Hipotekarni vjerovnik može preuzeti posjed broda i iskorištavati brod i/ili ga prodati izvansudskim putem samo uz pisano odobrenje podhipotekarnog vjerovnika.»

Članak 89.

U članku 239. stavak 2. briše se.

Članak 90.

Članak 244. mijenja se i glasi:

«Odredbe Zakonika o pomorskoj hipoteci primjenjuju se i na pomorsku hipoteku na brodu u gradnji koji je upisan u upisnik brodova u gradnji, te na jahte upisane u upisnik jahti.»

Članak 91.

U članku 245. stavku 1. iza točke 2) dodaje se nova točka 3) koja glasi:

«3) izvansudskom prodajom broda,».

Dosadašnja točka 3) postaje točka 4).

U stavku 2. riječi «točka 3.» zamjenjuje se riječima «točka 4.».

Članak 92.

Članak 248. mijenja se i glasi:

«Pomorska hipoteka može biti upisana u domaćoj ili stranoj valuti.

Hipotekarni vjerovnik ima pravo slobodno raspolagati sredstvima u onoj valuti koja se ostvari sudskom ili izvansudskom prodajom broda, odnosno nadmetanjem na javnoj dražbi u smislu članka 234. stavka 3. Zakonika.»

Članak 93.

U članku 250. stavak 1. mijenja se i glasi:

«Svaka od sljedećih tražbina prema vlasniku, zakupcu, poslovođitelju ili brodaru broda osigurana je pomorskim privilegijem koji postoji na onom brodu u odnosu na kojeg je nastala.

1) tražbine za plaće i druge iznose koji se duguju zapovjedniku broda, časnicima i drugim članovima brodskog osoblja u svezi s njihovim zaposlenjem na brodu, uključujući troškove repatrijacije i doprinose za socijalno osiguranje koji se plaćaju u njihovo ime;

2) tražbine za smrt ili tjelesne ozljede koje su se dogodile na kopnu ili vodi u neposrednoj vezi s iskorištavanjem broda;

3) tražbine s naslova nagrade za spašavanje broda;

4) tražbine za lučke naknade, troškove plovidbe kanalima i drugim plovničkim putovima, te troškove peljarenja;

5) stvarni gubitak ili oštećenje na osnovi izvanugovorne odgovornosti prouzročen iskorištavanjem broda, a koji nije gubitak ili oštećenje tereta, kontejnera i putničkih stvari prevoženih brodom.»

Članak 94.

Članci 251. i 252. brišu se.

Članak 95.

Članak 253. mijenja se i glasi:

«Odredbe o pomorskim privilegijama ne primjenjuju se radi osiguranja tražbina iz članka 250., stavka 1., točke 1) i 5) ovog Zakonika koje su nastale ili su posljedica:

1) šteta nastalih u svezi s prijevozom ulja ili drugih opasnih i štetnih tvari morem za koje se plaća naknada prema međunarodnim konvencijama ili nacionalnom pravu koje predviđa kauzalnu odgovornost i obvezno osiguranje ili drugi način osiguranja tražbine; ili

2) radioaktivnih svojstava ili kombinacije radioaktivnih svojstava s otrovnim, eksplozivnim ili drugim opasnim svojstvima nuklearnih goriva, ili radioaktivnih proizvoda ili otpadaka.»

Članak 96.

Članak 254. mijenja se i glasi:

«Pomorski privilegiji ne prestaju promjenom vlasništva ili upisa ili zastave broda ako ovim Zakonikom nije drukčije određeno.»

Članak 97.

Članak 256. mijenja se i glasi:

«Pojedine privilegirane tražbine iz članka 250. ovog Zakonika imaju red prvenstva koji odgovara redosljedu kojim su te tražbine naveden u članku 250 .

Iznimno od odredbe stavka 1., pomorski privilegiji koji osiguravaju tražbine s naslova nagrade za spašavanje broda imaju prednost pred svim drugim pomorskim privilegijama koji terete brod prije vremena u kojem su obavljene radnje, zbog kojih je nastao navedeni pomorski privilegij.

Više tražbina iz iste skupine tražbina navedenih u članku 250. stavak 1. točke 1), 2), 4) i 5) namiruju se s jednakim redosljedom prvenstva.

Pomorski privilegiji koji osiguravaju tražbine navedene u točki 3. stavka 1. članka 250. (tražbine s naslova nagrade za spašavanje broda) međusobno imaju red

prvenstva suprotan redosljediu vremena nastanka tražbine koje osiguravaju. Smatra se da su takve tražbine nastale onog dana kad je dovršena svaka pojedina radnja spašavanja.»

Članak 98.

Članci 257., 258. i 259. brišu se.

Članak 99.

U članku 260. stavku 1. točka 2) mijenja se i glasi:
«2) protekom jedne godine,».

Članak 100.

Članak 261. mijenja se i glasi:

«Rok iz članka 260. stavka 1. točke 2) Zakonika računa se:

1) u odnosu na pomorske privilegije navedene u članku 250. stavku 1. točki 1) nakon iskrcaja tražitelja s broda:

2) u odnosu na pomorske privilegije navedene u članku 250. stavku 1. točkama 2) do 5) kad nastanu osigurane tražbine.

Rok iz članka 260. stavka 2. prestaje teći kad brod bude zaustavljen ili zaplijenjen tako da to zaustavljanje ili zapljena dovedu do prisilne prodaje broda.

Rok iz članka 260. stavka 2. ne teče za vrijeme za koje zaustavljanje ili zapljena nisu dopušteni po zakonu.»

Članak 101.

U članku 267. iza riječi «brodovi u gradnji» stavlja se zarez i dodaju se riječi «te na jahte, plutajuće objekte odnosno odobalne nepomične objekte».

Članak 102.

Članak 268. stavak 1. mijenja se i glasi:

«Upisi u upisnik brodova obavljaju se na temelju rješenja nadležne lučke kapetanije, izuzev onih koji su Zakonikom stavljeni u nadležnost suda.»

Stavak 3. mijenja se i glasi:

«Rješenje o prvom upisu broda, rješenja o upisu u list B i list C uložka glavne knjige upisnika brodova, rješenje o brisanju broda i rješenje o ponovnom upisu broda u hrvatski upisnik brodova donosi lučka kapetanija koja vodi upisnik brodova.»

Stavak 4. mijenja se i glasi:

«Rješenje kojim se dopušta prijenos upisa broda iz jednog hrvatskog upisnika u drugi upisnik brodova donosi lučka kapetanija koja vodi upisnik brodova u koji je brod upisan.»

Iza stavka 4. dodaje se novi stavak 5 koji glasi:

« Rješenje o prijenosu upisa broda donosi lučka kapetanija koja vodi upisnik brodova u koji se brod ima upisati.»

U dosadašnjem stavku 5. koji postaje stavak 6., riječi «stavka 2.» zamjenjuju se riječima «stavka 1.»

Članak 103.

U članku 269. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

«Ako ovlaštenik hipoteke na brodu preuzme posjed broda i njegovo iskorištavanje u skladu s člankom 234.b u upisnik brodova upisat će se kao brodar broda.»

Članak 104.

U članku 271. iza točke 7. dodaje se nova točka 8) koja glasi:

«8) ponovni upis broda – kojim se brod ponovno upisuje u hrvatski upisnik brodova.»

Članak 105.

Članak 298. mijenja se i glasi:

«U postupku upisivanja broda u upisnik brodova stranka je osoba na čiji je zahtjev pokrenut ili protiv koje se vodi postupak ili koja radi zaštite svojih prava ili pravnih interesa ima pravo sudjelovati u postupku.»

Članak 106.

Članak 299. se briše.

Članak 107.

Članak 300. mijenja se i glasi:

«U postupku upisivanja u upisnik brodova lučka kapetanija koja vodi upisnik brodova donosi odluke u obliku rješenja kada odlučuje o pravu ili obvezi određene stranke, dok će zaključkom odlučiti o pitanjima koja se tiču postupka, a koja se ne rješavaju rješenjem.»

Članak 108.

Članak 306. se briše.

Članak 109.

U članku 307. stavak 3. mijenja se i glasi:

«Kada lučka kapetanija u čiji je upisnik brod upisan primi prijavu ili prijedlog za prijenos upisa broda u upisnik brodova druge lučke kapetanije, zabilježiti će traženje prijenaosa u upisnik brodova u koji je brod upisan. Na osnovu zabilježbe kapetanija donosi rješenje kojim dopušta prijenos upisa broda u novi upisnik brodova sa svim podacima iz upisnika brodova, te isti upućuje lučkoj kapetaniji u čiji se upisnik brod ima upisati.

Kada lučka kapetanija u čiji se upisnik brod ima upisati, na temelju rješenja iz stavka 1. ovog članka donese rješenje o prijenuosu upisa broda sa svim podacima iz upisnika brodova iz primljenog izvotka u novi upisnik brodova, rješenje o tome dostavit će se lučkoj kapetaniji u čijem je upisniku brod do tada upisan radi brisanja. Lučka kapetanija u čijem je upisniku brod do tada upisan provest će upis brisanja broda iz svog upisnika i lučkoj kapetaniji u čiji je upisnik brod upisan poslat će zbirku isprava koja se odnosi na taj brod.»

U stavku 4. riječi «stavka 3. ovog članka» zamjenjuju se riječima «članka 305. i 306. Zakonika».

Članak 110.

U članku 308. stavak 2. mijenja se i glasi

«Kada prijenos upisa broda dopušta druga lučka kapetanija, a ne lučka kapetanija koja vodi upisnik brodova iz članka 268. stavak 5. Zakonika, lučka kapetanija iz članka 268. stavak 5. Zakonika, ograničiti će se na odlučivanje o tome je li upis dopušten s obzirom na stanje upisnika, a u pogledu ostalih pretpostavki za upis odlučivanje pripada lučkoj kapetaniji iz članka 268. stavak 4. Zakonika koja prijenos upisa broda dopušta.»

Članak 111.

Članak 315. briše se.

Članak 112.

U članku 316. stavku 1. iza riječi «zabilježbu prvenstvenog reda ili» dodaju se riječi «lučka kapetanija iz članka 268. stavak 5. Zakonika»

U stavku 2. točka 1. riječi «ili ako u vezi s prijavom ili prijedlogom za prvi upis nije otvoren uložak za upis» se brišu.

Članak 113.

Članak 317. briše se.

Članak 114.

U članku 318. riječ «pravomoćno» zamjenjuje se riječju «konačno», riječi «i 317.» se brišu.

Članak 115.

Članak 319. se briše.

Članak 116.

Članak 334, stavak 1. mijenja se i glasi:

«Prvi upis broda u upisnik brodova dopustit će lučka kapetanija koja vodi upisnik brodova, ako su uz prijavu za prvi upis broda priložene ove isprave:»

U stavku 1. točka 4) se briše.

Dosadašnje točke 5), 6), 7) i 8) postaju točke 4), 5), 6) i 7).

Članak 117.

U članku 365. stavku 1. iza riječi «vlasnik broda» dodaju se riječi «opterećenog hipotekom».

Članak 118.

U članku 367. stavak 1. umjesto riječi «kod suda nadležnog» treba pisati «kod tijela nadležnog».

Članak 119.

Članak 391. mijenja se i glasi:

«Lučka kapetanija iz članka 268. stavak 4. Zakonika dopustit će prijenos upisa broda iz jednog upisnika brodova u drugi na temelju isprave kojom se dokazuje da će brod promijeniti luku upisa i da će se upisati u luci koja se nalazi na području lučke kapetanije iz članka 268. stavak 5. Zakonika.»

Članak 120.

U članku 392. stavak 1. mijenja se i glasi:

«Lučka kapetanija koja vodi upisnik brodova donijet će rješenje o brisanju broda iz upisnika brodova u slučajevima iz članka 206. stavka 1. Zakonika,»

Članak 121.

Članak 393. mijenja se i glasi:

«U rješenju o brisanju broda iz upisnika brodova treba, prema članku 207. Zakonika utvrditi da vjerovnici hipotekarnih tražbina pristaju na brisanje, osim ako se brisanje obavlja na temelju odredaba članka 206. stavka 1. točke 1. Zakonika.

U slučaju iz stavka 3. članka 207. Zakonika brisanje broda obaviti će se protekom navedenog roka.»

Članak 122.

Članak 394. briše se.

Članak 123.

U članku 396. dodaje se stavak 4. koji glasi:

«Žalba ne odgađa provedbu upisa, ako ovim Zakonikom nije drugačije određeno.»

Članak 124.

Članak 397. mijenja se i glasi:

«Rok za podnošenje žalbe kad je rješenje dostavljeno stranci u Republici Hrvatskoj je 15 dana, a kad je rješenje dostavljeno stranci u inozemstvu je 30 dana.»

Članak 125.

U članku 398. stavak 3. briše se.

Stavak 4. koji postaje stavak 3. mijenja se i glasi:

«Žalbu podneseno neposredno tijelu drugog stupnja (Ministarstvu) to će tijelo uputiti nadležnom tijelu prvog stupnja i smatrat će se da je žalba podnesena na dan kad je stigla tijelu drugog stupnja.»

Iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

«Rok za podnošenje odgovora na žalbu iznosi osam dana.»

Članak 126.

Članak 403. mijenja se i glasi:

«Konačno rješenja tijela drugog stupnja kojim se određuje upis u upisnik brodova dostaviti će se zajedno sa spisima nadležnoj lučkoj kapetaniji radi izvršenja upisa, te radi dostave strankama.»

Članak 127.

U članku 409. stavku 1. točka b) mijenja se i glasi:

«b) tražbine zbog šteta predviđenih odredbama članka 839. do 849. Zakonika.»

Članak 128.

U članku 410. stavak 1. mijenja se i glasi:

«Brodar gubi pravo na ograničenje odgovornosti iz članka 408. Zakonika ako se dokaže da je šteta nastala zbog radnje ili propusta koji je brodar učinio, bilo u namjeri da prouzroči štetu ili bezobzirno znajući da će šteta vjerojatno nastupiti.»

Članak 129.

U članku 412. stavak 1. mijenja se i glasi:

«U slučaju tražbina zbog smrti ili tjelesnih ozljeda putnika na brodu, koje su nastale iz istog događaja, granica odgovornosti brodara je iznos od 175 000 obračunskih jedinica Posebnih prava vučenja pomnoženih brojem putnika koje je brod ovlašten prevoziti na temelju upisnog lista.»

Članak 130.

U članku 415. stavak 1. mijenja se i glasi:

«Brodar koji želi ograničiti svoju odgovornost dužan je osnovati fond ograničene odgovornosti.»

Članak 131.

U članku 419. stavak 1. mijenja se i glasi:

«Odredbe članka 406.-447. Zakonika odnose se i na brodice, s time da se za potrebe tih odredbi brodica smatra brodom s tonažom koja ne prekoračuje 500 tona.»

Članak 132.

U članku 429. stavku 2. riječi «iz krajnje nepažnje» zamjenjuju se riječju «bezobzirno», a riječ «nastupiti» zamjenjuje se riječju «nastati».

Članak 133.

U članku 449. stavku 1. riječi «449. i 458.» zamjenjuju se riječima «449. do 458.».

Članak 134.

U članku 453. stavku 1. riječi «pismeno saopćiti» zamjenjuju se riječima «pisanim putem priopćiti».

U stavku 1. do 5. riječi «inspektor gradnje» zamjenjuju se riječima «nadzornik gradnje».

Stavak 7. briše se.

Članak 135.

U članku 456. riječ «popravci» zamjenjuje se riječju «popravku».

Članak 136.

«U članku 457. stavku 5. riječ «izradio» zamjenjuje se riječju «izradio».

Članak 137.

U Dijelu osmom, u cijelom tekstu Glave II riječi «plovidbeni posao» zamjenjuju se riječima «pomorski plovidbeni posao», riječ «brodar» zamjenjuje se riječima «prijevoznik», osim u člancima 470., 647., 650., 652., 656., 657. i 658..

Članak 138.

U članku 463. stavku 1. točke 5) i 6) mijenjaju se i glase:

«5) *vrijeme stojnica* je redovito vrijeme određeno za ukrcavanje odnosno iskrcavanje tereta za koje se ne plaća posebna naknada,

6) *vrijeme prekostojnica* je vrijeme za koje se, preko vremena stojnica, produljuje ukrcavanje odnosno iskrcavanje tereta, a za koje se plaća posebna naknada.»

Članak 139.

U članku 466. stavku 1. riječ «vozarski» zamjenjuje se riječju «prijevoznički».

Članak 140.

U članku 467. stavku 3. riječi «Kod ugovora» zamjenjuju se riječima «Za ugovore».

Članak 141.

U članku 468. stavku 1. i 2. riječi «Kod brodarskog ugovora» zamjenjuju se riječima «Kada je sklopljen brodarski ugovor».

Članak 142.

U članku 469. riječi «Kod brodarskog ugovora» zamjenjuju se riječima «Kada je sklopljen brodarski ugovor».

Članak 143.

U članku 472. stavku 3. riječi «Strana koja nije kriva za smetnju» zamjenjuju se riječima «Svaka strana».

Članak 144.

Članak 474. briše se.

Članak 145.

U članku 475. stavku 1. riječ «svršetka» ispred riječi «prekostojnica» zamjenjuje se riječima «isteka vremena».

U stavku 3. iza riječi «proteka» dodaje se riječ «vremena».

Članak 146.

Članak 477. mijenja se i glasi:

«Kad je u slučajevima odustajanja od ugovora izdana teretnica ili druga prijevozna isprava, naručitelj može odustati od ugovora ako vrati prijevozniku sve primjerke teretnice ili druge prijevozne isprave, ili mu dade osiguranje za štetu koja bi prijevozniku mogla nastati zato što mu nisu vraćeni svi primjerci teretnice ili druge prijevozne isprave.»

Članak 147.

U članku 481. stavku 2. riječ «vozarskog» zamjenjuje se riječima «pomorskog prijevozničkog».

Članak 148.

U članku 488. iza riječi «predviđeno» zarez se zamjenjuje točkom, a riječi «a mora primiti teret na sidrištu ako ukrcavanje tereta na sidrištu odredi nadležno lučko tijelo», brišu se.

Članak 149.

U članku 491. stavku 1. riječ «pismeno» zamjenjuje se riječima «pisanim putem».

Članak 150.

Članak 504. briše se.

Članak 151.

U članku 506. stavku 1. riječi «Stojnice počinju» zamjenjuju se riječima «Vrijeme stojnica počinje».

U stavku 2. iza riječi «trajanje» dodaje se riječ «vremena».

U stavku 3. riječi «Stojnice se određuju» zamjenjuju se riječima «Vrijeme stojnica se određuje».

Članak 152.

Članak 507. mijenja se i glasi:

«Nakon proteka vremena stojnica počinje teći vrijeme prekostojnica.

Trajanje vremena prekostojnica jednako je trajanju vremena stojnica.

Trajanje vremena prekostojnica računa se prema tekućim danima i dijelovima bez prekida.

U trajanje vremena prekostojnica ne računa se vrijeme u koje se nije moglo raditi zbog smetnji na strani broda.»

Članak 153.

U članku 508. stavku 2. riječi «kod drugih sličnih brodova» zamjenjuju se riječima «za druge slične brodove».

Članak 154.

Iza članka 509. dodaju se novi članci 509a. i 509b. koji glase:

«Članak 509a.

Nakon protoka vremena prekostojnica brod može odmah otputovati s ukranim dijelom tereta.

U slučaju iz stavka 2. ovoga članka prijevoznik zadržava pravo na punu vozarinu, naknadu za prekostojnice i druge tražbine koje mu pripadaju prema ugovoru.

Članak 509b.

Ukrcavanje tereta postavljena uz bok broda do protoka vremena stojnica odnosno prekostojnica, ako ih ima, prijevoznik ne može odbiti, iako bi ukrcavanje i slaganje takva tereta moglo zadržati brod preko trajanja vremena stojnica odnosno prekostojnica.

U slučaju iz stavka 1. ovoga članka prijevoznik ima pravo na naknadu za zadržavanje broda nakon isteka vremena prekostojnica (vrijeme izvanrednih prekostojnica).

Naknada za izvanredne prekostojnice jest 50% viša od naknade za prekostojnice.

Pored naknade za izvanredne prekostojnice prijevoznik ima pravo i na naknadu štete zbog zadržavanja broda ako ta šteta premašuje svotu naknade za izvanredne prekostojnice.»

Članak 155.

U članku 510. stavku 1. riječi «prekostojnice nisu plaćene» zamjenjuju se riječima «naknada za prekostojnice nije plaćena», a riječi «(članak 510.)» zamjenjuju se riječima «(članak 509.)».

Članak 156.

U članku 511. stavku 1. riječi «stojnice i prekostojnice» zamjenjuju se riječima «vrijeme stojnica i prekostojnica».

Članak 157.

U članku 513. stavku 2. ispred riječi «stojnica» dodaje se riječ «vremena».

Članak 158.

Članak 514. briše se.

Članak 159.

Članak 515. mijenja se i glasi:

«Nakon završetka ukrcavanja prijevoznik je dužan krcatelju, na njegov zahtjev, izdati teretnicu, teretni list, elektroničku izmjenu podataka ili drugu ispravu o prijevozu.»

Članak 160.

Članak 516. mijenja se i glasi:

«Ako je teret predan prijevozniku prije ukrcaja, krcatelj može zahtijevati da mu prijevoznik izda potvrdu o preuzimanju tereta, teretnicu ili drugu prijevoznu ispravu koja sadrži uočljivu napomenu «primljeno za ukrcaj».

Prijevoznik koji je izdao teretnicu ili drugu prijevoznu ispravu za ukrcaj može, umjesto izdavanja teretnice ili druge prijevozne isprave, stavljanjem napomene «ukrcano» na ispravu za ukrcaj potvrditi da je ukrcavanje obavljeno.»

Članak 161.

Članak 517. mijenja se i glasi:

«Ako je prijevoznik izdao ispravu o prijevozu za ukrcaj, krcatelj je dužan pri primitku isprave o prijevozu vratiti prijevozniku isprave o prijevozu za ukrcaj.

Ako je prije izdavanja isprave o prijevozu bila izdana potvrda o preuzimanju tereta, krcatelj je dužan po primitku isprave o prijevozu tu potvrdu vratiti prijevozniku.»

Članak 162.

U članku 518. stavcima 1. i 2. iza riječi «teretnica» točka se briše i dodaju se riječi «ili druga isprava o prijevozu».

Članak 163.

U članku 528. iza riječi «potpuni», briše se zarez, a riječi «a ako» zamjenjuju se riječju «ili».

Članak 164.

Iza članka 531. dodaju se novi članci 531a., 531b., 531c., 531d., 531e., 531f. i 531g. koji glase:

«Članak 531a.

Ugovorom o prijevozu stranke mogu predvidjeti da se umjesto teretnice izdaje teretni list.

Teretni list izdaje se na zahtjev krcatelja.

Teretni list se izdaje u jednom primjerku koji potpisuju prijevoznik i krcatelj.

Potpisi na teretnom listu mogu biti tiskani, zamijenjeni pečatom, faksimilom ili elektroničkom izmjenom podataka.

Krcatelj može tražiti prijepise teretnog lista koje će potpisati prijevoznik, a prijevoznik može tražiti prijepise teretnog lista potpisane od krcatelja.

Krcatelj može ovlastiti drugu osobu koja će stvari ukrcati i potpisati teretni list uz navod «u ime i za račun krcatelja».

Članak 531b.

Izdavanje teretnog lista je predmnijeva o sklopljenom ugovoru o prijevozu.

Teretni list je između krcatelja i prijevoznika predmnijeva do protudokaza o primitku stvari kao što je u teretnom listu navedeno.

Teretni list između prijevoznika i primatelja dokaz je o primitku stvari kao što je u teretnom listu navedeno.

Krcatelj je jedini ovlašten davati prijevozniku upute u svezi s ugovorom o prijevozu, pa i promijeniti ime primatelja dok prijevoznik ne primi stvari, ako je to predviđeno ugovorom o prijevozu.

Članak 531c.

Prijevoznik će predati stvari primatelju na osnovi valjane identifikacije.

Podatke u teretni list i njegove prijepise unosi krcatelj.

Nepostojanje, neispravnost ili gubitak teretnog lista ne utječe na valjanost ugovora o prijevozu.

Članak 531d.

Teretni list mora sadržavati:

- 1) mjesto i nadnevak njegova izdavanja;
- 2) mjesto i nadnevak preuzimanja stvari;
- 3) tvrtku odnosno naziv, ili ime i adresu krcatelja;
- 4) predviđeno mjesto iskrcaja;
- 5) tvrtku odnosno naziv, ili ime i adresu primatelja;
- 6) opis i uobičajeni naziv stvari, način pakiranja, oznaku za prepoznavanje, težinu, obujam ili količinu drukčije označenu, broj komada, a radi li se o opasnim tvarima – naznaku o njihovoj opasnosti.

Teretni list može sadržavati i druge podatke, te uvjete ugovora o prijevozu.

Članak 531e.

Prijevoznik može u teretni list unijeti obrazložene primjedbe sukladno članku 528. Zakonika.

Članak 531f.

Ako prijevoznik u teretni list ne stavi primjedbe sukladno članku 531e. Zakonika, predmnijeva se, dok se ne dokaže suprotno, da je stvari primio kako su naznačene u teretnom listu.

Ako prijevoznik u teretni list unese primjedbe sukladno članku 531e. Zakonika, predmnijeva se da je stvari preuzeo onako kako ih je predao primatelju, dok zakoniti imatelj teretnog lista ne dokaže suprotno.

Članak 531g.

Propisi o teretnom listu analogno se primjenjuju kada se prijevoz stvari na osnovi ugovora o prijevozu obavlja na osnovi izmjene elektroničkih podataka.

U tom slučaju korisnik prijevoza može u svako doba tražiti od prijevoznika papirnu ispravu o prijevozu.

Predmnijeva se da su stranke u slučajevima iz prethodnih stavaka suglasne da preneseni i potvrđeni elektronički podaci i oni smješteni u memoriji računala odgovaraju njihovom pisanom obliku na papiru.»

Članak 165.

U članku 553. iza riječi «teretnice» zarez se briše i dodaju se riječi «ili druge prijevozne isprave,».

Članak 166.

U članku 554. stavku 2. riječ «vozarskog» zamjenjuje se riječima «pomorskog prijevozničkog».

Članak 167.

U članku 557. riječi «da raspolaže» zamjenjuju se riječju «raspolagati».

Članak 168.

U članku 561. riječi «koji se nisu mogli» zamjenjuju se riječima «koje nije mogao».

Članak 169.

U članku 562. stavku 2. riječ «i» zamjenjuje se riječima «ili pri».

Članak 170.

U članku 565. stavku 1. točki 3) riječi «da raspolažu» zamjenjuju se riječju «raspolagati».

U točki 6) brojka «1.» zamjenjuje se brojkom «5.»

U stavku 2. riječ «i» zamjenjuje se riječju «ili».

Članak 171.

U članku 567. stavku 2. riječ «korisno» briše se.

Članak 172.

U članku 573. stavku 3. riječ «korisno» briše se.

Članak 173.

U članku 576. u stavku 1. i 2. riječ «brodarove» zamjenjuje se riječju «prijevoznikove».

Članak 174.

U članku 578. riječi «iz krajnje nepažnje» zamjenjuju se riječju «bezobzirno», a riječ «nastupiti» zamjenjuje se riječju «nastati».

Članak 175.

U članku 579. stavak 2. mijenja se i glasi:

«Glede stvari predanih sa zakašnjenjem, prijevoznik odgovara i za oštećenje stvari i za daljnju štetu koja proizađe iz zakašnjenja.»

Članak 176.

U članku 581. stavku 2. riječi «iz krajnje nepažnje» zamjenjuju se riječju «bezobzirno», a riječ «nastupiti» zamjenjuje se riječju «nastati».

Članak 177.

Članak 584. mijenja se i glasi:

«Odredbe Zakonika koje se odnose na odgovornosti prijevoznika ne smiju se ugovorom mijenjati na štetu korisnika prijevoza.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka odredbe Zakonika o odgovornosti prijevoznika smiju se ugovorom mijenjati u prijevoznikovu korist u slučaju:

- oštećenja, manjka ili gubitka tereta nastalog prije početka ukrcavanja ili nakon iskrcaja,
- prijevoza živih životinja,
- prijevoza stvari koji je na temelju suglasnosti krcatelja smješten na palubi.
- štete zbog zakašnjenja.

Odredbe ugovora koje su protivne stavcima 1. i 2. ovoga članka nemaju pravni učinak.»

Članak 178.

Članak 585. briše se.

Članak 179.

U članku 588. stavku 2. riječi «prosječnom vozarinskom stavu» zamjenjuju se riječima «prosječnoj vozarinskoj stavci».

Članak 180.

U članku 595. riječi «Kod brodarskog ugovora na vrijeme» zamjenjuju se riječima «Kada je sklopljen brodarski ugovor na vrijeme».

Članak 181.

U članku 598. riječi «najvišem vozarinskom stavku» zamjenjuju se riječima «najvišoj vozarinskoj stavci».

Članak 182.

U članku 600. riječ «korisno» briše se.

Članak 183.

U članku 611. stavku 1. točki 4) podtočki a) iza riječi «teretnice» dodaje se zarez i riječi «prtlačnice ili druge prijevozne isprave».

Članak 184.

Članak 612. mijenja se i glasi:
«Ugovorom o prijevozu putnika prijevoznik se obvezuje putnika prevesti brodom, a putnik platiti prevozninu.»

Članak 185.

U članku 617. stavak 2. briše se.

Članak 186.

U članku 629. stavku 1. riječ «papir» zamjenjuje se riječju «papiri».

Članak 187.

U članku 632. riječ «normalnim» zamjenjuje se riječju «uobičajenim».

Članak 188.

U članku 633. stavku 1. brojka «46.666» zamjenjuje se brojkom «175.000».

Članak 189.

U članku 634. stavku 1. točki 1) brojka «833» zamjenjuje se brojkom «1.800».

U točki 2) brojka «3.333» zamjenjuje se brojkom «10.000».

U točki 3) brojka «1.200» zamjenjuje se brojkom «2.700».

Članak 190.

U članku 635. stavku 1. brojka «117» zamjenjuje se brojkom «300», a brojka «13» zamjenjuje se brojkom «135».

Članak 191.

U članku 636. riječi «iz krajnje nepažnje» zamjenjuju se riječju «bezobzirno», a riječ «nastupiti» riječju «nastati».

Članak 192.

U članku 637. riječi «pismeno ugovoriti» zamjenjuju se riječima «pisanim putem ugovoriti».

Članak 193.

U članku 639. stavku 2. riječi «iz krajnje nepažnje» zamjenjuju se riječju «bezobzirno», a riječ «nastupiti» riječju «nastati».

Članak 194.

U članku 642. stavku 3. riječ «ugovor» zamjenjuje se riječju «prigovor» a riječ «prisutnosti» zamjenjuje se riječju «nazočnosti».

Članak 195.

Članak 643. stavak 3. mijenja se i glasi:

«U roku od 30 dana od dana primitka obavijesti o nalasku prtljage putnik može zahtijevati predaju prtljage, uz plaćanje troškova prijevoza, u mjestu koje on odredi.»

Članak 196.

Članak 644. mijenja se i glasi:

«Svaka ugovorna odredba sklopljena prije nastupanja slučaja koji je prouzročio smrt ili tjelesnu ozljedu putnika ili oštećenje, manjak ili gubitak njegove prtljage ili zakašnjenje u predaji prtljage putniku, sa svrhom oslobođenja prijevoznika odgovornosti prema putniku ili određivanja niže svote ograničenja odgovornosti od svote određene odredbama Zakonika, osim svote ograničenja iz članka 635. Zakonika, ili radi prenošenja na drugog tereta dokazivanja koji pada na prijevoznika ništava je.»

Članak 197.

U članku 647. riječ «brodar» zamjenjuje se riječju «poduzetnik», a riječi «da svojim brodom tegli ili potiskuje» zamjenjuju se riječima «svojim brodom tegliti ili potiskivati», a riječi «da za to plati» zamjenjuju se riječima «za to platiti».

Članak 198.

U članku 649. stavku 1. točki 2) riječi «da se otpusti uže» zamjenjuju se riječima «za otpuštanje užeta».

Članak 199.

U člancima 650. i 652. riječ «brodar» zamjenjuje se riječju «poduzetnik».

Članak 200.

U članku 656. stavku 1., riječ «brodar» zamjenjuje se riječima «poduzetnik broda», a riječ «naručitelj» zamjenjuje se riječju «ugovaratelj».

Članak 201.

U članku 657. riječ «brodar» zamjenjuje se riječima «poduzetnik broda».

Članak 202.

U članku 658. stavcima 1. i 3. riječ «brodar» zamjenjuje se riječima «poduzetnik broda».

U stavku 3. riječ «naručiteljevih» zamjenjuje se riječju «ugovarateljevih».

Članak 203.

U članku 661. stavak 2. mijenja se i glasi:

«Prijevoznik koji je na temelju ugovora o izravnom prijevozu stvari primio teret izdaje teretnicu ili drugu prijevoznu ispravu za cijeli ugovoreni put (izravna teretnica ili druga prijevozna isprava).»

Članak 204.

U članku 686. stavku 5. točkama 1), 2) i 3) riječi «kod ugovora» zamjenjuju se riječima «kad je sklopljen ugovor».

U točki 2) riječi «trebalo da stigne» zamjenjuju se riječima «trebao stići», a riječ «a» ispred riječi «ako» zamjenjuje se riječju «ali».

U točki 3) riječi «trebala da bude» zamjenjuju se riječima «trebala biti».

Točke 4) i 5) mijenjaju se i glase:

«4) kada je sklopljen ugovor o tegljenju – od dana kad je tegljenje završeno, osim ako se radi o tražbinama za tegljarinu, kada rok počinje teći od dana dospelosti tegljarine;

5) kada je sklopljen ugovor u zakupu broda – od dana kad je ugovor prestao važiti, osim ako se radi o tražbinama za zakupninu, kada rok počinje teći od dana dospelosti zakupnine;»

U točki 6) riječi «kod regresnih zahtjeva» zamjenjuju se riječima «u regresnim zahtjevima».

Članak 205.

U članku 688. iza riječi «gradnji» stavlja se zarez i dodaje se riječ «preinaci».

Članak 206.

U članku 690. riječ «trećim» briše se.

Članak 207.

U članku 691. riječi «dobrog privrednika» brišu se.

Članak 208.

U članku 694. stavak 1. mijenja se i glasi:

«Pomorski agent ima pravo na predujam za naknadu svojih troškova i onih učinjenih za nalogodavca i nagradu.»

Članak 209.

U članku 695. riječi «ugovor sklopljen» zamjenjuju se riječima «posredovao pri njegovu sklapanju.»

Članak 210.

U Dijelu osmom tekstu Glave IV. riječi «plovidbeno osiguranje» u određenom padežu i broju zamjenjuju se riječima «pomorsko osiguranje».

Članak 211.

Članak 697. stavak 1. točka 3) mijenja se i glasi:

«3) osiguranje odgovornosti za štete nanese trećim osobama u svezi s iskorištavanjem broda i drugih stvari navedenih u točki 1) ovoga stavka, te na osiguranje od odgovornosti za štete na brodu primljenom na popravak.».

Iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

«Odredbe ove glave Zakona primjenjuju se i na uzajamna osiguranja pomorskih rizika ako nisu u suprotnosti s naravi odnosa tih osiguranja.»

Dosadašnji stavci 4.i 5. postaju stavci 5. i 6.

Članak 212.

U članku 707. stavku 1. riječ «ugovorna» zamjenjuje se riječju «ugovorena».

Članak 213.

U članku 715. stavku 3. riječi «i unutrašnjim vodama» brišu se.

Članak 214.

U članku 717. stavku 1. riječi «plovidbena nezgoda» zamjenjuju se riječima «pomorska nezgoda».

U članku 717. stavak 2. mijenja se i glasi:

«Ugovorom o osiguranju mogu se osigurati i drugi rizici kojima je osigurani predmet izložen za trajanja osiguranja, kao što su krađa i neisporuka, manipulativni rizici, kopneni transportni rizici, ratni i politički rizici, rizici štrajka itd.»

Članak 215.

U članku 719. stavku 1. točka 2) mijenja se i glasi:

«2) djelomični gubitak ili oštećenje osiguranog predmeta,»

Članak 216.

U članku 721. stavak 2. mijenja se i glasi:

«Ako u ugovoru o osiguranju nije drukčije određeno, iz osiguranja su isključene i štete nastale posredno ili neposredno zbog:

- 1) krajnje nepažnje osiguranika,
- 2) namjernog postupka ili krajnje nepažnje osoba za čije postupke, prema samom zakonu, odgovara osiguranik,
- 3) nastupanja ratnih i političkih rizika i rizika štrajka,
- 4) nastupanja nuklearnih rizika.»

Članak 217.

U članku 741. stavku 3. riječ «privredne» zamjenjuje se riječju «gospodarske».

Članak 218.

U članku 742. stavak 2. iza riječi «nesposobnosti» dodaje se riječ «broda».

Članak 219.

U članku 747. stavku 1. riječ «ugovornom» zamjenjuje se riječju «ugovorenom».

Članak 220.

Naziv Dijela devetog «Plovidbene nezgode» mijenja se i glasi: «Pomorske nezgode».

U cijelom tekstu Dijela devetog riječi «plovidbena nezgoda» zamjenjuje se riječima «pomorska nezgoda», a riječi «plovidbeni pothvat» zamjenjuje se riječima «pomorski pothvat»

Članak 221.

U članku 762. stavku 1. točka 3. mijenja se i glasi:

«3) koju prouzroči usidreni ili vezani brod, odnosno koja se nanese usidrenom ili vezanom brodu,».

U stavku 2. riječ «istodobnim» zamjenjuje se riječju «istodobno», riječ «toksičnim» zamjenjuje se riječju «otrovnim», a ispred riječi «eksplozivnim», riječ «ili» zamjenjuje se riječju «odnosno».

Članak 222.

U članku 764. riječi «ili propuštanjem radnje od peljara,» zamjenjuju se riječima «peljara ili njegovim propuštanjem radnje,».

Članak 223.

U članku 765. stavak 2. mijenja se i glasi:

«Ako se opseg krivnje brodova iz stavka 1. ovoga članka ne može ustanoviti, njihova se odgovornost za štetu dijeli na jednake dijelove.»

Članak 224.

U članku 767. iza stavka 1. dodaju se stavci novi 2. i 3. koji glase:

«Brod koji je u slučajevima iz stavka 1. ovoga članka platio na ime naknade štete više nego što iznosi naknada razmjerna njegovoj krivnji, ima pravo zahtijevati od drugog broda da mu od isplaćene svote namiri onoliko koliko bi na taj brod otpalo na ime naknade štete određene razmjerno njegovoj krivnji.

Brod koji, iz razloga koji ne ovise o njemu, ne može naplatiti od drugog broda ili drugih brodova svotu na koju ima pravo prema stavku 2. ovoga članka, može naplatu te svote zahtijevati od ostalih brodova čijom je krivnjom šteta nastala, razmjerno krivnji svakog od tih brodova.»

Članak 225.

Članak 768. briše se.

Članak 226.

U članku 770. stavku 2. riječi «prouzročenu od zapovjednika broda» zamjenjuju se riječima «koju zapovjednik broda prouzroči».

Članak 227.

U članku 771. stavku 2. brojka «768.» zamjenjuje se brojkom «767.»

U stavku 3. riječi «pošto je nastala tražbina» zamjenjuju se riječima «nakon što je tražbina nastala», a riječi «roka navedenog u stavku» zamjenjuju se riječima «rokova navedenih u stavcima».

U stavku 4. točki 3. brojka «768.» zamjenjuje se brojkom «767.», a brojka «2.» zamjenjuje se brojkom «3.»

Članak 228.

U članku 774. stavak 1. mijenja se i glasi:

«Odredbe ove glave Zakonika primjenjuju se na spašavanje osoba, brodova, stvari s tih brodova i svake druge imovine koja se zatekne u opasnosti na moru, uključujući vađenje potonulih stvari iz mora».

Stavak 2. briše se.

Članak 229.

Iza članka 774. dodaje se novi članak 774a. koji glasi:

«Članak 774a.

Pojedini izrazi uporabljeni u ovoj glavi Zakonika imaju ovo značenje:

1) *spašavanje* jest svaki čin ili činidba poduzeta radi pomoći osobama, brodu ili bilo kojoj drugoj imovini koja je u opasnosti na moru ili pod morem;

2) *brod* jest svaki brod, brodica, jahta, plovilo i naprava sposobna za plovidbu;

3) *imovina* jest svaka imovina koja nije trajno i namjerno učvršćena uz obalu, uključujući vozarinu ako je izložena riziku;

4) *šteta morskog okolišu* jest osjetno fizičko oštećenje ljudskog zdravlja, života na moru ili morskih bogatstava, prouzročeno onečišćenjem, štetnim izljevom, vatrom, nezgodom i sličnim težim nezgodama;

5) *isplata* jest svaka nagrada, podmirenje ili naknada koja se duguje na temelju odredaba ove glave Zakonika.»

Članak 230.

Članak 775. mijenja se i glasi:

«Odredbe ove glave Zakonika primjenjuju se i na ratne brodove, osim odredaba članka 796. do 799. Zakonika.

Ministar obrane propisat će u kojim slučajevima zapovjednik hrvatskoga ratnog broda nije dužan postupati sukladno odredbama članka 776. do 779. Zakonika.

Spašavanje hrvatskoga ratnog broda i osoba na njemu neće se poduzeti u slučaju izričite zabrane zapovjednika tog broda.»

Članak 231.

Iza članka 775. dodaje se novi članak 775a. koji glasi:

«Članak 775a.

Odredbe ove glave Zakonika neće se primjenjivati na učvršćene ili plutajuće platforme niti na pokretne pučinske jedinice za bušenje dna kada se takve platforme ili jedinice nalaze na svojem odredištu, zaposlene u istraživanju, korištenju ili proizvodnji podmorskih mineralnih bogatstava.»

Članak 232.

U članku 776. stavku 1. ispred riječi «poduzeti» riječ «i» zamjenjuje se riječju «te».

Članak 233.

U članku 777. stavku 1. točki 2. riječ «smatra» zamjenjuje se riječju «drži».

U točki 3. riječi «da ide u pomoć» zamjenjuju se riječima «za pružanje pomoći», a riječi «taj izbor» zamjenjuju se riječima «tu zadaću».

Članak 234.

Članak 781. briše se.

Članak 235.

Članak 782. briše se.

Članak 236.

Članak 783. stavak 2. mijenja se i glasi:

«Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, ako je u istoj akciji spašavanja sudjelovalo više spašavatelja od kojih su neki spasili osobe, a neki brod ili drugu imovinu, spašavatelju koji je spasio samo osobe pripada pravičan dio nagrade priznate drugom spašavatelju za spašavanje imovine, ili naknade za sprečavanje ili smanjenje štete morskom okolišu.»

Članak 237.

U članku 784. stavku 1. riječi «broda i stvari s broda» zamjenjuju se riječju «imovine».

U stavku 2. riječi «stvari na brodu» zamjenjuju se riječima «druge imovine na tome brodu».

Članak 238.

U članku 785. stavku 1. riječi «stvari s broda» zamjenjuju se riječima «druge imovine», a riječ «rezultat» zamjenjuje se riječju «ishod».

U stavku 2. riječi «spašenih stvari» zamjenjuje se riječima «spašene imovine».

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

«Osim ako stranke ugovorom drukčije predvide, nikakva se isplata ne duguje prema ovoj glavi Zakonika ako operacije spašavanja nisu imale koristan ishod.»

Članak 239.

U članku 786. stavku 1. ispred riječi «prihvatiti», riječ «i» zamjenjuje se riječju «te», a riječi «stvari s broda» zamjenjuju se riječima «spašavane imovine».

U stavku 2. iza riječi «vlasnik» riječi «stvari s broda» zamjenjuju se riječju «imovine», a iza riječi «ili» riječi «stvari s broda» zamjenjuju se riječima «druga spašena imovina».

Članak 240.

U članku 787. stavku 1. riječi «stvari s broda» zamjenjuju se riječima «druge imovine».

U stavku 1. točki 1. iza riječi «opasnosti» dodaje se zarez, a riječ «i» zamjenjuje se riječju «te».

Članak 241.

U članku 788. stavku 1. riječi «stvari s broda» zamjenjuju se riječima «druge imovine».

U stavku 2. točki 1) riječi «stvari s broda» zamjenjuju se riječima «druge spašene imovine».

U točki 2) riječ «na» briše se.

U točki 5) riječi «stvari s broda» zamjenjuju se riječima «druge imovine».

U točki 10) riječ «spremnosti» zamjenjuje se riječju «pripravnosti».

Članak 242.

U članku 790. stavku 1. riječi «stvari s broda» zamjenjuju se riječima «druge imovine».

Članak 243.

Članak 791. mijenja se i glasi:

«Po odredbama ove glave Zakonika ne postoji obveza plaćanja ako pružene usluge ne prelaze ono što se razborito može držati dužnim ispunjenjem ugovora koji je bio sklopljen prije nego što se opasnost pojavila.

Spašavatelj koji se upustio u spašavanje broda ili druge imovine protiv izričite i razborite zabrane zapovjednika, vlasnika ili brodara spašavanog broda, odnosno osobe ovlaštene raspolagati spašenom imovinom nema pravo na nagradu.

Sud može smanjiti nagradu ili odlučiti da spašavatelju ne pripada nagrada za spašavanje broda ili druge imovine ako su spašavatelji svojom krivnjom izazvali potrebu spašavanja, ako su svojim propustom ili nemarnošću otežali spašavanje ili ako su pri spašavanju počinili krađu, utaju ili prijevartnu radnju.

U postupku odlučivanja o tražbini spašavatelja, sud može privremenom odlukom narediti da se spašavatelju unaprijed isplati onolika svota koliku drži pravičnom i opravdanom prema okolnostima slučaja.»

Članak 244.

Članak 792. briše se.

Članak 245.

U članku 793. stavak 2. mijenja se i glasi:

«Ako je sklopljen ugovor o spašavanju, vlasnik druge spašene imovine na brodu ili osoba koja ima pravo raspolagati takvom imovinom odgovara solidarno s brodarom, ali samo za onaj dio nagrade koji se odnosi na tu imovinu.»

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

«Ako u slučaju iz stavka 1. ovoga članka brodar spašenog broda plati ukupnu nagradu za spašavanje, pripada mu pravo regresa prema vlasniku ili osobi koja ima pravo raspolagati drugom imovinom na brodu, za dio nagrade koji se odnosi na tu imovinu.»

U dosadašnjem stavku 3., koji postaje stavak 4., riječi «spašene stvari» zamjenjuju se riječima «drugu spašenu imovinu», a riječi «tim stvarima» zamjenjuju se riječima «tom imovinom».

Članak 246.

U članku 794. stavcima 1., 2. i 3. riječ «odgovarajuće» zamjenjuje se riječju «primjereno».

U stavku 2. riječ «stvarima» zamjenjuje se riječima «drugom imovinom».

U stavku 3. riječ «stvari» zamjenjuje se riječima «druga imovina».

Članak 247.

U članku 795. riječi «stvari s broda» zamjenjuju se riječima «druge imovine», a riječ «jamstvo» zamjenjuje se riječju «jamstva».

Članak 248.

U članku 796. iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

«Spašavatelj se ne može odreći dijela nagrade koji čini udio članova posade u toj nagradi bez pristanka članova posade broda spašavatelja.»

Članak 249.

Članak 797. briše se.

Članak 250.

U članku 798. iza riječi «brodaru spašenog broda» dodaju se riječi «ili prema vlasniku druge spašene imovine».

Članak 251.

U članku 799. riječ «broda» briše se.

Članak 252.

Iza članka 799. dodaju se novi članci 799a., 799b., 799c. i 799d. koji glase:

«Članak 799a.

Nadležna lučka kapetanija ima pravo nadzirati operacije spašavanja, te postupke i mjere spašavatelja glede njihova utjecaja na sigurnost plovidbe, na iskorištavanje prirodnih bogatstava mora i na zaštitu okoliša.

Članak 799b.

Ako se brod ili druga imovina koja može biti predmetom spašavanja nalazi na površini mora, ili ako je uronjena odnosno na morskom dnu, gdje predstavlja ili može predstavljati opasnost za plovidbu, za iskorištavanje prirodnih bogatstava mora ili za onečišćenje okoliša, teritorijalno nadležna lučka kapetanija rješenjem će narediti njezinu vlasniku da u primjerenom roku poduzme mjere za spašavanje ili uklanjanje takve imovine.

Ako vlasnik imovine iz stavka 1. ovoga članka ne postupi sukladno rješenju kapetanije, kapetanija će na trošak i rizik vlasnika te imovine organizirati njezino spašavanje ili uklanjanje posredstvom pravne ili fizičke osobe kojoj je to poslovna djelatnost.

Ako brod ili druga imovina koja može biti predmetom spašavanja predstavlja neposrednu opasnost za okoliš, odnosno opasnost ili smetnju za plovidbu, kapetanija će i bez prethodnog donošenja rješenja iz stavka 1. ovoga članka odlučiti o poduzimanju spašavanja ili uklanjanja takve stvari na trošak i rizik njezina vlasnika.

Žalbe protiv rješenja nadležne kapetanije iz stavaka 1.-3. ovoga članka podnose se Ministarstvu u roku od 15 dana od dana primitka odnosnog rješenja, ali ne zadržavaju njegovo izvršenje.

Članak 799c.

Ako troškovi spašavanja ili uklanjanja imovine, sukladno odredbama članka 799b., stavka 2. i 3. Zakonika, budu veći od vrijednosti spašene imovine, razlika će se podmiriti iz državnog proračuna.

Članak 799d.

Spašavanje ili vađenje imovine koja ima ili se može pretpostaviti da ima svojstvo kulturnog dobra, a nalazi se na dnu mora, ne smije se poduzeti bez odobrenja Ministarstva kulture.

Spašavanje imovine koja ima ili se može pretpostaviti da ima vojnu važnost, a koje nije odobrio ovlašteni vojni časnik, ne smije se poduzeti bez odobrenja Ministarstva obrane.

Protiv rješenja Ministarstva kulture ili Ministarstva obrane, kojim se daje ili uskraćuje odobrenje za spašavanje imovine iza stavaka 1. i 2. ovoga članka ne može se podnijeti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.»

Članak 253.

U članku 800. stavak 2. briše se.

U dosadašnjem stavku 3. koji postaje stavak 2. riječi «i 2.» brišu se.

Članak 254.

U Dijelu devetom «GLAVA III – VAĐENJE POTONULIH STVARI» i članci 801. - 813. brišu se.

Članak 255.

U članku 814. stavku 1. riječ «šteta» zamjenjuje se riječju «štete».

Članak 256.

U članku 815. stavku 1. točki 1) iza riječi «zamjenjuje» dodaju se riječi «ako su bili razborito poduzeti», a riječ «poduzet» se briše.

Točka 3) mijenja se i glasi:

«3) *pomorski pothvat* jest putovanje broda od početka ukrcavanja do svršetka iskrcavanja tereta svakoga pojedinog sudionika; pomorski pothvat postoji i onda kada jedan ili više brodova tegle ili potiskuju drugi brod ili brodove, pod uvjetom da svi sudjeluju u gospodarskoj djelatnosti, a ne u operaciji spašavanja,»

U točki 5) iza riječi «jest» dodaje se riječ «zbroj», a riječi «troškovi prouzročeni» zamjenjuju se riječima «troškova prouzročениh».

Članak 257.

U članku 817. riječ «neposredno» zamjenjuje se riječju «neposredna», a riječ «neminovno» zamjenjuje se riječju «neminovna».

Iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

«Posebna naknada koju je, na temelju odredbe članka 789. Zakonika, spašavatelju dužan platiti vlasnik broda od kojega prijete šteta morskom okolišu, ne priznaje se kao zajednička havarija.»

Članak 258.

U članku 818. iza riječi «Svaki» dodaje se riječ «dodatni», riječ «eventualne» zamjenjuje se riječju «moguće», a iza riječi «uštede» briše se zarez i dodaju se riječi «drugim interesima,».

Članak 259.

Članak 819. mijenja se i glasi:

«Dužnost doprinosa u zajedničku havariju postoji i kad su šteta ili trošak prouzročeni krivnjom nekog od sudionika pomorskog pothvata.

Odredbom stavka 1. ovoga članka ne dira se u prava onog sudionika pomorskog pothvata koji je pridonio u zajedničku havariju prema osobi ili osobama koje su svojom krivnjom prouzročile štetu ili trošak.»

Članak 260.

U članku 820. točke 1) i 2) mijenjaju se i glase:

«1) dužničku masu tvori činom zajedničke havarije spašena imovina, vrijednost žrtvovane imovine i svota za koju je smanjena vrijednost namjerno oštećene imovine,

2) vjerovničku masu tvori činom zajedničke havarije žrtvovana imovina i svota za koju je smanjena vrijednost namjerno oštećene imovine, te troškovi koji se smatraju zajedničkom havarijom, uključujući troškove likvidacije zajedničke havarije.»

Članak 261.

U članku 821. stavku 1. točka 1) mijenja se i glasi:

«1) u dužničku masu – predmeti za osobnu upotrebu posade i putnika, putnička prtljaga za koju nije izdana prtljažnica ili teretnica, te poštanske pošiljke;»

U stavku 2. riječi «je spašen» zamjenjuju se riječima «se činom zajedničke havarije spasi», a ispred riječi «ukrcan» dodaje se riječ «bio».

Članak 262.

Iza članka 822. dodaje se novi članak 822a. koji glasi:

«Članak 822a.

Svota koja se priznaje kao zajednička havarija za štetu ili gubitak broda ili njegovih dijelova, prouzročene činom zajedničke havarije, jest:

1) kad je riječ o popravku ili zamjeni dijelova – stvarni razumni trošak popravka ili zamjene, odnosno gubitaka, uz odbitak prema odredbama članka 823. Zakonika;

2) kad nije riječ o popravku ili zamjeni dijelova – razumno smanjenje vrijednosti koje proizlazi iz takve štete ili gubitka, ali koje ne prelazi procijenjene troškove popravka;

3) kad je riječ o potpunom gubitku broda, ili kad prema procjeni troškovi popravaka prelaze vrijednost broda poslije njegova popravka, svota koja ulazi u vjerovničku masu jest razlika između procijenjene vrijednosti broda u neoštećenom stanju, uz odbitak procijenjenih troškova popravka štete koja se ne priznaje u zajedničku havariju, i procijenjene vrijednosti broda u oštećenom stanju. Potonja se vrijednost može odrediti prema neto-utršku od moguće prodaje podrtine, koji se utržak također odbija od vjerovničke mase.»

Članak 263.

Članak 823. mijenja se i glasi:

«Troškovi popravka broda koji ulaze u vjerovničku masu nisu podložni odbicima prema načelu «novo za staro» kad se stari materijal ili dijelovi nadomještaju novim, osim ako je brod star više od 15 godina, u kojem se slučaju odbija jedna trećina. Odbici se određuju prema starosti broda, računajući od 31. prosinca one godine u kojoj je gradnja broda završena pa do dana čina zajedničke havarije, osim za izolacijske dijelove, brodice za spašavanje i slične brodice, uređaje i opremu veze i navigacije, te strojeve i kotlove, za koje se odbici određuju prema starosti onog dijela na koji se odbici primjenjuju.

Odbici se računaju samo od cijene novog materijala ili dijelova kada su bili dogotovljeni i pripremljeni za ugradbu odnosno postavljanje na brod.

Nikakav se odbitak ne primjenjuje na namirnice, zalihe, sidra i sidrene lance.

Pristojbe i troškovi doka i navoza, te troškovi premještaja broda priznaju se u cijelosti.

Troškovi čišćenja, bojenja i premaza dna broda ne priznaju se u zajedničku havariju, osim ako je dno bilo bojeno ili premazano u tijeku jedne godine prije čina zajedničke havarije, u kojem se slučaju priznaje polovica tih troškova.

Nikakvi odbici prema načelu «novo za staro» ne primjenjuju se na troškove privremenih popravaka.»

Članak 264.

Članak 824. briše se.

Članak 265.

Članak 825. mijenja se i glasi:

«Vrijednost tereta koja ulazi u obračun zajedničke havarije određuje se prema njegovoj vrijednosti u vrijeme iskrcaja na temelju trgovačkog računa ispostavljenog primatelju ili, ako takvog računa nema, na temelju ukrcajne vrijednosti tereta. U vrijednost tereta u vrijeme iskrcaja uključuju se troškovi njegova osiguranja, te vozarina, osim ako rizik gubitka vozarine ne snose osobe koje su ovlaštene raspolagati teretom.

Iznos koji se ima naknaditi kao zajednička havarija za žrtvovanje tereta predstavljat će smanjenje njegove vrijednosti ili gubitak tereta koji je pri tome pretrpljen. Ako se tako oštećeni teret proda, šteta se utvrđuje prema razlici između neto-utrška od prodaje i neto-vrijednosti tereta u zdravom stanju na posljednji dan iskrcavanja u luci odredišta, odnosno na dan završetka pothvata ako se pothvat okončao u drugoj luci.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, ako je prijavljena vrijednost nekog tereta pri ukrcaju niža od vrijednosti iz toga stavka, šteta ili gubitak prouzročeni takvom teretu odredit će se prema prijavljenoj vrijednosti.»

Članak 266.

U članku 826. stavku 1. riječi «žrtvovane stvari» zamjenjuju se riječima «stvari žrtvovane činom zajedničke havarije,».

Članak 267.

Članak 827. mijenja se i glasi:

«U vjerovničku masu priznaje se provizija od 2% na izdatke zajedničke havarije, osim onih za plaće i uzdržavanje posade, te pogonskog goriva, maziva i zaliha, koji nisu nadomješteni u tijeku putovanja.

Novčani gubitak što ga pretrpe vlasnici dobara koja su bila prodana zbog namaknuća sredstava za podmirenje izdataka zajedničke havarije priznat će se u zajedničku havariju, kao i troškovi osiguranja takvih izdataka.»

Članak 268.

Članak 828. mijenja se i glasi:

«Na svote koje ulaze u vjerovničku masu priznaju se kamate od 7% godišnje do tri mjeseca poslije objave diobne osnove zajedničke havarije, uzimajući pri tomu u obzir svaku isplatu na račun interesa koji pridonose ili isplatu iz sredstava pologa zajedničke havarije.

Po isteku roka iz stavka 1. ovoga članka vjerovnik ima pravo računati kamate prema propisima.»

Članak 269.

Članak 829. mijenja se i glasi:

«Vrijednosti koje ulaze u dužničku masu jesu:

1) za brod – neto-vrijednost na završetku pomorskog pothvata, s tim što se pri određivanju te vrijednosti ne uzima u obzir povoljan ili nepovoljan utjecaj ugovora o zakupu ili brodarskog ugovora na vrijeme koji su na snazi u pogledu tog broda;

2) za teret – vrijednost prema odredbi članka 825. stavka 1. Zakonika, s tim da se od tako utvrđene vrijednosti odbija svaki gubitak ili šteta nastali na teretu prije ili u vrijeme iskrčavanja;

3) za vozarinu i prevozninu – visina vozarine ili prevoznine, s tim da se od te svote odbijaju svi troškovi, uključujući plaće posade, koji ne bi bili podneseni zbog zarade vozarine odnosno prevoznine da su brod i teret bili potpuno izgubljeni u trenutku čina zajedničke havarije, a ne priznaju se kao zajednička havarija.

Vrijednostima iz stavka 1. ovoga članka dodat će se svote koje se za žrtvovanu imovinu, sukladno odredbama članaka 822a.-826. Zakonika, priznaju kao zajednička havarija.

Od vrijednosti iz stavka 1. ovoga članka odbijaju se dodatni izdaci koji su u svezi s vrijednostima što ulaze u dužničku masu nastali poslije čina zajedničke havarije, osim onih izdataka koji se priznaju kao zajednička havarija.

Kad se teret proda prije odredišta, on pridonosi u zajedničku havariju na temelju stvarnog neto-utrška od njegove prodaje. Tom se utršku dodaje svota koja se priznaje kao zajednička havarija.»

Članak 270.

Članak 830. briše se.

Članak 271.

U članku 831. stavku 4. riječ «dobivanja» zamjenjuje se riječju «ishođenja».

Članak 272.

U članku 833. stavku 2. riječ «sastavljena» zamjenjuje se riječju «dostavljena.»

Članak 273.

U članku 839. stavku 1. točki 2) riječ «ugljkova» zamjenjuje se riječju «ugljkovodikova».

Točka 3) mijenja se i glasi:

«*Šteta zbog onečišćenja* označuje: svaki gubitak ili štetu nastalu uslijed onečišćenja izvan broda zbog otjecanja ili izbacivanja ulja s broda ma gdje se to otjecanje ili izbacivanje dogodilo, ako je iznos naknade za oštećenje okoliša ne računajući gubitak dobiti uslijed takvog onečišćenja ograničen na troškove razumnih mjera koje su stvarno poduzete ili se imaju poduzeti za ponovno uspostavljanje stanja prije nastale štete; troškove zaštitnih mjera i bilo kojeg gubitka ili štete prouzročene ovim mjerama.»

U točki 4) riječ «zagađivanja» zamjenjuje se riječju «onečišćenja».

Iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

«Odredbe ovog dijela ove glave Zakonika primjenjuju se na štete zbog onečišćenja nastale na teritoriju Republike Hrvatske i u području izvan granica teritorijalnog mora do 200 Nm od ravnih polaznih crta od kojih se mjeri širina teritorijalnog mora, te na zaštitne mjere poduzete kako bi se spriječila ili umanjila šteta, bez obzira gdje su te mjere poduzete.»

Članak 274.

U članku 840. stavku 1. točka c) mijenja se i glasi:

«c) u potpunosti proistječe iz radnje ili propusta bilo koje države ili drugog tijela odgovornog za održavanje svjetionika ili drugih sredstava za pomoć plovidbi u obavljanju te funkcije».

U stavku 4. točka f) mijenja se i glasi:

«f) svih osoba u službi osoba spomenutih u točkama c), d) i e) ili njihovih punomoćnika osim ako dokaže da je šteta nastala kao rezultat njihovog osobnog djelovanja ili propusta koji su navedene osobe učinile, bilo u namjeri da prouzroče štetu, bilo bezobzirno znajući da će šteta vjerojatno nastati.»

Članak 275.

Članak 841. stavak 1. mijenja se i glasi:

«Ako šteta zbog onečišćenja nastane iz nezgode u kojoj su sudjelovala dva broda ili više njih, vlasnici svih brodova solidarno odgovaraju za cjelokupnu štetu koja se razumno ne može podijeliti, ako se ne mogu osloboditi odgovornosti prema članku 840. Zakonika.»

Stavak 2. briše se.

Članak 276.

U članku 842. stavak 2. mijenja se i glasi:

«Vlasnik broda za štete iz članka 840. Zakonika može ograničiti svoju odgovornost po svakoj nezgodi na ukupnu svotu kako slijedi :

- 4.500.000 Posebnih prava vučenja za brod koji ne prelazi 5000 jedinica tonaže;
- za brodove preko naznačene tonaže, za svaku dodatnu jedinicu tonaže 632 obračunskih jedinica Posebnih prava vučenja povrh iznosa navedenog u točki a); s time da ukupna svota ni u kojem slučaju ne prijeđe iznos od 89.800.000 obračunskih jedinica.».

Stavak 3. mijenja se i glasi:

«Vlasnik broda gubi pravo na ograničenje odgovornosti prema odredbama stavaka 1. i 2. ovoga članka ako se dokaže da je šteta nastala zbog radnje ili propusta koji je vlasnik broda učinio, bilo u namjeri da prouzroči štetu, bilo bezobzirno znajući da će šteta vjerojatno nastati.».

Članak 277.

U članku 846. iza stavka 2. dodaju se novi stavci 3., 4. i 5. koji glase:

«Vlasnik broda iz stavka 1. ovog članka upisanog u upisnik brodova u Republici Hrvatskoj, dužan je zatražiti od nadležne lučke kapetanije u kojoj se vodi upisnik broda, izdavanje uvjerenja kojim se potvrđuje da je osiguranje ili drugo financijsko jamstvo na snazi i izdano sukladno odredbama Zakonika i primjenjivih međunarodnih standarda.

Uvjerenje iz stavka 2. izdaje se na hrvatskom i engleskom jeziku i sadrži slijedeće podatke:

- a) ime broda i luku upisa
- b) ime/naziv i sjedište vlasnika broda
- c) vrstu osiguranja

d) ime i sjedište osiguravatelja ili druge osobe koja je izdala financijsko jamstvo, te kada je to primjenjivo mjesto gdje je osiguranje osnovano (zaključeno)

e) razdoblje valjanosti uvjerenja koje ne može biti dulje od vremena valjanosti osiguranja ili drugog jamstva.

Uvjerenje iz stavka 2. ovog članka mora biti na brodu, a preslika se čuva u upisniku broda.»

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 6.

Članak 278.

Naziv Dijela desetog «POSTUPAK IZVRŠENJA I OSIGURANJA NA BRODU» mijenja se i glasi: «OVRHA I OSIGURANJE NA BRODU I TERETU».

U cijelom tekstu Glave I, II. i III. riječi «postupak izvršenja» zamjenjuju se riječju «ovrha», riječ «dužnik» zamjenjuje se riječju «ovršenik».

U cijelom tekstu Glave I, II. i III. riječi «vjerovnik» zamjenjuje se riječju «ovrhovoditelj», osim u člancima 893., 899., 903., 907., 908., 913., 914., 917., 931. stavku 1. točka 2) i 4), 935., 936., 938., 939., 940., 943., 944., 947., 949., 950., 955.

U cijelom tekstu Glave IV. riječi «postupak osiguranja» zamjenjuju se riječima «osiguranje», riječ «vjerovnik» zamjenjuje se riječima «predlagatelj osiguranja», a riječ «dužnik» zamjenjuje se riječima «protivnik osiguranja».

Članak 279.

U članku 867. stavak 5. mijenja se i glasi:

«Ako odredbama Zakonika o ovrsi i osiguranju na brodu i teretu nije drukčije određeno, na tu će se ovrhu i osiguranje na odgovarajući način primjenjivati propisi općeg ovršnog prava i prava osiguranja, izuzev odredaba koje se odnose na osiguranje prijenosom vlasništva ili drugog prava. Na ovrhu na brodu radi naplate novčane tražbine na odgovarajući će se način osobito primjenjivati propisi općeg ovršnog prava o ovrsi na nekretnini radi naplate novčanih tražbina, a na ovrhu radi predaje broda - propisi općeg ovršnog prava o ovrsi radi predaje određene pokretnine.»

Članak 280.

U članku 869., stavku 1. točka 3.) riječi «potrebe plovidbe» zamjenjuju se riječima «nevolja na moru».

Članak 281.

U članku 870. stavak 2. mijenja se i glasi:

«Ako se u slučaju iz stavka 1. ovoga članka ovrha treba provesti odgovarajućim upisom u upisnik brodova ili brodova u gradnji, ovrhu će provesti tijelo koje vodi upisnik brodova ili brodova u gradnji.»

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

«Ako u slučaju iz stavka 1. ovoga članka ovrhu ne treba provesti odgovarajućim upisom u upisnik brodova, ovrhovoditelj može radi provedbe ovrhe rješenje o ovrsi podnijeti svakom stvarno nadležnom sudu na području kojega se u vrijeme kad ovrhu treba provesti nađe brod, s prijedlogom da taj sud provede ovrhu.»

Članak 282.

U članku 871. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

«Ako se u vrijeme provedbe ovrhe brod iz stavka 1. ovoga članka ne nađe na području suda koji je ovrhu odredio, ovrhovoditelj može radi provedbe ovrhe podnijeti rješenje o ovrsi svakom stvarno nadležnom sudu na području kojega se brod nađe s prijedlogom da taj sud provede ovrhu.»

Članak 283.

Članak 876. mijenja se i glasi:

«Za ovrhu odnosno za osiguranje na teretu koji se nalazi na brodu na kojemu se provodi ovrha ili osiguranje mjesno je nadležan sud koji je predviđen kao sud provedbe ovrhe odnosno osiguranja na brodu koji nije upisan u upisnik brodova.»

Članak 284.

U članku 877. stavku 1. iza riječi «za izvršenje» dodaju se riječi «na temelju».

Članak 285.

U članku 878. stavku 1. iza riječi «založnim» dodaju se riječi «ili sličnim pravom na brodu ili brodu u gradnji.», a riječi »pravom na brodu» se brišu.

U stavku 2. dodaje se nova točka 6) koja glasi:

«6) tegljenja.»

Dosadašnje točka 6), 7.),8.),9.) i 10.) postaju točka 7),, 8.), 9.), 10.) i 11.).

Članak 286.

Iza članka 878. dodaje se novi podnaslov «1a. Ovršne radnje» i novi članak 878a. koji glasi:

«Članak 878a.

Ovrha na brodu upisanim u upisnik brodova i na brodu u gradnji upisanom u upisnik brodova u gradnji provodi se zabilježbom ovrhe u upisniku, utvrđivanjem vrijednosti broda odnosno broda u gradnji, prodajom broda odnosno broda u gradnji i namirenjem ovrhovoditelja iz iznosa dobivenog prodajom.»

Članak 287.

Članci 879. i 880. brišu se.

Članak 288.

U Dijelu desetom u Glavi II podnaslov «2. Prijedlog za prodaju» mijenja se i glasi: «2. Prijedlog za ovrhu».

U Glavi II, u cijelom tekstu podnaslova 2. «Prijedlog za ovrhu» riječi «prijedlog za prodaju» zamijenjuju se riječima:»prijedlog za ovrhu».

Članak 289.

Članak 881. mijenja se i glasi:

«Prijedlog za ovrhu na brodu radi naplate novčane tražbine mora posebno sadržavati:

- 1) ime, zanimanje, prebivalište ili, podredno, boravište i državljanstvo, odnosno naziv, sjedište i državnu pripadnost ovrhovoditelja,
- 2) ime, zanimanje, prebivalište ili, podredno, boravište i državljanstvo, odnosno naziv, sjedište i državnu pripadnost dužnika,
- 3) ime i oznaku broda, vrstu broda, luku upisa i državnu pripadnost broda,
- 4) upisnik brodova u koji je hrvatski brod upisan,
- 5) mjesto gdje se brod nalazi, odnosno naznaku da to mjesto nije poznato,
- 6) valutu i visinu tražbine za koju se traži prodaja,
- 7) naznaku isprava na temelju kojih se traži ovrha,
- 8) popis poznatih založnih vjerovnika odnosno nositelja drugih prava koja prodajom prestaju,
- 9) izjavu je li u odnosu prema brodu na kojemu se traži ovrha određeno kakvo sredstvo osiguranja,
- 10) po mogućnosti količinu i vrstu tereta na brodu i broj članova posade.»

Članak 290.

U članku 882. stavku 1. mijenjaju se i glase:

- «1) ispravu na temelju koje se traži ovrha (ovršna ili vjerodostojna isprava), u izvorniku ili u ovjerenom prijepisu,
- 2) ispravu kojom se dokazuje postojanje hipoteke na brodu i tereta te prava prvokupa koji su upisani u upisnik brodova;
- 3) podatke o poznatim privilegijima.»

Stavak 2. mijenja se i glasi:

«Ako se ovrha provodi na hrvatskom brodu, uz prijedlog treba priložiti izvadak iz upisnika brodova kojim se dokazuje vlasništvo ovršenika na brodu, ili, ako brod nije upisan u upisnik brodova - isprava kojom se dokazuje da se brod koji je predmet ovrhe nalazi u posjedu jednog ili više ovršenika. Ako je brod upisan na drugu osobu, a ne na ovršenika, prijedlogu se može udovoljiti samo ako ovrhovoditelj podnese ispravu koja je podobna za upis ovršenikova prava.»

U stavku 3. riječi «u skladu s Ustavom republike Hrvatske i zakonom» zamjenjuju se riječima «u skladu s propisima Republike Hrvatske».

Članak 291.

U Dijelu desetom Glave II. podnaslov «3. Rješenje o izvršenju prodajom» mijenja se i glasi: «3. Rješenje o ovrsi».

U Glavi II u cijelom tekstu podnaslova 3. «Rješenje o ovrsi» riječi «rješenje o izvršenju prodajom» zamjenjuju se riječima «rješenje o ovrsi».

Članak 292.

U članku 883. stavak 1. mijenja se i glasi:

«Rješenje o ovrsi prodajom broda sud dostavlja prema odredbama općeg ovršnog postupka o osobnoj dostavi strankama i svim osobama u čiju korist, prema podacima iz spisa, postoji kakvo založno pravo, pravo na namirenje, pravo osobne služnosti ili pravo prvokupa u pogledu broda koji je predmet ovrhe.

Članak 293.

U članku 884.stavku 2. iza riječi «obavi» dodaje se riječ «pljenidbeni».

U stavku 3. riječi «kakvo založno pravo» zamjenjuju se riječima «kakvu pomorsku hipoteku ili slično pravo».

Iza stavka 3. dodaju se novi stavci 4. i 5.

«Nakon zabilježbe ovrhe nije dopušten upis promjene prava vlasništva utemeljen na raspoložbi ovršenika, bez obzira kad je ta raspoložba poduzeta.

Promjena vlasnika broda nakon zabilježbe ovrhe ne sprječava da se taj postupak nastavi protiv novoga vlasnika kao ovršenika. Sve radnje poduzete prije toga ostaju na snazi i novi vlasnik ne može u postupku poduzimati one radnje koje ne bi mogao poduzeti prijašnji vlasnik da do promjene vlasništva nije došlo.»

U stavku 5. riječi «prijedlog za izvršenje prodajom broda» zamjenjuju se riječima «zaključak suda kojime se nalaže zabilježba rješenja o ovrsi u smislu stavka 1. odnosno kada je obavljen popis broda u smislu stavka 2. ovoga člana».

Dosadašnji stavci 4. i 5. postaju stavci 6. i 7.

Članak 294.

U članku 885. riječi «rješenje o izvršenju prodajom» zamjenjuju se riječju «određena ovrha».

Članak 295.

U članku 886.stavku 1. iza riječi «sastavljanja» dodaje se riječ «pljenidbenog».

U stavku 2. riječi «rješenje o izvršenju prodajom» zamjenjuju se riječima «rješenje o ovrsi na istom brodu».

Članak 296.

Članak 894. mijenja se i glasi:

«O načinu utvrđivanja vrijednosti broda sud će odlučiti zaključkom odmah nakon što donese rješenje o ovrsi. Ako je to potrebno, sud će prije donošenja zaključka održati ročište sa strankama.

Utvrđivanju vrijednosti broda pristupit će se nakon što rješenje o ovrsi postane pravomoćno, ali i prije toga ako ovrhovoditelj to predloži, predujmi za to potrebna sredstva i izjavi da će snositi troškove utvrđivanja vrijednosti i ako ovrha bude obustavljena.

Posebno se popisuju i procjenjuju samo oni pripadci koji se redovito ne nalaze na brodovima sličnoga tipa kojem pripada brod koji je predmet ovrhe, a koji su veće vrijednosti, odnosno dijelovi koji su privremeno odvojeni od broda.

Vrijednost broda utvrđuje se u visini njegove tržišne cijene na dan procjene.

Pri utvrđivanju vrijednosti broda treba navesti koju vrijednost ima brod koji je predmet ovrhe ako ostanu na snazi stvarnopravni tereti, a koju vrijednost ima bez tih prava i tereta te posebno vrijednost stvarnopravnih tereta.

Ako je vrijednost broda koji je predmet ovrhe bila utvrđena u prijašnjem ovršnom ili stečajnom postupku, a od tada nije nastupila važnija promjena, sud može kao vrijednost broda uzeti vrijednost utvrđenu u tom prijašnjem postupku. Prije donošenja te odluke sud će o tome saslušati stranke.

Na prijedlog jedne od stranaka koji mora biti podnesen najkasnije osam dana prije ročišta za prodaju, na ročištu za prodaju sud može zaključkom ponovno utvrditi vrijednost broda ako stranka učini vjerojatnim da se ta vrijednost znatno izmijenila od dana prethodnog utvrđivanja vrijednosti do dana prodaje.

Ako su u sudskom ili izvansudskom sporazumu na temelju kojega je stečeno založno pravo na brodu radi osiguranja tražbine čije se namirenje traži stranke utvrdile vrijednost broda, vrijednost broda neće se posebno utvrđivati, već će se kao njegova vrijednost uzeti u sporazumu utvrđena vrijednost.

U slučaju iz stavka 8. ovoga članka sud može, na prijedlog ovršenika podnesen u roku za žalbu protiv rješenja o ovrsi, odrediti da se vrijednost broda iznova utvrdi ako ovršenik učini vjerojatnim da je nakon sklapanja sporazuma vrijednost broda porasla za više od jedne trećine. Sredstva za pokriće troškova ponovnoga utvrđivanja vrijednosti broda ovršenik mora predujmiti u roku od osam dana od dana dostave odluke suda kojom se prihvaća njegov prijedlog. Ako ovršenik u tom roku ne postupi u skladu s odlukom suda, smatrat će se da je odustao od prijedloga.

Odredba stavka 8. ovoga članka neće se primijeniti ako ima založnih vjerovnika, ovlaštenika prava na namirenje ili osobnih služnosti upisanih u upisnik brodova koje prestaju prodajom broda, koji se u ovrsi na brodu namiruju prije ovrhovoditelja koji je zatražio ovrhu, osim ako se oni tako ne sporazumiju.»

Članak 297.

Članak 895. mijenja se i glasi:

«O ročištu za utvrđivanje vrijednosti broda i popis pripadaka sud obavještava stranke.

Ročište iz stavka 1. ovoga članka održava se, u pravilu, na mjestu gdje se brod nalazi.

Radi utvrđivanja vrijednosti broda sud će imenovati jednog ili više vještaka.

U zaključku o prodaji sud će utvrditi vrijednost broda po slobodnoj ocjeni, uzimajući u obzir nalaz i mišljenje vještaka i ostale podatke iznesene tijekom postupka.

Ročište za utvrđivanje vrijednosti broda neće se odrediti u slučaju iz stavka 8. članka 894. Zakonika.»

Članak 298.

Iza članka 895. dodaje se članak 895a. koji glasi:

«Članak 895a.

Svaka osoba koja se ima pravo namiriti iz prodajne cijene broda, a koja po redu prvenstva dolazi ispred ovrhovoditelja, može predložiti da se ovrha obustavi ako utvrđena vrijednost broda ne pokriva ni djelomično iznos ovrhovoditeljeve tražbine.

Prijedlog za obustavu ovrhe može se podnijeti u roku od osam dana od dana dostave zaključka o prodaji.

Sud će, prema okolnostima slučaja, ocijeniti je li prodaja svrhovita s obzirom na vjerojatnu visinu iznosa djelomičnoga namirenja ovrhovoditelja.

U slučaju obustave ovrhe iz stavka 1. ovoga članka troškove postupka snosi ovrhovoditelj koji je pokrenuo ovrhu.»

Članak 299.

U Dijelu desetom Glavi II. naziv podnaslova «6. Uvjeti prodaje» mijenja se i glasi «6. Način i uvjeti prodaje».

Članak 300.

Članak 896. mijenja se i glasi:

«Brod se u pravilu prodaje usmenom javnom dražbom.

Stranke, založni vjerovnici i nositelji osobnih služnosti koje prestaju prodajom broda mogu se sporazumjeti najkasnije do prodaje broda na javnoj dražbi da se prodaja broda obavi u određenom roku neposrednom pogodbom preko osobe ovlaštene za promet brodovima, sudskog ovršitelja, javnog bilježnika ili na drugi način.

Ugovor o prodaji neposrednom pogodbom sklapa se u pisanom obliku. Ugovor u ime i za račun ovršenika sklapa osoba kojoj je povjerena prodaja na temelju zaključka kojim je sud ovlašćuje na sklapanje ugovora. Potpisi osoba koje sklapaju ugovor moraju biti javnobilježnički ovjereni.

Ugovor i stavka 3. ovoga članka ima učinak od dana pravomoćnosti rješenja o dosudi.»

Članak 301.

Članak 897. mijenja se i glasi:

«Nakon provedbe postupka za utvrđivanje vrijednosti broda sud donosi zaključak o prodaji broda kojim se utvrđuje vrijednost broda i određuju način i uvjeti prodaje te vrijeme i mjesto ako se prodaja obavlja dražbom.

U zaključku o prodaji posebno će se istaknuti mogućnost da se vrijednost konačno utvrdi na ročištu za prodaju.

Od dana objavljivanja zaključka o prodaji na sudskoj oglasnoj ploči do dana prodaje mora proteći najmanje petnaest dana.»

Članak 302.

Članak 898. mijenja se i glasi:

«Uvjeti prodaje moraju sadržati:

1) podatke o imenu, prebivalištu ili, podredno, boravištu te državljanstvu ovrhovoditelja, odnosno podatke o njegovu nazivu, sjedištu i državnoj pripadnosti,

2) podatke o imenu, prebivalištu ili, podredno, boravištu ovršenika, odnosno o njegovu nazivu, sjedištu i državnoj pripadnosti,

3) podatke o imenu ili oznaci, vrsti, luci upisa i državnoj pripadnosti broda, bruto i neto tonaži broda, odnosno istisnini, nosivosti, granicama plovidbe; zatim podatke važne za utvrđivanje stanja i upotrebljivosti broda, kao što su namjena, godina gradnje, materijal od kojega je brod izgrađen, vrstu i snagu pogonskih strojnih uređaja i uređaja za posebnu namjenu, a za brodove u gradnji i podatke o stupnju izgrađenosti te popis i vrijednost neugrađenog materijala koji će biti obuhvaćen prodajom,

4) naznaku stvarnopravnih tereta što ih je kupac dužan preuzeti bez uračunavanja u kupovninu,

5) utvrđenu vrijednost broda,

6) naznaku najniže prihvatljive ponude,

7) odredbe o načinu davanja i o visini osiguranja koje trebaju dati ponuđači,

- 8) odredbe o roku u kojemu je kupac dužan platiti kupovninu i o načinu njezine isplate,
 9) način prodaje,
 10) naznaku vremena kad rizici i koristi prelaze na kupca,
 11) odredbe o vremenu i uvjetima uz koje će se brod predati kupcu, posebno ako teret do pravomoćnosti rješenja o dosudi ne bude iskrčan s broda, i upisati njegovo pravo vlasništva u upisnik brodova,
 12) prema potrebi odredbe o prodaji suvlasničkog dijela broda,
 13) posebne uvjete koje kupac mora ispunjavati da bi mogao steći brod.»

Članak 303.

U članku 899. u stavku 4. iza riječi «založni vjerovnici» stavlja se zarez i dodaju se riječi «ovlaštenici osobnih služnosti koje prestaju prodajom».

Članak 304.

Članak 902. mijenja se i glasi:

«Na prvom ročištu za dražbu brod se ne može prodati ispod jedne polovice utvrđene vrijednosti.

Ako se brod ne proda na prvom ročištu, sud će odrediti drugo ročište na kojemu se brod može prodati i ispod polovice utvrđene vrijednosti, ali ne ispod jedne trećine te vrijednosti.

Od prvog do drugog ročišta za dražbu mora proteći najmanje trideset dana.

Stranke i osobe koje se namiruju u postupku mogu se sporazumjeti, izjavom danom na zapisnik kod suda pred kojim se postupak vodi ili kod drugoga suda ili pred javnim bilježnikom, da se brod može prodati dražbom i za nižu cijenu od one iz stavka 1. i 2. ovoga članka.

Ako su se stranke prije pokretanja ovršnoga postupka u sporazumu sklopljenom pred sudom ili u obliku javnobilježničke isprave suglasile da se brod radi naplate tražbine ovrhovoditelja utvrđene tim sporazumom može prodati i za cijenu nižu od one iz stavka 1. i 2. ovoga članka, brod se već na prvom ročištu za prodaju može prodati po toj cijeni ako u postupku ne sudjeluju druge osobe koje se u njemu namiruju, a svoje su pravo upisali u upisnik brodova prije nego što je u taj upisnik upisano pravo ovrhovoditelja kojim je osigurana naplata njegove tražbine. Najniža cijena po kojoj se brod može prodati u tom slučaju ne može biti ispod jedne trećine utvrđene vrijednosti.

Odredbe prethodnih stavaka ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i u slučaju u kojemu se brod prodaje neposrednom pogodbom.»

Članak 305.

U članku 903. stavak 1. mijenja se i glasi:

«Kupac je dužan položiti u sud ili kod javnoga bilježnika kupovninu u roku određenom u zaključku o prodaji.»

U stavku 3. iza riječi «sudu» dodaju se riječi «ili javnom bilježniku».

Članak 306.

Članak 904. mijenja se i glasi:

«Nakon što kupac položi kupovninu, nakon što udovolji posebnim uvjetima prodaje broda, ako su bili određeni i nakon što rješenje o dosudi postane

pravomoćno, sud će zaključkom odrediti da se brod zajedno sa dosuđenim pripatcima preda kupci, da se u upisniku brodova upiše pravo vlasništva na brodu u korist kupca i da se u upisniku brodova brišu sva druga prava i tereti.

Rizik za prodani brod koji je predmet izvršenja prelazi na kupca onog dana kada mu brod po pravomoćnosti rješenja o dosudi bude predan.»

Članak 307.

Članak 905. briše se.

Članak 308.

Članak 906. mijenja se i glasi:

«Ročište za dražbu određuje se oglasom tako da od dana prve objave oglasa do dana ročišta za prodaju protekne najmanje 15, a najviše 30 dana.

Ročište za prodaju ne smije se održati prije nego što rješenje o ovrsi postane pravomoćno.»

Članak 309.

U članku 907. stavku 1. točki 2. iza riječi «boravište» stavlja se zarez i dodaju riječi «državnu pripadnost».

Članak 310.

U članku 908. stavak 4. mijenja se i glasi:

«Oglas o prodaji dostavlja se prema odredbama o osobnoj dostavi u ovršnom postupku.»

Članak 311.

U članku 909, stavak 1. iza riječi «suda» briše se zarez i dodaje se riječ «i», iza riječi «lučke kapetanije» stavlja se točka, a riječi «te na drugi prikladan način» brišu se.

Članak 312.

U članku 912. stavku 4. mijenja se i glasi:

«Ročište za prodaju održat će se i kad na njemu sudjeluje samo jedan ponuditelj.»

Iza stavka 4. dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

«Ročište za prodaju održava se pred sucem pojedincem i o njemu se vodi zapisnik.»

Članak 313.

U članku 914. stavak 3. mijenja se i glasi:

«Ako je tražbina koja je osigurana pomorskom hipotekom upisana u stranim sredstvima plaćanja, sud mora prodajnu cijenu odrediti u tim sredstvima plaćanja.»

Članak 314.

U članku 919. stavak 4. mijenja se i glasi:

«Ako se o prigovorima ne odluči na samom ročištu, sud će o njima odlučiti rješenjem o dosudi.»

Članak 315.

Članak 920. mijenja se i glasi:

«Ako prigovori ne budu podneseni i ako se ne ustanovi da ima nedostataka iz članka 917. stavka 2. točke 4), 6) i 7), Zakonika, sud će već na ročištu za prodaju donijeti rješenje o dosudi broda koji je predmet ovrhe najboljem ponuditelju za čiju ponudu nađe da je prihvatljiva. To će rješenje sud objaviti na ročištu.

Rješenje o dosudi objavit će se u roku od osam dana na oglasnoj ploči suda.

Smatrat će se da je to rješenje dostavljeno svim osobama kojima se dostavlja zaključak o prodaji te svim sudionicima u dražbi istekom trećeg dana od dana njegova isticanja na oglasnoj ploči. Te osobe imaju pravo da im se u sudskoj pisarnici neposredno preda otpravak rješenja.

U slučaju prodaje neposrednom pogodbom sud će donijeti rješenje o dosudi broda prodanog neposrednom pogodbom pošto utvrdi da je udovoljeno uvjetima za pravoavljanost prodaje.

Rješenje o dosudi iz stavka 3. ovoga članka objavljuje se na sudskoj ploči i dostavlja se svim osobama kojima se dostavlja zaključak o prodaji broda kupcu. Prigovori protiv dosude iz članka 917. mogu se istaknuti u žalbi protiv rješenja o dosudi.

Rješenje o dosudi zabilježiti će se i u upisniku brodova.

Posljedica te zabilježbe jest da kasniji upisi u upisniku brodova stvaraju prava protiv dosadašnjeg vlasnika broda samo ako rješenje o dosudi bude ukinuto.

U rješenju o dosudi sud će odrediti da će se brod predati kupcu pošto položi kupovninu i nakon što to rješenje postane pravomoćno.

Nakon što kupac položi kupovninu i rješenje o dosudi postane pravomoćno, sud će zaključkom odrediti da se brod preda kupcu i da se u upisniku brodova upiše u njegovu korist pravo vlasništva. Tim zaključkom sud će odrediti i brisanje onih prava za koja je rješenjem o dosudi određeno da će se brisati iz upisnika brodova.»

Članak 316.

U članku 921. stavku 1. riječi «prihvatljivu ponudu» zamjenjuju se riječima «dopuštenu cijenu».

U stavku 2. riječi «rješenje o utvrđivanju uvjeta prodaje» zamjenjuju se riječima «zaključka o prodaji».

Članak 317.

Članak 928. mijenja se i glasi:

«Ukidanje ili preinaka rješenja o ovrsi poslije pravomoćnosti rješenja o dosudi broda ne utječe na pravo vlasništva kupca.»

Članak 318.

Članak 929. mijenja se i glasi:

«Ako kupac u određenom roku ne položi kupovninu, sud će rješenjem prodaju oglasiti nevažećom i odrediti novu prodaju.

Iz položenog osiguranja namirit će se troškovi nove prodaje i naknaditi razlika između kupovnine postignute na prijašnjoj i novoj prodaji.

Prijedlog za ponovnu prodaju mogu staviti stranke, vjerovnici čije su tražbine osigurane hipotekom na brodu koji je predmet ovrhe i vjerovnici za čije privilegije na brodu ne postoji ovršna isprava.

Predlagatelj je dužan predložiti ponovnu prodaju najkasnije u roku od deset dana od dana protoka roka iz članka 903. stavka 1. Zakonika. Ako u tom roku nitko

ne predloži ponovnu prodaju, sud će rješenjem obustaviti ovrhu i osloboditi brod koji je predmet ovrhe.

Ponovna se prodaja obavlja prema odredbama koje važe za prvu prodaju i prema uvjetima prodaje koji su bili utvrđeni.

Ponovna prodaja neće se održati ako kupac koji je zakasnio s plaćanjem kupovnine najkasnije petnaest dana prije nego što bude održano novo ročište za prodaju dokaže da je položio zaostalu kupovninu s kamatama i predujam svote potrebne za naknadu do tada nastale štete.

Predujam svote iz stavka 6. ovoga članka koji je kupac dužan uplatiti prije ročišta za ponovnu prodaju određuje sud, na prijedlog kupca, zaključkom po slobodnoj ocjeni, a njezin konačni iznos rješenjem na temelju obrazloženih zahtjeva osoba ovlaštenih da traže naknadu pretrpljene štete (članak 930. stavak 3) i održane rasprave. Te su zahtjeve ovlaštene osobe dužne postaviti u roku od osam dana od dana kojega su primili poziv suda da ih postave.

Rješenjem iz stavka 7. ovoga članka sud će naložiti kupcu da u roku od osam dana osobama koje su to zatražile isplati iznos štete koju im je nanio nepravodobnim plaćanjem kupovnine. Protiv konačnog rješenja o naknadi štete dopuštena je žalba.

Na temelju nepravomoćnog rješenja iz stavka 7. ovoga članka kupac je dužan u roku od tri dana položiti u sud ili kod javnog bilježnika iznos iz toga rješenja ili samo razliku između toga iznosa i položenog predujma (stavak 7.).

Nakon pravomoćnosti rješenja iz stavka 7. ovoga članka sud će zaključkom odrediti da se obave isplate iz položenih iznosa (stavci 7. i 9.). Razliku između položenih iznosa i onih dosuđenih pravomoćnim rješenjem moguće je ostvarivati ovrhom protiv kupca koju će sud koji provodi ovrhu na brodu odrediti na temelju toga rješenja na zahtjev ovlaštenih osoba.»

Članak 319.

U članku 931. stavku 1. točki 3) riječi «nastavljanje postupka prodaje» zamjenjuju se riječima «nova ovrha».

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

«U slučaju prodaje neposrednom pogodbom sud će obustaviti ovrhu ako se brod nije mogao prodati u roku određenom sporazumom stranaka i osoba koje se namiruju u postupku.»

Članak 320.

U članku 937, stavak 3. riječi «zajedno s kupovninom postignutom» zamjenjuju se riječima «rješenjem kojim se razdjeljuje kupovnina postignuta».

Članak 321.

Iza članka 937. dodaje se novi članak 937a. koji glasi:

«U postupku ovrhe na brodu namiruju se i založni vjerovnici koji nisu predložili ovrhu.

Vjerovnici čije su tražbine osigurane hipotekom na brodu namiruju se iz diobne mase i kada nisu prijavili svoje tražbine.

Vjerovnici čije su tražbine osigurane pomorskim privilegijem namiruju se iz diobne mase ako su prijavili svoje tražbine i ako imaju ovršnu ispravu.

U slučaju osporavanja tražbine iz stavka trećeg ovog članka, sud će do okonačnja parnice, iz diobene mase izdvojiti sredstva dostatna za pokriće osporene tražbine.

Ako u parnici privilegirana tražbina ne bude utvrđena, izdvojena sredstva iz stavka četvrtog ovog članka, raspodijelit će se na ostale vjerovnike.

Članak 322.

U članku 938. stavku 1. iza točke 1. dodaje se nova točka 2) koja glasi:
 «2) vjerovnici prava zadržaja iz članka 456. Zakonika;
 Dosadašnje točke 2) i 3) postaju točke 3) i 4).
 Dosadašnji stavci 2. i 3. se brišu, a stavak 4. postaje stavak 2.

Članak 323.

Članak 940. mijenja se i glasi:

«Na utvrđivanje međusobnog prvenstvenog reda u namirenju vjerovnika čije tražbine pripadaju u istu kategoriju u smislu točaka 1. ili 3. stavka 1. ovoga članka, primjenjuju se odredbe ovoga Zakona koje se odnose na međusobni redoslijed namirenja pomorskih privilegija odnosno hipoteka na brodu. Na utvrđivanje međusobnog prvenstvenog reda u namirenju vjerovnika čije tražbine pripadaju u istu kategoriju u smislu točke 4. stavka 1. ovoga članka, primjenjuje se odredba članka 884, stavak 3 ovoga Zakona.»

Članak 324.

Članak 942. briše se.

Članak 325.

U članku 946. stavak 2. mijenja se i glasi:

«Ako se u postupku prodaje prodaju svi brodovi koji nedjeljivo jamče za tražbine, svaki brod u diobenu masu doprinosi prodajnom cijenom nakon odbitka troškova prodaje, te tražbina osiguranih pomorskim privilegijem.»

Članak 326.

U Dijelu desetom, Glave II, naziv podnaslova «14. Rješenje o razdiobi kupovnine» mijenja se i glasi:

«14. Namirenje vjerovnika».

U Glavi II. cijelom tekstu podnaslova 14. «Namirenje vjerovnika» riječi «rješenje o razdiobi kupovnine» zamjenjuju se riječima «namirenje vjerovnika».

Članak 327.

Članak 952. mijenja se i glasi:

«O namirenju ovrhovoditelja i drugih osoba koje polažu pravo na namirenje sud odlučuje rješenjem nakon održanog ročišta za razdiobu kupovnine, uzimajući u obzir stanje koje proizlazi iz upisnika brodova, spisa ovršnog postupka i rezultata ročišta za razdiobu kupovnine.

U rješenju o namirenju vjerovnika sud će odlučiti o prigovorima koje su pojedini ovrhovoditelji i ostali sudionici istakli u tijeku postupka, ako se prigovor odnosi na kakvo pravno pitanje.

Sud će osobu koja je osporila tražbinu uputiti da, u određenom roku, pokrene parnicu ako odluka zavisi od spornih činjenica, osim ako svoje osporavanje ne

dokazuje pravomoćnom presudom, javnom ili privatnom ispravom koja ima značenje javne isprave. Ako osoba koja osporava tražbinu to osporavanje potkrjepljuje pravomoćnom presudom, javnom ili privatnom ispravom koja ima značenje javne isprave, sud će o osporavanju odlučiti u ovršnom postupku. Sud će o osporavanju odlučiti u ovršnom postupku i ako nisu sporne činjenice od kojih zavisi donošenje odluke.

Ako prihvati osporavanje, sud će na parnicu uputiti osobu čija je tražbina osporena.

Ako osoba koja je osporila tražbinu učini vjerojatnim postojanje razloga za osporavanje, sud će donošenje rješenja o namirenju osobe čija je tražbina osporena odgoditi do završetka parnice. Iznimno, sud može donošenje rješenja o namirenju i namirenje te osobe uvjetovati davanjem jamstva.

Iznos koji se odnosi na osporenu tražbinu položiti će se u sudski odnosno javnobilježnički polog.

Ako osoba koja je upućena na parnicu u roku koji je za to određen ne dokaže da je parnicu pokrenula, smatrat će se da tražbina nije osporena, odnosno da je odustala od zahtjeva da njezina tražbina bude namirena u ovršnom postupku.

Odredbom stavka 5. ovoga članka ne dira se u pravo osobe koja je upućena na parnicu da, i poslije završetka ovršnog postupka, pokrene parnicu protiv osobe čije je tražbine osporila odnosno protiv osobe koja joj je tražbinu osporila.

Na prijedlog osobe čija je tražbina osporena sud može odgoditi donošenje rješenja o namirenju i namirenje tražbine te osobe uvjetovati davanjem primjerenoga osiguranja za štetu koju bi ta osoba mogla pretrpjeti zbog odgode namirenja. Ako osoba koja je osporila tražbinu ne da primjerenoga jamstvo u roku koji joj je određen, smatrat će se da tražbina nije osporena.

Osoba čija je tražbina bila osporena ima pravo na naknadu štete koju je pretrpjela zbog neutemeljenog osporavanja tražbine, ako je ono bilo učinjeno jedino radi toga da joj se šteti ili da je se smeta u izvršavanju i ostvarenju njezinih prava.

Rješenje o namirenju sud će dostaviti svim osobama koje se moraju pozvati na ročište o razdiobi (članak 935. stavak 2.).»

Članak 328.

Članak 953. mijenja se i glasi:

«Presuda donesena u parnici o osporenoj tražbini djeluje protiv ovršenika i svih vjerovnika.»

Članak 329.

Članak 954. se briše.

Članak 330.

U članku 957. stavku 2. i 3. riječi «službena osoba» zamjenjuju se riječima «sudski ovršitelj».

Članak 331.

U Dijelu desetom u Glavi IV naziv podnaslova točke «1. Osnivanje sudske hipoteke» mijenja se i glasi: «1. Osiguranje zasnivanjem prisilne sudske hipoteke».

U Glavi IV, u cijelom tekstu podnaslova «1. Osiguranje zasnivanjem prisilne sudske hipoteke» riječi «sudska hipoteka» zamjenjuju se riječima «prisilne sudske hipoteke».

Članak 332.

Članak 960. mijenja se i glasi:

«Na osnovi ovršne isprave kojom je utvrđena novčana tražbina predlagatelj osiguranja ima pravo tražiti osiguranje te tražbine zasnivanjem prisilne sudske hipoteke na brodu protivnika osiguranja.

Na osiguranje iz stavka 1. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju odredbe općeg ovršnog prava o osiguranju prisilnim zasnivanjem založnog prava na nekretnini, ako ovim Zakonikom nije drukčije određeno.»

Članak 333.

Iza članka 968. dodaje se novi podnaslov «1a. Osiguranje prethodnim ovrhom» i novi članci 968a. i 968b. koji glase:

«Članak 968a.

Radi osiguranja nenovčane tražbine koja se ne može osigurati predbilježbom u javnoj knjizi sud može, na temelju domaće presude donesene u parničnom postupku, odrediti prethodnu ovrhu ako ovrhovoditelj učini vjerojatnim opasnost da bi se zbog odgode ovrhe dok presuda ne postane ovršna ovrha onemogućila ili znatno otežala te ako položi jamstvo za štetu koju bi ovršenik mogao pretrpjeti uslijed takve ovrhe.

Članak 968b.

Prije nego što odluči o prijedlogu ovrhovoditelja, sud će održati ročište radi rasprave o prijedlogu i osiguranju.

Ako se stranke o tome ne sporazumiju, sud će, ako prihvati prijedlog za ovrhu, po slobodnoj ocjeni odrediti visinu jamstva i rok u kojemu ono treba biti položeno. Dok jamstvo ne bude položeno, ne može se započeti s provedbom ovrhe.

Ako jamstvo ne bude položeno u određenom roku, sud će obustaviti ovrhu.

Ako to posebne okolnosti slučaja zahtijevaju, sud može odrediti ovrhu i visinu jamstva te započeti s provedbom ovrhe čim jamstvo bude položeno, i prije nego što ovršeniku omogući da se o prijedlogu očituje.

Na zahtjev ovršenika koji učini vjerojatnim da bi uslijed ovrhe pretrpio nenadoknadivu ili teško nadoknadivu štetu sud može odbiti prijedlog za ovrhu ili njegovo odbijanje uvjetovati polaganjem primjerenog jamstva u određenom roku. Ako ovršenik ne položi jamstvo u određenom roku, sud će donijeti rješenje o ovrsi.

U povodu prigovora ovršenika kojemu nije omogućeno da se prethodno očituje o ovrhovoditeljevu prijedlogu sud može obustaviti ovrhu ako bi njenom provedbom ovršeniku mogla biti nanesena nenadoknadiva ili teško nadoknadiva šteta, ili obustavu uvjetovati polaganjem jamstva u određenom roku. Ako ovršenik ne položi jamstvo u roku, smatrat će se da je odustao od svog prigovora.»

Članak 334.

Iza članka 968b. dodaje se novi podnaslov «1b. Osiguranje prethodnim mjerama» i članci 968c. do 968j. koji glase:

«Članak 968c.

Prethodna mjera određuje se radi osiguranja novčane tražbine na temelju:

1) odluke domaćeg suda ili upravnog tijela koja nije postala ovršna,
2) nagodbe zaključene pred domaćim sudom ili upravnim tijelom ako tražbina koja je u njoj utvrđena još uvijek nije dospjela.

3) domaće javnobilježničke isprave ako tražbina koja je u njoj utvrđena još uvijek nije dospjela.

Sud će na temelju isprava iz stavka 1. ovoga članka odrediti prethodnu mjeru ako predlagatelj osiguranja učini vjerojatnom opasnost da bi se bez tog osiguranja onemogućilo ili znatno otežalo ostvarenje tražbine.

Članak 968d.

Smatrat će se da opasnost u smislu odredbe članka 968c. Zakonika postoji ako je određivanje prethodne mjere predloženo na temelju:

1) platnog naloga odnosno rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave protiv kojega je pravodobno podnesen prigovor,

2) presude donesene u kaznenom postupku o imovinskopravnom zahtjevu protiv koje je dopušteno ponavljanje kaznenog postupka,

3) odluke koja se mora ovršiti u inozemstvu,

4) presude na temelju priznanja protiv koje je izjavljena žalba,

5) nagodbe iz članka 968c. stavka 1. točke 2. Zakonika koja se pobija na način predviđen zakonom.

6) javnobilježničke isprave iz članka 968c. stavka 1. točke 3. Zakonika koja se pobija na način predviđen zakonom.

U slučajevima iz točaka 4. i 5. stavka 1. ovoga članka sud može, na prijedlog protivnika osiguranja, prethodnu mjeru uvjetovati polaganjem osiguranja od strane predlagatelja osiguranja za štetu koju bi protivnik osiguranja mogao pretrpjeti njezinim određivanjem.

Članak 968e.

Osiguranje prethodnom mjerom za nedospjele obroke tražbine po osnovi zakonskog uzdržavanja, tražbine po osnovi naknade štete za izgubljeno uzdržavanje zbog smrti davatelja uzdržavanja i tražbine po osnovi naknade štete zbog narušenja zdravlja ili smanjenja odnosno gubitka radne sposobnosti određuje se samo za obroke koji će dospjeti u jednoj godini.

U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka pretpostavlja se da opasnost postoji ako se protiv protivnika osiguranja već morala voditi ovrha radi naplate dospjelog obroka ili je takva ovrha predložena.

Članak 968f.

Kao prethodne mjere sud može odrediti:

1) predbilježbu založnog prava na brodu ili brodu u gradnji protivnika osiguranja ili na pravu upisanom na brodu ili brodu u gradnji,

2) pljenidbu broda ili broda u gradnji koji nije upisan u upisnik brodova odnosno brodova u gradnji po pravilima po kojima se provodi ovrha radi naplate novčane tražbine na tim predmetima ovrhe,

3) pljenidba tereta na brodu protivnika osiguranja.

Sud može, ako su za to ispunjeni uvjeti predviđeni ovim Zakonikom, uz prethodnu mjeru odrediti i koju privremenu mjeru.

Provedbom prethodne mjere predlagatelj osiguranja stječe založno pravo na predmetu osiguranja.

Članak 968g.

Sud će odrediti prodaju zaplijenjenog tereta na brodu koji je podložan brzom kvarenju ili ako postoji opasnost od znatnog pada cijene toga tereta.

Prodaja zaplijenjenog tereta obaviti će se po odredbama Zakonika o ovrsi na pokretninama.

Iznos koji se dobije prodajom tereta čuvat će se u sudskom pologu dok se ne obustavi prethodna mjera ili dok predlagatelj osiguranja ne predloži ovrhu, a najduže trideset dana pošto tražbina postane ovršiva. Druge koristi dobivene ostvarenjem tražbine položiti će se u sudski polog, ako je to moguće, ili će se na koji drugi način odrediti njihovo čuvanje do obustave prethodne mjere odnosno dok predlagatelj osiguranja ne predloži ovrhu, ali najduže trideset dana pošto tražbina postane ovršiva.

Članak 968h.

U rješenju kojim se određuje prethodna mjera moraju, uz ostalo, biti naznačeni iznos tražbine koja se osigurava, s kamatama i troškovima, mjera osiguranja i vrijeme za koje se ona određuje.

Vrijeme za koje se prethodna mjera određuje može trajati najdulje do proteka petnaest dana nakon nastupanja uvjeta za ovrhu.

Ako vrijeme iz stavka 1. ovoga članka protekne prije nego što isprava na osnovi koje je određena prethodna mjera postane ovršna, sud će, na prijedlog predlagatelja osiguranja podnesen sudu prije isteka vremena za koje je mjera određena, produljiti to vrijeme uz uvjet da se nisu promijenile okolnosti pod kojima je mjera određena.

Rješenje o određivanju prethodne mjere mora biti obrazloženo.

Članak 968i.

Sud će, na prijedlog protivnika osiguranja, obustaviti postupak i ukinuti provedene radnje:

1) ako protivnik osiguranja položi sudu dužni iznos tražbine koja se osigurava, s kamatama i troškovima,

2) ako protivnik osiguranja učini vjerojatnim da je tražbina u vrijeme donošenja rješenja o određivanju prethodne mjere već bila naplaćena ili dovoljno osigurana,

3) ako je pravomoćno utvrđeno da tražbina nije nastala ili da je prestala.

4) ako odluka na temelju koje je prethodna mjera određena bude ukinuta u povodu pravnog lijeka, odnosno ako sudska nagodba ili javnobilježnička isprava na temelju koje je prethodna mjera određena bude stavljena izvan snage.

Sud će obustaviti postupak i ukinuti provedene radnje ako u roku od petnaest dana od dana proteka vremena za koje je prethodna mjera određena ne bude udovoljeno uvjetima za ovrhu.

U slučajevima iz stavka 1. točke 2. 3. i 4. te stavka 2. ovoga članka troškove prouzročene određivanjem i provedbom prethodne mjere predlagatelj osiguranja dužan je nadoknaditi protivniku osiguranja.

U slučajevima iz stavka 3. ovoga članka protivnik osiguranja može protiv predlagatelja osiguranja tražiti naknadu štete u ovršnom postupku najkasnije u roku od trideset dana od okončanja postupka, a nakon toga u parnici.

U ovršnom postupku postojanje i visinu štete iz stavka 4. ovoga članka utvrđuje sud rješenjem, na prijedlog protivnika osiguranja.

Žalba protiv rješenja iz stavka 5. ovoga članka zadržava njegovu ovrhu.

Članak 968j.

Ako se pretpostavke za ovrhu radi naplate osigurane tražbine ispune prije proteka vremena za koje je određena prethodna mjera, sud će, na prijedlog protivnika osiguranja, obustaviti postupak i ukinuti provedene radnje ako predlagatelj osiguranja ne podnese prijedlog za ovrhu u roku od petnaest dana od nastupanja tih uvjeta.»

Članak 335.

U Dijelu desetom, Glave IV podnaslov «2. Predbilježba sudske hipoteke» i članci 969. do 972. brišu se.

Podnaslov «2a. Zasnivanje sudske hipoteke na brodu na temelju sporazuma stranaka» i članak 973. brišu se.

Članak 336.

Članak 976. mijenja se i glasi:

«Privremeno zaustavljanje broda može se odrediti samo za tražbine koje proizlaze iz:

1. štete prouzročene sudarom broda čije se zaustavljanje traži ili štete prouzročene tim brodom na koji drugi način;
2. smrti ili tjelesne ozljede prouzročene brodom čije se zaustavljanje traži ili koje su nastale u svezi s iskorištavanjem toga broda;
3. spašavanja;
4. ugovora o iskorištavanju broda čije se zaustavljanje traži;
5. zajedničke havarije;
6. tegljenja;
7. peljarenja;
8. opskrbe broda čije se zaustavljanje traži radi njegova održavanja ili iskorištavanja;
9. gradnje, preinake, opravka, opreme ili dokovanja broda čije se zaustavljanje traži;
10. prava posade po osnovi rada;
11. izdataka koje učini zapovjednik, krcatelj, naručitelj ili agent za račun broda, odnosno vlasnika broda ili broдача, a u svezi s brodom.

Pored slučajeva iz stavka 1. ovoga članka, privremeno zaustavljanje broda može se odrediti i radi ostvarenja pomorskog privilegija ili hipoteke na brodu ili hipoteci slična sredstva osiguranja.

Odredbe o ograničavanju privremenog zaustavljanja broda samo za tražbine iz stavka 1. i 2. ovoga članka primjenjuju se na strane brodove samo ako između države čiju zastavu strani brod vije i Republike Hrvatske postoji uzajamnost.»

Članak 337.

Članak 977. mijenja se i glasi:

«Ako se zaustavljanje traži radi ostvarenja neke od tražbina iz članka 976. stavka 1. Zakonika, može biti zaustavljen :

1.) brod na koji se tražbina odnosi, ako je u vrijeme podnošenja prijedloga taj brod u vlasništvu iste osobe kao i u vrijeme nastanka tražbine, i to bez obzira je li vlasnik ujedno i odgovoran za nastanak tražbine; ili

2.) bilo koji brod koji je, u vrijeme podnošenja prijedloga, u vlasništvu osobnog dužnika.

Pod osobnim dužnikom, u smislu stavka 1. ovoga članka, smatra se osoba koja, prema odredbama mjerodavnog prava, odgovara za tražbinu radi koje se traži zaustavljanje broda, a u vrijeme nastanka tražbine bila je u svojstvu vlasnika, broдача, naručitelja ili zakupnika broda u svezi s kojim je nastala tražbina.

Radi ostvarenja pomorskog privilegija ili hipoteke na brodu ili hipoteci sličnih sredstava osiguranja stranog prava, kao i radi ostvarenja zahtjeva koji se tiče vlasništva na brodu, može se zaustaviti samo brod na koji se dotični privilegij, hipoteka, odnosno zahtjev odnosi.

Ako se zaustavljanje traži radi ostvarenja pomorskog privilegija ili hipoteke, ili hipoteci sličnog sredstva osiguranja stranog prava, dotični brod može biti zaustavljen sve dok je opterećen tim pomorskim privilegijem odnosno hipotekom, te hipoteci sličnim sredstvom osiguranja stranog prava.»

Članak 338.

U članku 978. stavak 1. mijenja se i glasi:

«Ako se privremene mjere određuju radi osiguranja novčanih tražbina, sud će osloboditi brod zaustavljanja ili čuvanja ako bude dano jamstvo koje prihvati predlagatelj osiguranja, ili ako predlagatelj osiguranja ne prihvati ponuđeno jamstvo, onda jamstvo koje odredi sud kao dovoljno kvalitetno za pokriće ukupnih tražbina za koja se traži zaustavljanje, uključujući i tražbine po osnovi troškova postupka i kamata.»

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

«Jamstvo se može ponuditi u obliku gotovinskog pologa, bankovne garancije, jamstva osiguratelja broдарove odgovornosti ili drugog osiguratelja, ili druge imovinske vrijednosti.»

U stavku 2. koji postaje stavak 3. riječi «osiguranja ili drugih imovinskih vrijednosti» zamjenjuje se riječju «jamstva».

U stavku 3. koji postaje stavak 4. riječi «osiguranja ili druge imovinske vrijednosti» zamjenjuje se riječju «jamstva».

Članak 339.

U člancima 979. i 980. izraz «osiguranje ili druge imovinske vrijednosti» zamjenjuje se izrazom «jamstvo».

Članak 340.

Iza članka 990. dodaje se novi članak 990a. koji glasi:

«Članak 990a.

Upućivanje na mjerodavno strano pravo znači upućivanje na njegove materijalne odredbe uz isključenje njegova međunarodnog privatnog prava.»

Članak 341.

Članak 991. mijenja se i glasi:

«Prema pravu države čiju državnu pripadnost brod ima ocjenjuju se:

- 1) dužnosti i prava zapovjednika u upravljanju brodom i u zasnivanju prava i obveza za vlasnika broda i broдача;
- 2) stvarna prava na brodu;
- 3) pravne posljedice događaja na brodu na koje se mora primijeniti zakon mjesta gdje je događaj nastao, ako neko drugo pravo nije u najbližoj vezi sa spornim odnosom.

Pravo najbliže veze je pravo zajedničkog redovnog boravišta ili državljanstva stranaka ili pravo koje je mjerodavno za odranije zasnovani odnos između stranaka.

Odredba stavka 1. točka 3) primjenjuje se na događaje koji su nastali na stranim brodovima na području Republike Hrvatske.»

Članak 342.

Članak 993. mijenja se i glasi:

«Za privatnopravne odnose koji proizlaze iz ugovora o zapošljavanju članova posade broda mjerodavno je pravo koje su stranke izabrale.

Ako stranke nisu izabrale mjerodavno pravo, mjerodavno je pravo državne pripadnosti broda ako okolnosti ne upućuju na neko drugo pravo koje je činjenično ili pravno u bližoj vezi sa spornim odnosom i strankama.

Primjena prava iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ne isključuje primjenu prisilnih propisa prava najbliže veze o odgovornosti za smrt i tjelesne ozljede člana posade ako su oni za člana posade povoljniji.»

Članak 343.

U članku 996. stavku 1. točki 1) riječ «broдача» zamjenjuje se riječju «prijevoznika».

Stavak 2. briše se.

Članak 344.

U članku 997. stavku 2. točka 2) mijenja se i glasi:

«2) pravo države čije je državljanin ili čiju državnu pripadnost ima prijevoznik – ako je ugovor o prijevozu putnika ili stvari sklopljen na temelju unaprijed utvrđenih općih uvjeta prijevoznika.»

Članak 345.

Članci 998. i 999. brišu se.

Članak 346.

Članak 1000. mijenja se i glasi:

«Na naknadu štete zbog sudara brodova primjenjuju se:

- 1) pravo države u čijem se teritorijalnom moru ili unutrašnjim morskim vodama dogodio sudar;
- 2) odredbe Zakonika – ako se sudar dogodio na otvorenom moru.

Iznimno od odredaba stavka 1. ovoga članka, na naknadu štete zbog sudara brodova primjenjuju se

- 1) ako svi brodovi koji su sudjelovali u sudaru imaju istu državnu pripadnost – pravo te države;

2) ako brodovi koji su sudjelovali u sudaru imaju različitu državnu pripadnost, ali je pravo svih tih država isto – pravo tih država.»

Članak 347.

Članak 1001. mijenja se i glasi:

«Iznimno od odredaba članka 1000. Zakonika koje za naknadu štete zbog sudara brodova upućuju na primjenu stranog prava primjenjuju se:

- 1) odredbe Zakonika – ako sve zainteresirane stranke imaju zajedničko državljanstvo ili uobičajeno boravište, odnosno sjedište u Republici Hrvatskoj;
- 2) hrvatsko pravo – ako je jedan od brodova koji je sudjelovao u sudaru hrvatski ratni ili javni brod.»

Članak 348.

Iza članka 1001. dodaju se novi članci 1001a. i 1001b. koji glase:

«Članak 1001a.

Ako se pravo čiju su primjenu stranke iz ugovora o spašavanju imovine izabrale ne može primijeniti na cijeli ugovor ili na koji od odnosa koji proistječu iz tog ugovora, ili ako stranke nisu izričito izabrale pravo koje će se primijeniti, a njihova se namjera o primjeni određenog prava ne može utvrditi niti iz okolnosti slučaja, na ugovor ili na ugovorni odnos primjenjuje se pravo koje je s njim u najbližoj vezi.

Ako se ne može utvrditi koje je pravo u najbližoj vezi s ugovorom o spašavanju, primjenjuje se pravo države one luke gdje je spašavanje okončano, odnosno pravo prve luke u koju je spašeni brod prispio nakon završenog spašavanja.

U svim drugim slučajevima primjenjuju se odredbe Zakonika.

Članak 1001b.

Iznimno od odredbe članka 1001a. Zakonika, primjenjuju se:

- 1) odredbe Zakonika – ako su se spašavale osobe bez istodobnog spašavanja imovine, ako su sve osobe državljani Republike Hrvatske, ili ako je brod koji je spašavao ili brod koji je bio spašavan, a ako je bilo više brodova jedan od njih, hrvatski ratni brod ili hrvatski javni brod;
- 2) odredbe članka 652., stavaka 1. i 2., članka 787.-791., te članka 796. i 799. Zakonika;
- 3) odredbe zakona koji uređuje zastaru tražbina i odredbe Zakonika o rokovima zastare (članak 800.);
- 4) pravo države čiju državnu pripadnost ima brod spašavatelj – na podjelu nagrade za spašavanje između vlasnika broda ili brodarka broda spašavatelja i posade tog broda.»

Članak 349.

Članak 1002. briše se.

Članak 350.

U članku 1004. stavku 2. iza riječi «Republici Hrvatskoj» zarez se briše i dodaju se riječi «ili domaće pravne osobe sa sjedištem u Republici Hrvatskoj,»

Članak 351.

Iza članka 1004. dodaje se novi članak 1004.a koji glasi:

«Članak 1004.

Postojanje prava na izravnu tužbu utvrđuje se prema pravu koje je mjerodavno za glavno potraživanje ili prema pravu koje je mjerodavno za ugovor o osiguranju.»

Članak 352.

Članak 1006. mijenja se i glasi:

«Odredbe Zakonika o spašavanju na odgovarajući se način primjenjuju i na spašavanje imovine potonule izvan teritorijalnog mora i unutrašnjih morskih voda Republike Hrvatske, a imovinu spašava hrvatsko trgovačko društvo, druga hrvatska pravna osoba ili državljanin Republike Hrvatske.»

Članak 353.

Iza članka 1006. dodaje se članak 1006a. koji glasi:

«Članak 1006a.

U slučaju zajedničke havarije, ako se pravo koje su stranke izabrale ne može primijeniti na koji od odnosa što proistječu iz zajedničke havarije, ili ako stranke nisu izričito izabrale pravo koje se mora primijeniti, a njihova se namjera o primjeni određenog prava ne može utvrditi niti iz okolnosti slučaja, primjenjuje se pravo luke u kojoj je iskrcan posljednji dio tereta koji se nalazio na brodu u trenutku izvršenja čina zajedničke havarije.

Ako su sve stranke u slučaju zajedničke havarije državljani Republike Hrvatske ili hrvatske pravne osobe, u slučajevima iz stavka 1. ovoga članka primijenit će se hrvatsko pravo.»

Članak 354.

Članak 1011. mijenja se i glasi:

«Lučke kapetanije odlučuju u prvom stupnju o pomorskim prekršajima.

Prekršajni postupak iz stavka 1. ovog članka vode kao Vijeća za prekršaje.

Vijeće za prekršaje iz stavka 2. ovog članka može se imenovati za područje dvaju ili više lučkih kapetanija.»

Članak 355.

Članak 1012. mijenja se i glasi:

«Protiv odluka Vijeća za prekršaje iz članka 1011. Zakona, donesenih radi vođenja i pripremanja postupka odlučuje Vijeće za prekršaje Ministarstva.»

Članak 356.

Članak 1013. mijenja se i glasi:

«Vijeće za prekršaje čine predsjednik i dva člana. Predsjedniku i članovima vijeća mogu se odrediti zamjenici.

Članovi Vijeća za prekršaje iz članka 1012. Zakonika i njihovi zamjenici imenuju se iz redova stručnih radnika Lučkih kapetanija, odnosno Ministarstva od kojih predsjednik odnosno njegov zamjenik mora biti diplomirani pravnik sa položenim pravosudnim ispitom.

Vijeće za prekršaje imenuje se na rok od dvije godine, predsjednik i članovi Vijeća i njihovi zamjenici mogu biti ponovno imenovani a mogu se i razriješiti dužnosti i prije isteka navedenog roka.

Vijeće za prekršaje lučke kapetanije imenuje ministar na prijedlog lučkog kapetana.

Vijeće za prekršaje Ministarstva pomorstva, prometa i veza imenuje ministar na prijedlog ravnatelja Uprave pomorstva.

Iznimno ministar za člana Vijeća za prekršaje može imenovati i stručnu osobu koja nije zaposlenik Ministarstva odnosno lučkih kapetanija ukoliko ispunjava uvjete iz stavka 2. ovog članka.»

Članak 357.

U članku 1014. stavku 1. riječi «od 2.000 do 6.000 kuna» zamjenjuju se riječima «od 4.000 do 15.000 kuna».

U stavku 1. točka 1) iza riječi «popravka» dodaju se riječi «odnosno ne uplovi najkraćim uobičajenim putem u unutarnje morske vode».

U točki 2) iza riječi «jahta» dodaju se riječi «odnosno brodica».

Točka 3) se briše.

Točka 4) mijenja se i glasi:

«Ako strani brod prevozi stvari ili osobe iz jedne hrvatske luke u drugu bez odobrenja nadležnog tijela (članak 9.)»

Točka 5) mijenja se i glasi:

«Ako strani znanstvenoistraživački odnosno strani ribarski brod uplovi u unutrašnje morske vode radi uplovljenja u hrvatsku luku bez odobrenja nadležnog tijela (članak 10.)»

U točkama 6) i 7) riječ «brod» zamjenjuje se riječima «plovni objekt».

U točki 9) brišu se riječi «ako lovinu, ribarski alat i opremu koja služi za ribolov, odnosno ulov drugih morskih bića u moru ili na morskom dnu ne drži u brodskim skladištima ili ih ne drži zapečaćenima.»

Dosadašnje točke 4.) do 9.) ostaju točke 3.) do 8.)

U stavku 2. i 3. riječi «od 2.000 do 5.000 kuna» zamjenjuju se riječima «od 3.000 do 6.000 kuna».

Članak 358.

U članku 1015. stavku 1. riječi «od 2.000 do 6.000 kuna» zamjenjuju se riječima «od 4.000 do 15.000 kuna».

U stavcima 2. i 3. riječi «do 3.000 kuna» zamjenjuju se riječima «do 6.000 kuna».

Članak 359.

Članak 1016. se briše.

Članak 360.

U članku 1017. stavku 1. riječi «od 2.500 do 40.000» zamjenjuju se riječima «od 5.000 do 50.000 kuna».

U stavku 2. riječi «od 1.000 do 15.000 kuna» zamjenjuju se riječima «od 2.000 do 15.000 kuna».

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

«Novčanom kaznom iz stavka 2. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba u tijelu lokalne uprave odnosno samouprave ako kao investitor, prije početka gradnje objekta na pomorskom dobru, ne pribavi suglasnost nadležne lučke kapetanije (članak 73.).»

Članak 361.

U članku 1018. stavku 1. riječi «od 1.000 do 4.000 kuna» zamjenjuju se riječima «od 5.000 do 20.000 kuna».

Iza točke 3) dodaju se nove točke 4) i 5) koje glase:

«4) ukoliko obavlja prijevoz u javnom prometu na moru suprotno odredbama članka 82. stavak 1. Zakona a ne organizira nadzor (članak 82. stavak 1.).»

5) ukoliko ne održava sustav upravljanja sigurnošću sukladno zahtjevima Tehničkih pravila Hrvatskog registra brodova (članak 82. stavak 2.).»

U stavku 2. riječi «od 500 do 3.000 kuna» zamjenjuju se riječima «od 1.000 do 10.000 kuna», a iza riječi «pravnoj osobi» dodaju se riječi «kao i fizička osoba».

Članak 362.

U članku 1019. riječi «od 400 do 2.500 kuna» zamjenjuju se riječima «od 2.000 do 10.000 kuna».

Stavak 2. se briše.

Članak 363.

U članku 1020. riječi «do 1.000 kuna» zamjenjuju se riječima «do 5.000 kuna», riječi «iz članka 1021. i» se brišu, a iza riječi «točke 1)» dodaju se riječi «i članka 1014. točka 4.»

Članak 364.

U članku 1021. stavak 2. se briše.

Članak 365.

Iza članka 1021. dodaje se novi članak 1021a. koji glasi:

«Članak 1021a.

Novčanom kaznom od 2.000 do 20.000 kuna kaznit će se za pomorski prekršaj zapovjednik broda koji suprotno odredbi članka 776. stavka 1. Zakonika nije krenuo u pomoć osobama u životnoj opasnosti na moru, iako nisu postojale okolnosti koje ga oslobađaju takve obveze (članak 777.).»

Novčanom kaznom iz stavka 1. ovog članka kaznit će se zapovjednik broda koji tijekom akcije spašavanja ne postupi sukladno odredbi članka 786. Zakonika.»

Članak 366.

Članak 1022. mijenja se i glasi:

«Novčanom kaznom od 2.000 do 20.000 kuna kaznit će se zapovjednik broda koji protivno odredbi članka 778. Zakonika ne poduzme spašavanje broda s kojim se sudario brod kojim on zapovijeda.»

Članak 367.

U članku 1023. stavku 1. riječi «od 600 do 6.000 kuna» zamjenjuju se riječima «od 5000 do 20.000 kuna», a riječi «trgovačko društvo ili druga» se brišu.

Ispred dosadašnje točke 1) dodaje se nove točke 1) i 2) koja glasi:

«1) ako ne postupi po nalogu nadležne lučke kapetanije i ne ukloni oštećeni, nasukani ili potopljeni plovni objekt (članak 99.)»

2) ako ne održava brod i njegovu opremu sukladno članku 119. Zakonika»

Točka 5) mijenja se i glasi:

«5) ako vadi potonulu stvar suprotno odredbi članka 803. ovoga Zakonika.»

Dosadašnje točke 1.) do 5.) postaju točke 2.) do 6.)

Iza točke 6) koja postaje točka 7.) dodaje se nova točka 8.) koja glasi:

«8.) ako u zakonskom roku ne podnese zahtjev za brisanje broda (članak 206. stavak 4.)»

U članku 1023. stavku 2. brišu se riječi «točke 1) do 5)», te riječi «u trgovačkom društvu ili drugoj», a iza riječi «pravnoj osobi» dodaju se riječi «te fizička osoba», a riječi «od 600 do 3.000 kuna» zamjenjuju se riječima «od 2.000 do 5.000 kuna».

Članak 368.

U članku 1024. riječi «od 600 do 6.000 kuna» zamjenjuju se riječima «Od 5.000 do 30.000 kuna» dok se riječi «kaznom zatvora do 60 dana» brišu.

Članak 369.

U članku 1025. riječi «od 600 do 6.000 kuna» zamjenjuju se riječima «od 1.000 do 10.000 kuna».

Ispred dosadašnje točke 1.) dodaje se nova točka 1.) koja glasi:

«1) ukoliko postupi protivno članku 100. stavku 2. Zakonika».

U točki 1.) koja postaje točka 2.) iza riječi «Hrvatske» dodaju se riječi «bez odobrenja Ministarstva».

Točka 2.) koja postaje točka 3.) mijenja se i glasi:

«Ako brod obavlja kabotažno tegljenje bez odobrenja ministra.»

Dosadašnje točke 1.) i 2.) postaju točke 2.) i 3.).

Članak 370.

U članku 1026. riječi «od 600 do 6.000 kuna» zamjenjuju se riječima «od 1.000 do 10.000 kuna».

U stavku 1. točka 1a) iza brojke «184.» dodaju se riječi «i 192.)»

Iza točke 2. h) dodaju se nove točke i), j), k) i l) koje glase:

«i) ako ukrca na brod i rasporedi za obavljanje poslova osobu koja nema odgovarajuću valjanu svjedodžbu o osposobljenosti ili dopunskoj osposobljenosti (članak 149.)

j) ako ne udalji s dužnosti premorenu, odnosno bolesnu osobu ili osobu koja je pod utjecajem alkohola ili psihoaktivnih lijekova (članak 150a.)

Iza stavka 1. dodaju se novi stavci 2. i 3. koji glase:

«Novčanom kaznom od 600 do 6000 kuna kaznit će se za pomorskih prekršaj iz stavka 1. točke 2. i), j), k) i l) brodar.

Novčanom kaznom od 500 kuna do 2500 kuna kaznit će se za pomorski prekršaj iz stavka 1. točke 2. i), j), k) i l) odgovorna osoba broдача.

Članak 371.

Članak 1027. mijenja se i glasi:

«Novčanom kaznom od 600 do 6.000 kn kaznit će se pomorski prekršaj člana posade broда, jahte ili voditelja brodice koji povredom svoje dužnosti ne postupi prema pravilima navigacije i time dovede u opasnost sigurnost prometa ili ošteti brod ili teret na njemu, ili ugrozi sigurnost putnika na brodu ili ostalih članova posade i onečisti okoliš opasnim kemikalijama i drugim opasnim tvarima (članak 150.)»

Članak 372.

Članak 1028. mijenja se i glasi:

«Novčanom kaznom u iznosu od 600 do 6.000 kuna kazniti će se zapovjednik plovnog objekta ili osoba koja ga zamjenjuje, ako plovilo koje dolazi iz inozemstva prometuje s drugim plovnim objektima, fizičkim ili pravnim osobama na kopnu prije nego što od nadležnih tijela u luci dobije odobrenje za slobodan promet sa obalom (članak 100. stavak 1.).

Novčanom kaznom iz stavka 1. ovog članak kaznit će se zapovjednik stranog broда odnosno strane jahte ukoliko ne vije zastavu svoje državne pripadnosti i zastavu Republike Hrvatske dok se nalazi u teritorijalnom moru i unutrašnjim morskim vodama Republike Hrvatske, osim dok plovi u neškodljivom prolazu (članak 100. stavak 2.)»

Članak 373.

U članku 1029. riječi «od 600 do 6.000 kuna» zamjenjuju se riječima «od 1.000 do 10.000 kuna», a iza riječi «zapovjednik broда» dodaju se riječi «odnosno osoba koja upravlja plutajućim objektom».

Točka 1) mijenja se i glasi:

«ako upravlja brodom u plovidbi koji nije sposoban za plovidbu (članak 110.)».

Točke 3) i 4) se brišu.

U točki 8) na kraju rečenice iza riječi «i iskrcavanju putnika» dodaju se riječi «i tereta».

Dosadašnje točke 5), 6), 7), 8) i 9) postaju točke 3), 4), 5), 6) i 7).

Iza točke 7.) dodaju se nove točke 8) i 9) koje glase:

«8) ako upravlja plutajućim objektom koji nije sposoban za plovidbu (članak 136. i 137.),

9) ako prije polaska na put ne provjeri ispravnost broда, količine zaliha na brodu, jesu li članovi posade na brodu, te jesu li poduzete sve mjere za sigurnost putovanja (članak 164 stavak 4)».

Članak 374.

U članku 1030. stavku 1. riječi «od 600 do 5.000 kuna» zamjenjuju se riječima «od 1.000 do 10.000 kuna».

U stavku 1. točka 2.) mijenja se i glasi:

«Ako ne postupi sukladno odredbi članka 167. Zakonika».

Točka 10.) stavka 1. mijenja se i glasi:

«10) ako ne unese u brodski dnevnik razloge zbog kojih nije krenuo u pomoć osobama u opasnosti na moru i poduzeo njihovo spašavanje, odnosno razloge zbog kojih nije poduzeo spašavanje broda nakon sudara (članak 779.)».

Članak 375.

U članku 1031. riječi «od 600 do 5.000 kuna» zamjenjuju se riječima «od 1.000 do 10.000 kuna».

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

«Novčanom kaznom iz stavka 1. ovog članka kazniti će se član posade broda jahte ili brodice ukoliko upravlja plovilom pod utjecajem alkohola iznad dopuštene količine i opijata. (članak 150a.)».

Članak 376.

Članak 1032. se briše.

Članak 377.

U članku 1033. riječi «točke 2a)» zamjenjuju se riječima «točke 2», iza riječi «članka 1022.» dodaje se zarez i riječi «članka 1029.», a iza riječi «Zakona» dodaje se riječi «zapovjedniku broda i».

Članak 378.

U članku 1035. stavku 1. riječi «od 1.200 do 50.000 kuna» zamjenjuju se riječima «od 5.000 do 70.000 kuna».

Iza točke 5.) dodaje se nova točka 6) koja glasi:

«6) ako obavlja istraživanja, ispitivanja, fotografiranja i mjerenja mora, morskog dna i podzemlja unutrašnjih morskih voda i teritorijalnog mora Republike Hrvatske bez odobrenja Ministarstva (članak 13. i 32.)».

U stavku 2. iza riječi «prekršaj» dodaju se riječi «fizička osoba», a riječi «od 600 do 2.500 kuna zamjenjuju se riječima «od 1.000 do 10.000 kuna».

Članak 379.

U članku 1036. stavku 1. riječi «od 1.200 kuna» zamjenjuje se riječima «od 5.000 kuna», a riječi «trgovačko društvo ili druga» brišu.

U stavku 2. riječi «od 600 do 2.500 kuna» zamjenjuju se riječima «od 1.000 do 10.000 kuna», iza riječi «prekršaj» dodaju se riječi «fizička osoba», a riječi «trgovačkom društvu ili drugoj» se brišu.

Članak 380.

U članku 1037. stavku 1. riječi «od 1.000 do 40.000 kuna» zamjenjuju se riječima «od 5.000 do 50.000 kuna», dok se riječi «trgovačko društvo ili druga» brišu.

U stavku 1. iza točke 3. ovog članka dodaje se nova točka 4. koja glasi:

«ako postupi suprotno odredbi članka 119. Pomorskog zakonika.»

U stavku 2. riječi «od 600 do 2.500 kuna» zamjenjuju se riječima «od 1.000 do 10.000 kuna», iza riječi «prekršaj» dodaju se riječi «fizička osoba», a riječi «trgovačkom društvu ili drugoj» se brišu.

Članak 381.

Iza članka 1042. dodaje se novi članak 1042 b. koji glasi:

«Članak 1042 b.

Osnivanjem upisnika jahti prestaje vrijediti odredba članka 204. ovog Pomorskog zakonika.»

Članak 382.

U članku 1043. stavku 1. u točki 15) iza riječi «Žirjanskog kanala» briše se zarez i dodaju se riječi «te Malostonskim zaljevom».

Članak 383.

U članku 1044. stavku 3. riječi «ministar graditeljstva i zaštite okoliša» zamjenjuju se riječima «ministar nadležan za poslove zaštite okoliša i prostornog uređenja».

Članak 384.

U članku 1045. stavku 1. točki 2.) riječi «ministar unutarnjih poslova» zamjenjuju se riječima «ministar obrane».

Članak 385.

Članci 1046. i 1047. se brišu.

Članak 386.

Vlada Republike Hrvatske u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona propisat će posebne tehničke zahtjeve koje moraju ispunjavati određene vrste brodova za uplovljavanje u luke Republike Hrvatske, plovību između hrvatskih luka, kao i posebne tehničke zahtjeve za brodove hrvatske državne pripadnosti.

Članak 387.

Ministar će u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti propise:

- 1.) najvišoj dopuštenoj starosti određene vrste brodova za upis u hrvatski upisnik brodova;
- 2.) visini naknade za odobrenje održavanja izobrazbe pomoraca;
- 3.) obvezama i odgovornosti brodarā, zapovjednika, časnika i drugih članova posade s posebnim ovlastima na brodu u pogledu sigurnog upravljanja brodom;
- 5.) o jahtama;

- 6.) o rukovanju i prijevozu opasnih stvari u pomorskom prometu;
- 7.) o načinu vođenja EOP Upisnika brodova.

Članak 388.

Ministar će uz suglasnost s ministrom obrane, u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti propis o načinu upravljanja pomorskim prometom i uspostavi sustava usmjerene i razdvojene plovidbe u Jadranskom moru.

Ministar će uz suglasnost s ministrom nadležnim za poslove zaštite okoliša u roku iz stavka 1. ovog članka donijeti propis o balastnim vodama.

Članak 389.

Ministar obrane će u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti propis iz 775. Zakonika.

Članak 390.

U cijelom tekstu Zakonika riječi «ovaj Zakon» zamjenjuju se riječima «ovaj Zakonik»; riječ «upotreba» riječju «uporaba»; riječ «donosilac» riječju «donositelj»; riječi «pažnja urednog brodarara» riječima «dužna pažnja»; riječ «upotrebljen» riječju «uporabljen»; riječi «upotrijebiti» i «upotrebljavati» riječju «rabiti»; riječ «saopćiti» riječju «priopćiti»; riječi «u toku» riječima «u tijeku», riječ «pismeni» riječju «pisani», riječ «unutrašnje» riječju «unutarnje», riječ «zagađivanje» riječju «onečišćavanje», riječ «smeće» riječju «otpad» sve u odgovarajućem rodu, broju i padežu.

Članak 391.

Stupanjem na snagu Zakona prestaje važiti:

- članak 15., 16., 17. i 18. Zakona o utvrđivanju sposobnosti za plovidbu plutajućih objekata na moru i unutrašnjim vodama («Narodne novine», br. 18/69);
- Pravilnik o najmanjem broju i vrsti uređaja i opreme koju moraju imati plutajući objekti na moru i unutrašnjim vodama («Narodne novine», br. 11/70);
- Uputstvo o načinu vođenja evidencije plutajućih objekata, o obrascima za vođenje te evidencije i o obrascu svjedodžbe sigurnosti plutajućih objekata («Narodne novine», br. 12/70).

Članak 392.

Ovlašćuje se Odbor za zakonodavstvo Hrvatskog sabora da utvrdi i izda pročišćeni tekst Pomorskog zakonika.

Članak 393.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u «Narodnim novinama».

OBRAZLOŽENJE

DIO PRVI

Uz članak 1.

U ovom članku predlaže se usklađenje sa Ovršnim zakonom.

Uz članak 2.

Predloženim člankom pojašnjavaju se, nadopunjuju i mijenjaju neke definicije iz članka 5. Zakonika. Napuštaju se tzv. negativne definicije pojmova (brodica, putnički teretni brod), uvode se nove definicije (pomorski objekt, nepomični odobalni objekt, brzi putnički brod, prijevoznik, poslodavac), a neke definicije se mijenjaju (brodica, teretni brod, jahta, javni brod, znanstveno-istraživački brod).

DIO DRUGI

Uz članak 3.

Jezično stilske izmjene.

Uz članak 4.

Prijedlogom odredbe ovog članka na jasniji se način definira pojam kabotaže u odnosu na strane jahte i brodice.

Uz članak 5.

Člankom 10. Zakonika uređeno je pitanje uplovljavanja stranih ratnih brodova u unutrašnje morske vode i teritorijalno more Republike Hrvatske radi ulaska u luku otvorenu za međunarodni promet ili u luku u kojoj je brodogradilište u kojem će biti popravljen pod uvjetom da dobije odobrenje Ministarstva obrane, stavkom 2. postojećeg članka zabranjeno je uplovljenje stranog broda koji ima nuklearno naoružanje a što je u svezi intenzivne suradnje OS RH i NATO-a neodrživo. Stoga se predloženim izmjenama ispunjava dio hrvatskih obaveza glede prilagodbe legislativi država članica NATO-a.

Uz članak 6.

U izmijenjenom stavku 2. članka 12. Zakonika predlaže se da potanje propise o plovidbi i boravku stranih jahti i stranih brodova namijenjenih razonodi, športu ili rekreaciji u unutrašnjim vodama i boravku u teritorijalnom moru, donosi Vlada Republike Hrvatske, umjesto ministra nadležnog za poslove pomorstva.

Uz članak 7.

Članak 13. Zakonika odnosi se na istraživanja, ispitivanja, fotografiranja i mjerenja mora, morskog dna i podzemlja unutrašnjih morskih voda.

Kako je postojeći članak Zakonika nedovoljno precizno regulirao ovo važno područje i budući da je svijest o očuvanju mora i morskog dna i podzemlja sve više nazočna u suvremenom svijetu, ovim člankom se navedena materija sustavnije i detaljnije uređuje.

Uz članak 8.

U članku 16. Zakonika plovidba zabranjenim zonama unutrašnjim morskim vodama izričito je zabranjena samo stranim plovnim objektima.

Zabrana plovidbe i domaćim plovnim objektima u tim zonama trebala se podrazumijevati.

Brisanjem riječi «strani» u stavcima 2. i 3. članka 16. Zakonika otklanja se nedoumica u tome pogledu.

Predloženom nadopunom teksta stavka 6. članka 16. Zakonika, ostaje obveza da se propis o uspostavljanju zabranjenih zona objavi u «Oglasu za pomorce», ali se upućuje da se on javno obznani i na drugi prikladan način, tj. da se ucrtu u karti «Jadransko more», da se po mogućnosti objavi u dnevnom tisku, i dr.

Uz članak 9.

Obzirom na brisanje riječi «strani» u članku 16., trebalo je predvidjeti i novi stavak u članku 17. Ostaje obveza stranog plovnog objekta iz stavka 1. koji je uslijed više sile ili nevolje na moru bio prisiljen skloniti se u «unutrašnje morske vode» (koje obuhvaćaju i zabranjene zone u njima), da o tome odmah obavijesti najbližu lučku kapetaniju ili lučku ispostavu. Budući da domaći plovni objekti mogu slobodno ploviti našim unutrašnjim morskim vodama, osim u zabranjenim zonama, potrebno je i za njih propisati posebnu obvezu, kad se zbog više sile ili nevolje sklone u tu zonu, da o tome odmah obavijeste najbližu lučku kapetaniju ili lučku ispostavu. Nadalje, sukladno preporuci EU posebno potaknutoj najnovijom pomorskom nesrećom tankera "Prestige", a koja će uskoro biti pretočena u propis EU, daje se ovlast ministru za propisivanje luka zakloništa uz propisivanje uvjeta za korištenje ovih luka.

Uz članak 10.

U članku 19. stavku 3. Zakonika usuglašuje se samo naziv odnosne državne institucije, točno ime koje je «Hrvatski hidrografski institut».

Uz članak 11.

Obzirom da za neškodljivi prolazak teritorijalnim morem nije potrebno odobrenje već samo obavijest ministarstva vanjskih poslova države kojoj taj ratni brod pripada to se izmjenom gore navedenog članka 27. neće bitnije ugroziti sigurnost plovidbe.

Strani ratni brodovi su i do sada bili dužni prilikom neškodljivog prolaska teritorijalnim morem ploviti propisanim plovidbenim putovima.

Uz članak 12.

Izmjenom članka 100. Zakonika propisuje se obaveza stranog plovnog objekta da vije zastavu Republike Hrvatske dok se nalazi u teritorijalnom moru i unutrašnjim morskim vodama Republike Hrvatske. Sukladno tome tu obvezu je trebalo proširiti i na strane podmornice i druga podvodna prijevozna sredstva.

Uz članak 13.

Članak 32. odnosi se na istraživanja, ispitivanja, fotografiranja i mjerenja mora, morskog dna i podzemlja u našem teritorijalnom moru te njegova izmjena predstavlja usklađivanje s izmjenom postojećeg članka 13. Zakonika (članak 7. ovoga Zakona). Budući da se radi o istoj materiji kojom se u članak 13. Zakonika na jednom mjestu uređuju režimi u unutarnjim morskim vodama, a u ovom članku isti režimi se primjenjuju i na teritorijalno more Republike Hrvatske.

Uz članak 14.

Kako je izmjenama članka 13. i 32. Zakonika propisano da se ispitivanja, fotografiranja, istraživanja i mjerenja mora obavljaju uz prethodno odobrenje nadležnih ministarstava, a uz suglasnost ovog ministarstva glede sigurnosti plovidbe

trebalo je analogno tome izmijeniti i članak 41. Zakona.

Uz članak 15.

Činjenica je da otkako je bivša SFRJ bila proglasila epikontinentski pojas u Jadranskom moru svojim Zakonom o obalnom moru, vanjskom morskom pojasu i epikontinentskom pojasu u 1965., nikada se do danas nije sprječavao stranim ribarskim brodovima ulov vrsta od dna u tome prostoru. Novim stavkom u članku 44. na neki se način pokreće dužnost naših državnih tijela da suzbijaju ribolov nad našim epikontinentskim pojasom, osim kad je on odobren međunarodnim ugovorom.

Uz članak 16.

U članku 47. stavku 5., koji je danas na snazi, predviđa se da se uzapćeni strani brod predaje lučkoj kapetaniji. U praksi se takvi brodovi nužno uvijek ne predaju lučkoj kapetaniji, mada ni to nije isključeno. Predloženi novi tekst predviđa fleksibilno rješenje koje je u skladu s potrebama prakse.

DIO TREĆI

Uz članak 17.

Stavkom 1. članka 75. izričito je propisana zabrana bacanja, odlaganja ili ispuštanja tvari kojima se onečišćuje pomorsko dobro.

U stavku 2. navedenog članka propisano je da nadležni ministri propisuju koje se tvari ne mogu odlagati i ispuštati u more, što je u kontradikciji sa stavkom 1.

Predloženom izmjenom ispravlja se kontradiktornost stavaka 1. i 2. članka 75. Pomorskog zakonika.

DIO ČETVRTI

Uz članak 18.

Odredba članka 82. Pomorskog zakonika usklađuje se za Međunarodnim pravilnikom o sigurnom upravljanju brodovima koji je kao dio SOLAS Konvencije 1974., kako je izmijenjena i dopunjena u primjeni na svim brodovima na koje se Konvencija odnosi, od 2002. godine.

Uz članak 19.

Ovom odredbom usklađuje se odredba članka 83. Pomorskog zakonika sa zahtjevom Međunarodne konvencije o zaštiti ljudskih života na moru, 1974., kako je izmijenjena i dopunjena te odredbom Konvencije br. 147. Međunarodne organizacije rada, koje Konvencije između ostalog nalaže javnu objavu rezultata istraga pomorskih nezgoda.

Uz članak 20.

Sukladno Zakonu o hidrografskoj djelatnosti, a u cilju unapređenja sigurnosti plovidbe predviđa se objava svih promjena na plovnim putovima i objektima sigurnosti u specijaliziranim pomorskim publikacijama.

Uz članak 21.

Prijedlogom izmjene članka 100. Pomorskog zakonika hrvatsko pomorsko zakonodavstvo prilagođava se uobičajenoj svjetskoj praksi vijanja zastave države domaćina koje se u pravilu ne primjenjuje na brodice (osim dobrovoljno).

Uz članak 22.

Izmjenom članka 104. Pomorskog zakonika izuzimaju se od obaveznog peljarenja brodovi za prijevoz vode, s obzirom da oni, kao i trajekti, plove na redovnim linijama i ne ubrajaju se u brodove visokog rizika.

Uz članak 23.

Ovim člankom Prijedloga Zakona mijenja se članak 110. točka 1) kojom se utvrđuju uvjeti koje je svaki brod dužan ispuniti kako bi bio sposoban za plovidbu sa posebnim naglaskom na nove propise zaštite okoliša (balastne vode, sustav protiv obrastanja trupa), kao i sustava sigurnosti na brodovima.

Uz članak 24.

Članak 111. Zakonika se mijenja u svrhu usklađenja sa odredbom SOLAS Konvencije, 1974. kako je izmijenjena i dopunjena i Međunarodnog pravilnika o upravljanju sigurnošću (ISM Code), u smislu. uvođenja sustava upravljanja sigurnošću na brodovima

Uz članak 25.

Ovim člankom se preciznije definiraju elementi tehničkog nadzora, te se odredba također usklađuje sa ISM Codom.

Uz članak 26.

Izmjenom članka 119. Zakonika određuje se obveza brodarka za održavanje sigurnosti broda i opreme.

Uz članak 27.

Izmjenom članka 122. omogućeno je Hrvatskom registru brodova da izuzetno može brod, koji nije putnički brod utvrditi sposobnim za privremeni prijevoz putnika u nacionalnoj plovidbi. Do sada takva je mogućnost postojala samo u pogledu teretnih brodova, a ovom izmjenom takva će mogućnost postojati i u pogledu drugih vrsta brodova, poglavito ribarskih, za što je u tijeku turističke sezone pokazan izuzetan interes.

Brodice koje su se temeljem članka 1047. Zakonika Republike Hrvatske preupisale iz očevidnika brodica u upisnik brodova kao putnički brodovi s mogućnošću prijevoza više od 12 putnika su tim postupkom izgubile privilegiju dvojne registracije (ljeti – prijevoz putnika, zimi - ribarenje) koja je bila dozvoljena po Pravilniku o brodicama.

Kako bi im se omogućilo da se po završetku turističke sezone bez preupisivanja u očevidnik brodica mogu baviti ribarenjem (zbog toga što po dimenzijama ne mogu biti upisane kao ribarski brod), predlaže se gornja dopuna, koja se dodatno opravdava i činjenicom da su tehnički zahtjevi za putničke brodove veći nego za ribarske.

Uz članke 28. - 37.

Sadržaj odredbi ove glave primjenjuje se i na novu kategoriju pomorskih objekata: nepomične odobalne objekte. Nadalje, predlaže se osnivanje upisnika plutajućih objekata i nepomičnih odobalnih objekata po uzoru na upisnik brodova i ukidanje postojećih evidencija plutajućih objekata. Prijedlog se temelji na spoznaji o velikoj materijalnoj vrijednosti odnosnih objekata, a koje do sada njihov vlasnik nije mogao opteretiti i koristiti kao instrument osiguranja za uzimanje kredita. Posebno ističemo da je Pomorskim zakonikom omogućeno da se svaki brod upisan u upisnik trgovačkih i ribarskih brodova bez obzira na veličinu i vrijednost, može koristiti kao

zalag. Čak je i brodicama na koje se u pogledu stvarnih prava primjenjuju odredbe Pomorskog zakonika koje se odnose na brodove, omogućen upis hipoteke. Stoga je neophodno isto omogućiti i za plutajuće objekte i nepomične odobalne objekte.

Uz članke 38. - 44.

U odredbama Pomorskog zakonika koje se odnose na brodice na odgovarajući se način dodaje i pojam jahte, kako je određen izmijenjenim člankom 5. Pomorskog zakonika. Nadalje, uvodi se pojam upisnika jahti te se propisuju osnovni elementi utvrđivanja sposobnosti jahte za plovidbu dok je preciznija razrada prepuštena podzakonskim aktima (Pravilnik o jahtama).

Uz članak 45.

U cilju stvaranja povoljnijih uvjeta za uspješno poslovanje hrvatskog brodarstva, člankom 45. Prijedloga Zakona predlaže se uvođenje novih članaka, kako bi se smanjili troškovi posade.

Uz članak 46. i 47.

Propisuje se obaveza polaganja stručnog ispita kao uvjet za stjecanje zvanja člana posade broda, kao i obaveza ishoda rješenja o povjerenju izobrazbe pomoraca za pomorska učilišta.

Uz članke 48. i 49.

Članak 48. Prijedloga Zakona proširuje primjenu članka 150. Zakonika glede obavljanja dužnosti člana posade i na brodicu i jahtu.

Uvodi se zabrana upravljanja brodom, brodicom i jahtom pod utjecajem alkohola ili drugih opijata. konzumiranja alkohola i opijat, a koja zabrana se odnosi na sve članove posade.

Uz članke 50. i 51.

Člankom 50. i 51. Prijedloga Zakona utvrđuje se obveza brodar da osigura povratno putovanje člana posade broda u njegovo prebivalište, a ne kao do sada u luku ukrcaja što je u korist pomorca člana posade broda.

Uz članak 52.

Predloženom izmjenom članka 161. Zakonika, probija se pravni subjektivitet na način da brodar koji je pretpostavljeni vlasnik broda nije jedini nositelj imovinske odgovornosti. Uz vlasnika broda to je i poslovođa broda koji je definiran u članku 5. Prijedloga Zakona kao osoba koja upravlja poslovanjem, sigurnošću ili održavanjem, odnosno koja je navedena kao takva u dokumentima izdanim sukladno Međunarodnom pravilniku o upravljanju sigurnošću...Navedena dopuna učinjena je u cilju učinkovitije zaštite pomoraca.

Uz članak 53.

Proširuje se obaveza zapovjednika da se brine i za održavanje u ispravnom stanju i pomorskih navigacijskih karata i publikacija.

Uz članak 54.

Ovim člankom jasno se utvrđuje nadležnost trgovačkih sudova za sve vrste sporova članova posade broda i brodar. Naime, do sada je slična odredba bila sadržana u članku 161. što je moglo stvoriti zablude da je riječ samo o sporovima iz članka 161. Zakonika.

Uz članak 55.

Predloženom odredbom mijenja se u svijetu nepoznata podjela poslova inspektora sigurnosti plovidbe, te se omogućava fleksibilnije definiranje poslova iz nadležnosti inspekcije, a koji poslovi se odnose na cjelovit nadzor nad provođenjem odredaba dijela Pomorskog zakonika i na njemu utemeljenim podzakonskim aktima.

Uz članak 56.

Izmjenama i dopunama Međunarodne konvencije o standardima za izobrazbu, izdavanje svjedodžbi i držanje straže pomoraca 1978. (International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers – STCW) znatno su postroženi uvjeti glede izobrazbe, naobrazbe, izdavanja svjedodžbi i držanja straže pomoraca, obzirom da ljudski čimbenik neizostavno predstavlja jedan od glavnih uzroka u lancu događaja koji vode do nezgoda ili nesreća na moru. S tim u svezi su pooštreni i zahtjevi glede nadzora stručnog osposobljavanja pomoraca od strane država potpisnica navedene Konvencije, što bi u konačnici trebalo rezultirati sigurnijom plovidbom i većom zaštitom ljudskih života, materijalnih dobara i morskog okoliša. Predmetnim izmjenama i dopunama Pomorskog zakonika (članak 181.) osigurava se primjena navedenih propisa.

Uz članke 57. - 60.

S obzirom da se strani brodovi pregledavaju prema Pariškom memorandumu o suglasnosti o nadzoru države luke, trebalo je uskladiti članke 181., 182., 183. i 184. Zakonika tj. uskladiti odgovarajuće svjedodžbe koje brod treba imati s međunarodnim instrumentima na koje se poziva i Pariški memorandum. Navedenim člankom Prijedloga Zakona predložena je nadopuna članka 182. Zakonika. Ovim se ujedno postupak pregleda stranih brodova usuglašava sa propisima EU (EC Directive on Port State Control).

Uz članak 61.

Izmjenom članka 186. Zakonika omogućava se provođenje inspekcijskog nadzora nad domaćom flotom i izvan domaćih luka. Naime velik broj brodova pod hrvatskom zastavom rijetko ili gotovo nikad ne uplovljavaju u hrvatske luke, pa se tako inspekcijski pregled ne obavlja i po nekoliko godina. Kao posljedica takvog stanja uočava se slabije održavanje takvih brodova zbog čega oni bivaju češće zaustavljeni od strane stranih inspekcija. Posljedično rejting hrvatske zastave pada, što ima dalekosežne štetne posljedice.

Uz članak 62.

U članku 187. novim stavkom 3. inspekcijски nadzor u lukama proširuje se i na podzakonske akte kojima se uređuje red u lukama a posebno ukrcaj i iskrcaj opasnih tvari.

Nadalje, odredbama ovoga članka daje se ovlaštenje inspektorima sigurnosti plovidbe da naredе izvoditelju radova na pomorskom dobru privremenu obustavu daljnjih radova, a po potrebi i uklanjanje materijala i građevina koje ugrožavaju sigurnost plovidbe, kada nije izdano odobrenje nadležnog tijela državne uprave za poslove graditeljstva.

Uz članak 63.

U članku 188. Zakonika preciznije se utvrđuju mjere i obaveze društva koje održava pomorske plovne putove kao i Hrvatski hidrografski institut u pogledu sigurnosti plovidbe na pomorskim plovnim putovima.

Uz članak 64.

U članku 189. Zakonika utvrđuju se poslovi inspekcije u obavljanju radio službe na brodu sukladno suvremenom odvijanju radio službe na brodu.

Uz članak 65.

Novim stavcima 3., 4. i 5. članka 190. Zakonika propisuju se poslovi i zadaci hidrograđevinskog inspektora glede bespravne gradnje na pomorskom dobru. Proširenje ovlasti inspektora jedna je od mjera kojim se želi spriječiti bespravno nasipanje i gradnja kojim se devastira pomorsko dobro. Ovim člankom ujedno se razlučuje nadležnost pojedinih vrsta inspekcija nad pomorskim dobrom.

Uz članak 66.

Člankom 47. prijedloga Zakona propisano je da obrazovanje pomoraca radi stjecanja svjedodžbi o osposobljenosti obavlja pomorsko učilište ovlašteno posebnim propisima i uz uvjete koje propisuje ministar. Sukladno tome predloženom izmjenom članka 191. Zakonika omogućeno je inspektorima obavljanje inspekcijskog rada pomorskih učilišta te su propisane i mjere u slučaju da učilišta obavljaju poslove izobrazbe mimo propisanih uvjeta.

Uz članak 67.

Ovim člankom definira se nadležnost za postupanje po žalbama na inspekcijska rješenja.

Uz članak 68.

Navedenim člankom predložen je novi stavak 2. članka 193. Zakonika, koji ističe pravo i dužnost Republike Hrvatske obavljati nadzor nad brodovima koji viju njezinu zastavu kako je to određeno Konvencijom UN o pravu mora.

DIO PETI

Uz članak 69.

Uvodi se obaveza ishođenja oznake i za nepomični odobalni objekt kao vrstu pomorskog objekta definiranog u članku 5. Zakonika.

Uz članak 70.

Kako je u predloženim izmjenama ovog Zakonika definirana jahta kao poseban plovni objekt bilo je potrebno opisati i obavezu upisa jahte u vlasništvu domaće pravne ili fizičke osobe u upisnik jahti.

Uz članak 71.

U članku 202. stavku 1. točki 2. Zakonika nadzor Republike Hrvatske bio je predviđen kao jedan od uvjeta za fakultativni upis. S obzirom da prethodni nadzor kao uvjet upisa nije moguć, člankom 68. Prijedloga Zakona mijenja se točka 2. stavka 1. članka 202. na način da se prethodni nadzor Republike Hrvatske izostavi kao uvjet za fakultativni upis.

Pravo i dužnost Republike Hrvatske da obavlja nadzor nad brodovima koji viju hrvatsku zastavu istaknut je u novom stavku 2. članka 193. Isto tako, člankom 68.

Prijedloga Zakona iz točke 3. stavka 1. članka 202. Zakonika koji se odnosi na upis jahti izbrisan je uvjet da jahta pretežito boravi u moru Republike Hrvatske, i to iz razloga što nije bilo jasno kada treba utvrditi da jahta pretežito boravi u moru Republike Hrvatske (prije ili poslije upisa).

Uz članak 72.

Izmjenom članka 203. Zakonika upis brodova u gradnji u vlasništvu domaće fizičke ili pravne osobe postaje obavezan, dok upis brodova u gradnji koji se za strane naručitelje grade u domaćim brodogradilištima ostaje fakultativan.

Uz članak 73.

Dopunom članka 205. onemogućava se upis u hrvatski upisnik brodova brodovima veće starosti od propisanih. Ovime se slijedi praksa zemalja Europske unije koja također ograničava upis u svoje upisnike brodovima starijim od određene dobi, a radi osiguranja bolje sigurnosne strukture flote.

Uz članak 74.

Izmjenom članka 206. jasnije su određene obveze vlasnika broda u pogledu brisanja broda iz upisnika. Pored toga omogućeno je, iznimno, brisanje broda iz upisnika po službenoj dužnosti. Naime, uočeno je da, kada se vlasnici ogluše o obvezu podnošenja zahtjeva za brisanje broda, postoji nedvojbeno saznanje da je brod propao, potrebno je radi točnosti podataka u javnoj knjizi izvršiti brisanje broda po službenoj dužnosti. Pri tome se zaštita vjerovnika osigurava primjenom članka 207. Pomorskog zakonika.

Uz članak 75.

Člankom 75. izmijenjena je odredba članka 207. Zakonika koji se odnosi na zaštitu hipotekarnih vjerovnika u slučaju promjene državne pripadnosti broda.

Važeći tekst toga članka sadržava u stavku 1. odredbu «da se brisanje broda neće obaviti ako se tomu protivi vjerovnik neke privilegirane tražbine». S druge strane, u dijelu koji se odnosi na postupak brisanja broda iz upisnika brodova ne postoji odredba o tome kako će privilegirani vjerovnici saznati o namjeri brisanja broda iz upisnika, te možda izraziti svoje eventualno protivljenje. Odredbe o brisanju broda ne obvezuju lučku kapetaniju da na bilo koji način obznani postupak brisanja broda. Tako je navedena odredba koja je imala za svrhu zaštitu ovlaštenika pomorskih privilegija ostala potpuno nedjelotvorna.

Predloženi novi tekst članka 207. ne sadržava takvu odredbu. Time nisu ugroženi interesi privilegiranih vjerovnika, jer pomorski privilegiji slijede brod bez obzira na promjenu vlasništva na brodu, odnosno zastave broda.

Novi tekst članka 207. ne sadržava ni sada važeću odredbu iz stavka 3., koja daje mogućnost da se brod izbriše iz upisnika brodova i bez pristanka hipotekarnih vjerovnika, ako kod suda bude položeno odgovarajuće osiguranje. Ta je odredba ispuštena iz dva razloga: prvo, sudovi više nemaju nikakvu ulogu u postupku upisa brisanja hipoteke, i drugo, takva bi praksa ugrožavala položaj hipotekarnih vjerovnika.

U cilju zaštite hipotekarnih vjerovnika, izmijenjeni članak 207. sadrži i potpuno novi stavak 2. koji je preuzet iz Konvencije o pomorskim privilegijama i hipotekama iz 1993. Konvencija razlikuje situacije dobrovoljnog brisanja broda, te obveznog brisanja broda prema nacionalnom pravu države članice. Naime, obvezno brisanje ne može se uvjetovati pisanom suglasnošću hipotekarnih vjerovnika. U takvom slučaju predviđeno je da se hipotekarni vjerovnici pravovremeno obavijeste o namjeravanom brisanju iz upisnika, kako bi mogli poduzeti odgovarajuće mjere radi

zaštite svojih interesa.

Uz članke 76. - 82.

Ovim člancima razrađene su odredbe o vođenju postupka upisa i brisanja jahti koje su u najvećoj mogućoj mjeri izjednačene sa odredbama Zakonika o postupku upisa i brisanja brodova.

Postojećim stavak 2. članka 214. Zakonika propisao je obavezu upisivanja broдача u list B upisnika brodova samo u slučaju kada je brod u potpunom ili djelomičnom vlasništvu strane pravne ili fizičke osobe a upis u hrvatski upisnik brodova je obavljen isključivo zbog toga što je broдар tog broда hrvatska pravna ili fizička osoba sukladno članku 201. stavak 1. toč.1 Zakonika Međutim, u drugim slučajevima ukoliko broдар na temelju pravnog posla sa vlasnikom broда (zakup broда, time charter) koristi broд ne postoji obaveza upisa podatka o broдарu u list B upisnika brodova već je taj upis fakultativan. Kako ISM Code nalaže da se podatci o broдарu obavezno upisuju u upisnik brodova, kao i zbog pravne sigurnosti, bilo je potrebno izmjeniti predmetnu odredbu članka 214. Zakonika.

Predloženom izmjenom članka 209. Zakonika uvodi se Upisnik brodova u obliku elektorničke knjige (EOP-upisnik brodova) sukladno odredbama Zakona o zemljišnim knjigama (Narodne novine br. 91/96), koje se odnose na uvođenje EOP-zemljišnih knjiga.

DIO ŠESTI

U Dijelu šestom Zakonika koji se odnosi na stvarna prava na broду, osim nekih nužnih promjena, predložena su i neka nova rješenja.

Veći dio predloženih izmjena i dopuna rezultat je nastojanja da se stvori pravni režim koji će omogućiti hrvatskoj trgovačkoj floti poslovanje po svjetskim standardima pod kojima posluje velika većina svjetskih trgovačkih flota s čijom se konkurencijom hrvatska flota mora suočiti. S druge strane, imajući na umu da o sustavu stvarnih prava na broду ovisi zainteresiranost financijskog kapitala za ulaganje u gradnju brodova, a time i razvoj hrvatske trgovačke mornarice, predložene izmjene imaju za cilj jačanje uloge hipoteke na broду, te njezinu prihvatljivost u okviru svjetskog financijskog pomorskog poslovanja.

Uz članak 83.

S obzirom da su vlasničkopravni odnosi u odnosu na broд u Zakoniku naznačeni samo okvirno i u mjeri u kojoj poprimaju određene specifičnosti s obzirom da se radi o broду, odredba članka 224. stavka 4. Zakonika upućivala je na supsidijarnu primjenu općih propisa o stvarnim pravima. Stupanjem na snagu Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima cjelovito se regulira materija stvarnih prava. Člankom 83. Prijedloga Zakona mijenja se stavak 4. članka 224. Zakonika na način da se predvidi supsidijarna primjena Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima.

Uz članak 84.

Zbog potpuno novog uređenja Glave Zakonika o spašavanju odredbu koja se odnosi na oblik ugovora o stjecanju i prestanku prava vlasništva nad potonulim brodovima bilo je potrebno brisati.

Uz članke 85. - 87.

Prema dosadašnjem rješenju Zakonika (članak 234.) pružala se mogućnost vjerovniku da se za slučaj propusta dužnika namiri iz prodajne cijene broда

ostvarene sudskom prodajom, odnosno na javnoj dražbi, ako lex fori ne pozna sudsku prodaju. Uz to, stranke su mogle ugovoriti mogućnost deposesije broda i njegovo iskorištavanje (članak 234. stavak 3.).

Člankom 85. Prijedloga predlaže se izmjena članka 234. Zakonika uvođenjem pomorske hipoteke koja temeljem zakona u svoj sadržaj uključuje sudsku prodaju, izvansudsku prodaju ili deposesiju broda kao vjerovnikova ovlaštenja u slučaju propusta dužnika. Odredba je dispozitivne naravi, pa stranke mogu isključiti jedno od navedenih ovlaštenja.

Kako bi se riješio neposredan upis hipoteke i neposredna ovršnost, prema rješenju Zakona o javnom bilježništvu, člankom 85. Prijedloga zakona predložena je odgovarajuća izmjena članka 234. Zakonika.

U cilju zaštite dužnika člankom 86. Prijedloga Zakona predlaže se uvođenje novih članaka (234a.-234g.) kojima se nalaže hipotekarnom vjerovniku koji se koristi ovlaštenjem na izvansudsku prodaju ili preuzimanje posjeda broda i njegovo iskorištavanje postupanje pažnjom dobrog gospodarstvenika. U protivnom odgovara dužniku za naknadu štete.

Kako je u skladu sa člankom 276. Zakonika upis novog vlasnika broda dopušten samo protiv osobe u čiju je korist, u vrijeme podnošenja prijedloga, upisano ili se istodobno upisuje pravo vlasništva, trebalo je posebnom odredbom propisati da izvansudska kupnja od hipotekarnog vjerovnika predstavlja valjanu pravnu osnovu stjecanja prava vlasništva na brodu.

S obzirom da je novopredloženim člankom 234a. inkorporiran tekst sadašnjeg članka 235. Zakonika, člankom 87. Prijedloga Zakona predlaže se brisanje navedenog članka Zakonika.

Uz članke 88. - 92.

Navedenim člancima Prijedloga Zakona učinjene su određene izmjene i dopune u člancima 236., 239., 244., 245. i 248. Zakonika s obzirom na proširivanje zakonskog sadržaja hipoteke na brodu na deposediranje broda i izvansudsku prodaju.

Uz članke 93. - 100.

Člancima 93.-100. Prijedloga Zakona obuhvaćene su izmjene i dopune glede sustava pomorskih privilegija (članci 250.-266. Zakonika). Predloženim člancima usvajaju se rješenja Konvencije o pomorskim privilegijima i hipotekama iz 1993.

S obzirom da bi sustav stvarnopravih jamstava na brodu trebao ići za zaštitom domaćih gospodarskih interesa (brodara i brodograditelja) sustav koji nudi Konvencija iz 1993. ide in favorem hipoteke na teret privilegija, a to je za navedene subjekte od dvostruke koristi jer :

- olakšava dobivanje dugoročnih kredita za nabavku brodova;*
- brodare izlaže manjem financijskom teretu glede broja pomorskih privilegija i imovine koju opterećuju.*

Uz sve to, brodograditeljima i brodogradnjačima ostaje pravo retencije na brodu.

Nasuprot tome, postojeća rješenja koja se uglavnom oslanjaju na Konvenciju o pomorskim privilegijima i hipotekama iz 1926., uz neke dodatke po uzoru na Konvenciju iz 1967. godine) obilježena su velikim brojem pomorskih privilegija, te širim krugom imovine koja je izložena zahvatu privilegiranih vjerovnika.

Sve to ima negativan učinak jer obeshrabruje potencijalne hipotekarne vjerovnike s obzirom da umanjuje izgleda za njihovo namirenje kod sudske prodaje broda, te brodare hrvatskih brodova izlaže zahvatu privilegiranih vjerovnika za širok krug pomorskih tražbina .

Postupak za upisivanje u upisnike brodova (Glava III. Dijela šestog)

Većina izmjena i dopuna predloženih člancima 101.-126. Prijedloga ima za cilj ukloniti nejasnoće i neusklađenosti. To je rezultat zakonodavne tehnike u kojoj se kao predložak za tekst Zakonika poslužile odgovarajuće odredbe ZPUP-a, koje se nisu dovoljno pažljivo modificirale kako bi se prilagodile novim rješenjima – isključivo upravni postupak i isključiva nadležnost lučkih kapetanija.

Uz članak 101.

Uvođenjem Upisnika jahti trebalo je propisati da se odredbe Zakonika o postupku upisivanja brodova u Upisnik brodova odnosi i na jahte.

Uz članak 102.

Stavci 1., 3. i 4. članka 268. Zakonika zamijenjeni su novim stavcima, s obzirom da postupak upisa broda provodi lučka kapetanija. Međutim, sudovi nisu izgubili svaku ingerenciju nad upisnicima brodova (neka sudska rješenja u sklopu postupka izvršenja i osiguranja kao i ostavinskog postupka upisuju se u upisnik brodova), u predloženoj odredbi novog stavka trebalo je unijeti i rezervu u tom smislu. Predloženom izmjenom, preciznije su razvrstana upravna rješenja glede upisa brodova prema nadležnosti lučkih kapetanija za upis.

Uz članak 103.

Kako preuzimanjem broda u posjed hipotekarni vjerovnik stupa u posjed broda radi njegovog gospodarskog iskorištavanja, on se od tog trenutka smatra brodarom u smislu članka 5. stavka 1. točke 26. Zakonika. S obzirom da u takvim slučajevima dolazi do promjene u osobi brodar, predloženi novi stavak članka 269. Zakonika nalaže hipotekarnom vjerovniku koji se koristi pravom na depozesiju da se upiše u upisnik brodova kao brodar broda.

Uz članak 104.

Člankom 206. Zakonika propisano je da se brod briše iz upisnik ukoliko je, između ostalog, propao ili se pretpostavlja da je propao. Navedenim člankom Zakonika propisano je da se pretpostavlja da je brod propao ukoliko su od primitka posljednje obavijesti o brodu protekla tri mjeseca. Međutim, ukoliko se naknadno dozna da takav brod nije propao isti se treba ponovno upisati u upisnik brodova, a takav upis nije bio propisan u dosadašnjoj odredbi članka 271. Zakonika, te je istu trebalo na predloženi način nadopuniti.

Uz članak 105.

Definicija stranke u postupku upisa broda usuglašena je sa definicijom stranke u ZUP-u koji se kao supsidijarni propis primjenjuje u postupku upisa broda.

Uz članak 106.

Navedeni članak Zakonika donosio je pravilo o zabrani prorogacije sudske nadležnosti. Budući da sudovi više ne odlučuju o postupku upisa brodova, članak 299. Zakonika nije potreban, pa ga je valjalo izbrisati. Umjesto njega nema potrebe unositi članak o zabrani ugovaranja nadležnosti lučke kapetanije, jer to slijedi iz podredne primjene članka 21. stavka 3. ZUP-a.

Uz članak 107.

Navedenom izmjenom nazivi akata koje donosi lučka kapetanija u postupku upisa broda usuglašeni su sa odredbama ZUP-a.

Uz članak 108.

Navedeni članak je neosnovano preuzet iz bivšeg ZPUP-a. U režimu ZPUP-a on je imao smisla jer je uređivao prethodnu radnju lučke kapetanije, nakon koje je taj upravni organ slao spis sudu na odlučivanje. S obzirom da sada o upisu odlučuje sama lučka kapetanija, a uvjeti za dopuštanje upisa detaljnije su uređeni na drugom mjestu (članak 308. Zakonika), članak 306. je suvišan.

Uz članak 109.

Člankom 268. stavak 4. Zakonika određuje se da o prijenosu broda iz jednog hrvatskog upisnika u drugi odlučuje ona lučka kapetanija u čiji se upisnik brod ima upisati. Članak 307. stavak 1. Zakonika propisuje da se prijedlog za takav prijenos podnosi lučkoj kapetaniji kod koje je brod upisan. Postojeći Stavak 3. navedenog članka unosi nesklad jer iz njega proizlazi da o takvu prijenosu odlučuje lučka kapetanija kod koje je brod upisan.

Članak 105. Prijedloga Zakona iznosi prijedlog za izmjenu stavka 3. članka 307. Zakonika sa svrhom uklanjanja takvog nesklada.

Sukladno navedenim izmjenama stavka 3. bilo je potrebno izmijeniti i stavak 4. članka 307.

Uz članak 110.

Kako je člankom 268. stavak 4. i 5. posebno navedeno rješenje kojim se dopušta prijenos upisa broda iz jednog hrvatskog upisnika u drugi upisnik brodova te rješenje o prijenosu upisa broda, to je bilo neophodno izmijeniti i postojeću odredbu članka 308. Zakonika

Uz članak 111.

Ovim člankom propisuje se brisanje odredbe članka 315. Zakonika jer je ista odredba sadržana u članku 109. Prijedloga Zakona.

Uz članak 112.

Ovim člankom se usklađuje odredba ovog članka sa odredbom članka 110. Prijedloga Zakona.

Uz članak 113.

Kako je ova odredba sadržana u odredbi izmijenjenog članka 316. Zakonika, istu je bilo potrebno brisati.

Uz članak 114.

Člankom 11. ZUP-a propisano je da je u upravnom postupku rješenje konačno ako protiv istog nema redovnog pravnog lijeka. Stoga je odredbu članka 318. Zakonika trebalo usuglasiti sa ZUP-om.

Uz članak 115.

Kako prema rješenju Zakonika ista lučka kapetanija odlučuje o upisu i provodi taj upis, svoje rješenje nema kome slati radi upisa, već ga mora poslati zainteresiranim osobama, što je propisano odredbom članka 81. ZUP-a. Stoga je odredba članka 319. Zakonika nepotrebna te je istu potrebno brisati.

Uz članak 116.

Prvi upis broda dopušta lučka kapetanija koja vodi upisnik brodova. Navedeni članak Prijedloga Zakona ispravlja grešku u stavku 1. članka 334. Zakonika u kojem je navedeno da prvi upis broda dopušta lučka kapetanija koja vodi upisnik brodova u gradnji.

Navedenim člankom Prijedloga predlaže se brisanje točke 4) stavka 1. članka 334. Zakonika prema kojoj uz prijavu za upis, inter alia, treba priložiti svjedodžbu o baždarenju.

Kako prema točki 5. stavka 1. članka 334. Zakonika treba priložiti potvrdu o tehničkim podacima koju izdaje Hrvatski registar brodova, a koja sadrži i podatke iz svjedodžbe o baždarenju, nije potrebno posebno prilagati navedenu svjedodžbu.

Uz članak 117.

Predloženom izmjenom članka 365. Zakonika usklađuje se tekst sa člankom 78. stavak 2. Zakona o zemljišnim knjigama («Narodne novine», br. 91/96). Zabilježba hipotecirane tužbe provest će se ako je podnesena protiv osobe koja je upisana kao vlasnik broda opterećenog pomorskom hipotekom.

Uz članak 118.

Člankom 268. Zakonika propisano je da rješenje o upisu broda donosi nadležna lučka kapetanija. Sukladno tome zahtjev za povrat u prijašnje stanje podnosi se lučkoj kapetaniji kao upravnom tijelu, a ne sudu kako je to navedeno u dosadašnjem članku 367. stavak 1. Zakonika, te je isti potrebno na predloženi način izmijeniti.

Uz članak 119.

Postojeći članak 391. usuglašen sa izmijenjenim člankom 365. stavak 1. Zakonika.

Iz sadašnjeg teksta odredbe članka 391. Zakonika pogrešno proizlazi da o prijenosu broda iz jednog hrvatskog upisnika brodova u drugi odlučuje lučka kapetanija kod koje je brod upisan, kao i da za prijenos treba dokazati da će se brod upisati u luci na području «stare» kapetanije, što je nelogično.

Uz članak 120.

Postojeća točka 1 stavka 1. članka 392 Zakonika u potpunosti je jednaka odredbi stavka 1. članka 206. Zakonika. Predloženom izmjenom se eliminira nepotrebno ponavljanje.

Uz članak 121.

Predložene izmjene članka 393. Zakonika posljedica su predloženih izmjena u članku 207. Zakonika.

U slučaju brisanja broda iz upisnika brodova lučka kapetanija treba utvrditi da se brisanju ne protive vjerovnici hipotekarnih tražbina, osim slučaja kada za to nije potreban njihov pristanak (ako je brod propao ili se pretpostavlja da je propao – članak 206. stavak 1. točka 1. Zakonika).

Kako je predloženi novi stavak za slučaj obveznog brisanja broda, bilo je potrebno i u postupovnim odredbama donijeti odgovarajući odredbu koja određuje da se brisanje broda neće obaviti prije isteka predviđenog roka

Uz članak 122.

S obzirom da u novopredloženom tekstu članka 207. Zakonika više nema odredbe prema kojoj je za brisanje broda iz upisnika potreban pristanak privilegiranih

vjerovnika, trebalo je izbrisati i odgovarajuću postupovnu odredbu na osnovu koje privilegirani vjerovnici ostvaruju svoje pravo iz sadašnje odredbe stavka 1. članka 207. Zakonika.

Uz članak 123.

Člankom 231. ZUP-a propisano je da iznimno žalba ne odgađa izvršenje rješenja ako je to zakonom predviđeno. Sukladno tome predloženom izmjenom članka 396. Zakonika nesuspendivnost žalbe izričito se propisuje Pomorskim Zakonikom. Time se u znatnoj mjeri povećava načelo povjerenja i istinitosti upisnika brodova kao javne knjige.

Uz članak 124.

Predloženom izmjenom članka 397. Zakonika skraćeni su rokovi da podnošenje žalbe na rješenje dostavljeno u tuzemstvu i inozemstvu radi što većeg povjerenja u upisnike brodova kao javne knjige i pravne sigurnosti u Republici Hrvatskoj.

Uz članak 125.

Predloženom izmjenom članak 398. Zakonika usklađuje se sa člankom 233. stavak 3. ZUP-a. U skladu s predloženom izmjenom smatra se da je žalba podnesena onda kada je stigla nadležnom tijelu drugog stupnja.

U stavku 2. navedenog članka Zakonika propisano je da će nadležna lučka kapetanija valjanu žalbu dostaviti stranci na odgovor. Kako u postojećem tekstu članka nije naveden rok za odgovor na žalbu bilo je potrebno izmijeniti navedeni članak Zakonika.

Uz članak 126.

Sadašnji tekst članka 403. Zakonika predstavlja nespretnu izmjenu članka 375. ZPUP-a, koji je propisivao dostavu rješenja suda drugog stupnja nadležnoj lučkoj kapitaniji radi provedbe upise i dostave strankama.

Predloženom izmjenom navedenog članka pojašnjava se odredba članka 403. Zakonika.

DIO SEDMI

Uz članak 127.

U članku 409. Zakonika nabrajaju se tražbine koje su izuzete od globalnog ograničenja odgovornosti. U stavku 1. točki b) navedene su odredbe Glave V. Dijela devetog Zakonika. Ta Glava Zakonika sadrži odredbe o izvanugovornoj odgovornosti vlasnika broda i broдача i to – o odgovornosti za smrt i tjelesne ozljede kupaća i drugih osoba u moru, o odgovornosti za štetu koju brod nanese operativnim obalama, lukobranima, lučkim uređajima i postrojenjima, balisažnim oznakama, podvodnim kabelima i cjevovodima, te odgovornost za štetu koju brod prouzroči izlivanjem opasnih i štetnih tvari za okoliš, te odgovornosti za onečišćenje od broda izlivanjem ulja koje se prevozi kao teret.

Odredbe o ograničenju odgovornosti ne odnose se samo na odgovornost za onečišćenje od broda izlivanjem ulja koje se prevozi kao teret jer za te tražbine postoji poseban sustav odgovornosti reguliran Međunarodnom konvencijom o građanskoj odgovornosti za štete od onečišćenja uljem iz 1969 (uz Protokole) pa se na nju ne primjenjuju odredbe o globalnom ograničenju odgovornosti.

U tom pravcu navedenim člankom Prijedloga Zakona nadopunjuje se članak

409. stavak 1. točka b) Zakonika.

Uz članak 128.

Člankom 128. Prijedloga Zakona mijenja se stavak 1. članka 410. Zakonika na način da se za ponašanje koje ukida ograničenje prihvaća stilizacija iz teksta Konvencije o ograničenju odgovornosti za pomorske tražbine iz 1976.

Prema navedenoj Konvenciji samo doložno ili slično ponašanje dovodi štetnika do neograničene odgovornosti. To je postignuto stilizacijom «...bilo u namjeri da se izazove šteta, ili bezobzirno i sa znanjem da će do štete vjerojatno doći». Dosadašnja stilizacija stavka 1. članka 410. Zakonika «bilo u namjeri, bilo iz krajnje nepažnje, znajući da će šteta vjerojatno nastupiti» proširivala je mogućnost da brodar odgovara neograničeno i u slučajevima grube nepažnje.

Navedena stilizacija predlaže se i u drugim odredbama Zakonika koji se odnose na gubitak prava na ograničenje.

Uz članak 129.

Navedenim člankom Prijedloga Zakona povisuje se granica odgovornosti u odnosu na tražbine putnika u skladu s Protokolom iz 1990. kojom se mijenja Atenska Konvencija iz 1974. godine, te se ukida maksimalna granica

Uz članak 130.

Pitanje obvezatnosti osnivanja fonda prema Konvenciji o ograničenju odgovornosti za pomorske tražbine iz 1976. prepušteno je nacionalnom pravu.

Sadašnje rješenje o fakultativnom osnivanju fonda bilo je prihvaćeno, jer je za brodara povoljnije iz gospodarskih razloga. Međutim, kako se postupak za ograničenje odgovornosti uvijek ravna prema pravu nadležnog suda lex fori, takva odredba bit će povoljnija za stranog brodara ako mu brod bude zaustavljen na području Republike Hrvatske, pa čak i u slučaju kada može postojati jak hrvatski interes da bude položen fond iz kojeg bi se odmah mogla ostvariti sredstva npr. za čišćenje mora.

S obzirom da je za Republiku Hrvatsku povoljnije rješenje koje predviđa obvezno osnivanje fonda kao pretpostavku za ograničenje odgovornosti člankom 125. Prijedloga Zakona mijenja se članak 415. stavak 1. Zakonika.

Uz članak 131.

Navedenim člankom predložena je jasnija stilizacija članka 419. Zakonika.

Uz članak 132.

Obrazloženje isto kao I za članak 128. Prijedloga Zakona.

DIO OSMI (članci 133. - 219.)

Terminološke izmjene

U Glavi I izvršene su terminološke izmjene. Kroz cijeli tekst Glave II. Dijela osmog Zakonika naglašen je atribut «pomorski» ispred izraza «brod» i «plovidbeni posao». Takva izmjena učinjena je već i u samom nazivu Glave II koja izmijenjena glasi «Ugovori o iskorištavanju pomorskih brodova».

Ove izmjene izvršene su kako bi se naglasilo da je Pomorski zakonik propis kojim se reguliraju odnosi isključivo u pomorskoj plovidbi (dakle ne i u unutarnjoj plovidbi). Slične formulacije poznaje i talijanski Plovidbeni zakonik.

Kroz tekst Glave II. Dijela osmog uvedeno je još nekoliko terminoloških

izmjena:

1. Izraz «brodar» zamijenjen je izrazom «prijevoznik».

Razlozi za takvu izmjenu leže u činjenici da se izraz «prijevoznik» rabi u svim međunarodnim instrumentima koji reguliraju materiju ugovora o iskorištavanju pomorskih brodova, primjerice u Međunarodnoj konvenciji za izjednačenje nekih pravila o teretnici, iz 1924. godine, s Protokolima iz 1968. i 1979. godine, Atenskoj konvenciji iz 1974. godine o prijevozu putnika i njihove prtljage morem, s Protokolima iz 1976. i 1990. godine itd. Osim toga, izraz «prijevoznik» rabi se i u propisima koji uređuju odnose u drugim granama prometa, pa je ova izmjena potrebna i korisna i iz razloga ujednačavanja unutarnjeg opće prometnog zakonodavstva.

Izraz «brodar» zadržan je u članku 470. Zakonika jer taj članak uređuje mogućnost naručitelja iz brodarskog ugovora da sklopi s trećom osobom ugovor o prijevozu stvari brodom na koji se odnosi brodarski ugovor (dakle, naručitelj iz brodarskog ugovora sklapa s trećom osobom podbrodarski ugovor). U tom slučaju, za obveze koje proistječu iz podbrodarskog ugovora trećoj osobi odgovara ne samo naručitelj iz brodarskog ugovora, nego i brodar, pa je takvu odgovornost potrebno i terminološki naglasiti zadržavanjem izraza «naručitelj» i «brodar».

2. Analogno izmjeni izraza «brodar» u «prijevoznik» kod ugovora o prijevozu stvari i putnika, kod ugovora o tegljenju izrazi «brodar tegljača» odnosno «brodar tegljenog broda» zamijenjeni su izrazom «poduzetnik tegljača» odnosno «poduzetnik tegljenog broda».

Kod ugovora o ostalim pomorskim plovidbenim poslovima, izraz «brodar» zamijenjen je izrazom «poduzetnik broda», a izraz «naručitelj» zamijenjen je izrazom «ugovaratelj». U nastavku se daju obrazloženja pojedinih odredaba koje nisu terminološke prirode.

Uz članak 138.

Člankom 138. Prijedloga Zakona izmijenjen je članak 463. Zakonika, kako bi se razjasnili pojmovi «stojnice» (eng. laydays) i «vrijeme stojnica» (eng. laytime), u skladu s Pravilima o tumačenju vremena stojnica u ugovorima o najmu broda, iz 1993. godine, koji su izdali BIMCO, CMI, FONASBA i INTERCARGO.

Uz članak 154.

Člankom 154. Prijedloga Zakona u tekst Zakonika dodaju se novi članci 509a. i 509b. koji uređuju materiju izvanrednih prekostojnica. Ovi članci zapravo su preuzeti iz bivšeg Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi, iz 1977. godine, a čije je preuzimanje u tekst Zakonika ispušteno pri njegovoj izradi 1994. godine.

Uz članak 159.

Člankom 159. Prijedloga Zakona dopunjuje se članak 515. Zakonika kako bi se omogućilo da se, kao prijevozne isprave na temelju kojih se vrši pomorski prijevoz, mogu javiti, pored teretnice, i druge isprave, prvenstveno teretni list i elektronička izmjena podataka. Teretni list i elektronička izmjena podataka, za razliku od teretnice, nisu vrijednosni papiri, ali se u pomorskoj praksi koriste vrlo često. U Europi se na temelju ovih prijevoznih isprava danas odvija oko 70% ukupnog prijevoza stvari brodom. Takve isprave predviđa i Međunarodna konvencija o prijevozu stvari morem, iz 1978. godine, a poznaju ih i zakonodavstva mnogih zemalja, primjerice skandinavske zemlje.

Uz članak 164.

Kao posljedica izmjene članka 515. Zakonika, člankom 164. Nacrta Prijedloga Zakona tekstu Zakonika dodaju se novi članci 531a. -531g. kojima se preciznije uređuju prijevoz stvari na temelju teretnog lista i elektroničke izmjene podataka. Pri izradi ovih članaka korištena su Jedinствена pravila CMI-a za pomorski teretni lista Pravila CMI-a za elektroničke teretnice, iz 1990.g.

Uz članak 184.

Glede prijevoza putnika, manje izmjene učinjene su člankom 184. Prijedloga Zakona, kojim se mijenja članak 612. Zakonika kako bi se pravno točnije definirao ugovor o prijevozu putnika, precizirajući pri tome osnovne obveze ugovornih strana, kako je to uobičajeno pri definiranju takvih vrsta ugovora.

Uz članak 185.

Člankom 185. Prijedloga Zakona briše se stavak 2. članka 617. Zakonika, budući da nema nikakve potrebe tražiti suglasnost prijevoznika za prenošenje putne karte koja glasi na donositelja, posebice ako se uzme u obzir da u dosadašnjem tekstu Zakonika za ponašanje protivno toj odredbi nije bila predviđena nikakva sankcija.

Uz članke 188. - 189.

Značajne su izmjene predviđene navedenim člancima Prijedloga Zakona kojima se povisuje iznos ograničenja odgovornosti prijevoznika u slučaju smrti ili tjelesne ozljede putnika, kao i u slučaju štete zbog oštećenja putnikove prtljage, te manjka, gubitka ili zakašnjenja u predaji prtljage putniku. Takva su rješenja preuzeta iz Protokola Atenske konvencije iz 1974. godine o prijevozu putnika i njihove prtljage morem, iz 1990. godine, koji je Republika Hrvatska ratificirala, a objavljen je u «Narodnim novinama – međunarodni ugovori», br. 2/97.

Uz članak 208.

U Glavi III. Dijela osmog («Ugovori o pomorskoj agenciji») izmijenjene su odredbe za koje se u praksi pokazalo da predstavljaju poteškoće. Tako se člankom 208. Prijedloga Zakona mijenja članak 694. stavak 1. Zakonika na način da se preciziraju troškovi za koje pomorski agent ima pravo na predujam.

Uz članak 209.

Ovom izmjenom članak 695. Zakonika mijenja na način da se propisuje da je sada osnova za pravo agenta na nagradu činjenica da je on posredovao pri sklapanju ugovora, a nije više odlučna činjenica da je ugovor sklopljen, budući da se, usprkos agentova posredovanja, može dogoditi da stranke ne potpišu ili ne izvrše ugovor, pa u tom slučaju agentov trud ostaje uzaludan.

Uz članak 211.

U Glavi IV. Dijela osmog («Ugovor o pomorskom osiguranju») člankom 211. Prijedloga Zakona izmijenjen je članak 697. stavak 1. točka 3.) Zakonika na način da se određuje da se odredbe Zakonika o pomorskom osiguranju primjenjuju i na osiguranje odgovornosti brodopopravljača (odgovornost za štete na brodu primljenom na popravak).

Naime, u praksi je bilo sporno koji se zakon primjenjuje na to osiguranje. Prethodno je valjalo utvrditi je li osiguranje bilo sklopljeno prema uvjetima za pomorska osiguranja. Kako je praksa bila različita, u tom je pogledu postojala pravna nesigurnost. Ona je često dopuštala i zaključak da se na to osiguranje ima primijeniti Zakon o obveznim odnosima, a ne Pomorski zakonik, ne uvažavajući činjenicu da je

Pomorski zakonik neusporedivo primjereniji za reguliranje odnosa iz toga osiguranja. Zbog toga se predlaže da se na to osiguranje primjenjuje Pomorski zakonik, kao što je to učinjeno za osiguranje broda u gradnji. Više je razloga koji govore tome u prilog: brod je na popravku u brodogradilištu izložen rizicima koji se pretežno po svojoj prirodi smatraju pomorskim rizicima; sustav normi Pomorskog zakonika neusporedivo je primjereniji tom osiguranju od normi Zakona o obveznim odnosima; osiguranje se sklapa na sličan način kao i osiguranje broda u gradnji; na to se osiguranje primjenjuju uvjeti osiguranja koji su vrlo slični uvjetima pomorskog osiguranja; ta se osiguranja organizacijski vode kao pomorska.

Uz članak 207. - 215.

Navedeni članci sadrže jezične i značenjske ispravke u člancima 691., 694., 695., 697., 707., 717. i 719.

DIO DEVETI

Terminološke izmjene(članak 220. - 223.)

Člankom 220. Prijedloga Zakona naziv Dijela devetog Pomorskog zakonika mijenja se i glasi «Pomorske nezgode» kako bi se naglasilo da se odredbama i ovoga dijela Zakonika, kao uostalom i zakonskog teksta u cjelini, uređuju odnosi samo u pomorskoj, a ne i u unutarnjoj plovidbi.

Ostale izmjene u člancima 221.-223. rezultat su prihvatanja rješenja novih međunarodnih instrumenata pri uređenju pojedinih pravnih pitanja ovoga područja.

Glava I., članci 224. i 225.

Člankom 224. Prijedloga Zakona dosadašnji članak 768. Zakonika pripojen je članku 767. koji sada ima tri stavka. Razlog za takvo postupanje je u činjenici da oba članka uređuju isto pitanje, tj. solidarnu odgovornost za smrt i tjelesne ozljede osoba pri sudaru, pa je tako odredba nomotehnički bolja i preglednija. Zbog toga je člankom 225. određeno brisanje članka 768.

Uz članke 226. i 227.

Izmijenjene odredbe članaka 770. i 771. nomotehnički su preglednije i bolje.

Glava II. («Spašavanje») i Glava III. («Vađenje potonulih stvari»), članci 228. - 254.

Sve odredbe Glave II. i Glave III. u cijelosti su prerađene sukladno odredbama Međunarodne konvencije o spašavanju iz 1989. koju je Republika Hrvatska ratificirala. Stoga su sve izmjene koje se predlažu rezultat prihvatanja konvencijskih rješenja u naše zakonodavstvo.

Najznačajnije od tih izmjena su u sljedećim člancima:

Uz članak 229.

Člankom 229. Prijedloga Zakona predlaže se dodavanje novog članka 774a. čime se započinje s usklađivanjem teksta Zakonika s odredbama Međunarodne Konvencije o spašavanju iz 1989. na način da se precizno definiraju pojedini izrazi koji se koriste u ovom dijelu Zakonika.

Uz članke 230. i 231.

Navedenim člancima Prijedloga Zakona predlaže se izmjena članka 775. i dodavanje novog članka 775a. kako bi se, u skladu s Konvencijom, preciziralo polje

primjene odredaba ovoga dijela Zakonika.

Ove izmjene rezultirale su brisanjem članaka 781. i 782. Zakonika koje, prema sadašnjem tekstu, uređuju materiju polja primjene odredaba ovoga dijela Zakonika (cf. članci 234. i 235. Prijedloga Zakona).

Uz članak 238.

Člankom 238. Prijedloga Zakona dopunjuje se članak 785. Zakonika dodavanjem stavka 3. kojim se dopušta strankama da ugovorom odstupe od jednog od osnovnih načela kod spašavanja, a to je da se nikakva isplata za spašavanje ne duguje ako spašavanje nije imalo koristan ishod. Takvo odstupanje također je predviđeno u Međunarodnoj konvenciji o spašavanju, iz 1989. godine.

Uz članke 243. i 245.

Člancima 243. i 245. Prijedloga Zakona predlaže se izmjena članka 791., te izmjena i dopuna članka 793. Zakonika, kako bi se, u skladu s navedenom Konvencijom, preciznije i preglednije uredilo pitanje obveze plaćanja nagrade za spašavanje i utvrđivanja njezina iznosa.

Uz članke 254. i 256.

Člankom 256. Prijedloga Zakona predlaže se brisanje odredaba Glave III., članaka 801.-813. Zakonika, koje reguliraju materiju vađenja potonulih stvari. Taj prijedlog rezultat je činjenice da Međunarodna konvencija o spašavanju iz 1989. vađenje potonulih stvari smatra vidom spašavanja, pa se odredbe Zakonika o spašavanju odnose i na vađenje potonulih stvari, odnosno stvari koje su pod morem, što je jasno izraženo u prijedlogu novog članka 774a., stavak 1. točka 1).

Člankom 252. Prijedloga Zakona o dodavanju članaka 799a., 799b., 799c. i 799d. zadržano je samo nekoliko upravnih odredaba o nadležnosti lučke kapetanije da nadzire operacije, izdaje rješenja o obvezi spašavanja ikada to sigurnost plovidbe zahtijeva, a zadržana je i odredba o zabrani spašavanja (vađenja) stvari od arheološke, povijesne ili vojne važnosti bez odobrenja nadležnih ministarstava.

Uz članke 255. - 266.

Izmjene odredaba ovih članaka Pomorskog zakonika, koje čine Glavu IV. Dijela devetog («Zajedničke havarije») predstavljaju zapravo usklađenje odredaba Zakonika s novim tekstom Jork-Antwerpenskih pravila koja su prihvaćena na Konferenciji CMI-a u Sidneyu u listopadu 1994. godine i koja se u međunarodnoj praksi primjenjuju od početka 1995. godine.

Po člancima, predložene izmjene i dopune su sljedeće:

Uz članak 256.

Člankom 256. Prijedloga Zakona u članku 815. stavak 1. točka 1) Zakonika dopunjuje se riječima «ako su bili razborito poduzeti», kako bi definicija odgovarala uvjetima novog, Vrhovnog pravila iz 1994. godine.

Izmjenom točke 3) definicija pomorskog pothvata proširena je i na tegljenje, odnosno potiskivanje brodova, ako je riječ o gospodarskoj djelatnosti, a ne o spašavanju.

Uz članak 257.

Člankom 257. Prijedloga Zakona u članku 817. dodaje se stavak 2. poradi usklađenja s Pravilom VI (b) iz 1994. godine.

Uz članak 258.

Člankom 258. Prijedloga Zakona, u članku 818. Zakonika dodaje se riječ «dodatni» (trošak), kako bi tekst odgovarao sadržaju Pravila F iz 1994. godine.

Uz članke 259. i 260.

Člancima 259. i 260. Prijedloga Zakona, članci 819. i 820. Zakonika djelomično su stilizirani i dopunjeni radi bolje razumljivosti.

Uz članak 261.

Člankom 261. Prijedloga Zakona predlaže se izmjena članka 821. Zakonika kako bi nova odredba odražavala novu odredbu Pravila XVII, stavak 4. Uz osobne stvari posade i putnika, prema navedenom pravilu, od doprinosa se izuzimaju putnička prtljaga (za koju nije izdana isprava) i poštanske pošiljke.

Uz članak 262.

Člankom 262. Prijedloga Zakona predlaže se dodavanje članka 822a. koji predstavlja sintezu odredaba sadašnjih članaka 824. i 830. Zakonika, zbog čega se predlaže brisanje ovih dvaju članaka. Istovremeno je, pri stilizaciji novog članka 822a., izvršeno usklađenje s novim tekstom York-Antverpenskih pravila XVIII. iz 1994. godine, kao i manje stilske prilagodbe. U sadašnjem tekstu Zakonika odredbe članaka 824. i 830. gotovo su identične, jednostavno ponavljanje, pa je stoga jedna od njih bila potpuno suvišna. Uz navedeno, valja naglasiti da se predloženom izmjenom poboljšava logika redoslijeda članaka (štete na brodu, štete na teretu, vozarina, troškovi, itd).

Uz članak 263.

Člankom 263. Prijedloga Zakona predlaže se izmjena članka 823. Zakonika. Izmjenom je članak djelomično prestiliziran i dopunjen radi bolje razumljivosti i sukladnosti s odredbama pravila XIII. i XIV. iz 1994. godine.

Uz članak 265.

Člankom 265. Prijedloga Zakona predlaže se izmjena članka 825. Zakonika. Predloženom izmjenom postiže se stilizacija navedenog članka u duhu novog teksta York-Antverpenskih pravila XVI i XVII iz 1994. godine.

Uz članak 266.

Člankom 266. Prijedloga Zakona predlaže se stilizacija i usklađenje članka 827. Zakonika s novim tekstom Pravila XX stavak 2. iz 1994. godine.

Uz članak 268.

Navedenim člankom Prijedloga Zakona predlaže se izmjena članka 828. stavka 1. Zakonika u cilju stilizacije i usklađenja navedene odredbe s novim tekstom Pravila XXI. iz 1994. godine.

Glava V. («Izvanugovorna odgovornost vlasnika broda i broдача»)

Odredbe ovoga dijela Zakonika oslanjaju se na rješenja Konvencije o građanskoj odgovornosti za štete od onečišćenja uljem iz 1969. (Konvencija iz 1969), Protokola iz 1976. i Protokola iz 1984., uz tu Konvenciju.

U svibnju 1996. stupio je na snagu Protokol iz 1992. o izmjeni Konvencije iz 1969. kojeg je Republika Hrvatska ratificirala.

Kako je Zakonik unio sve sadržajne novine Protokola iz 1984. godine kojim se

poboljšava tekst Konvencije iz 1969. godine, ratifikacija Protokola iz 1992. koji u cijelosti slijedi tekst Protokola iz 1984. (osim uvjeta za stupanje na snagu) ne iziskuje veći zahvat u postojeći tekst.

Određene izmjene i dopune, u cilju usklađivanja zakonskog teksta s rješenjima Protokola iz 1992. predložene su sljedećim člancima Prijedloga Zakona.

Uz članak 273.

Navedenim člankom preuzima se cjeloviti tekst definicija iz Protokola iz 1992.

Uz članak 274.

Sadašnji tekst točke (c) članka 840. nije u duhu Konvencije iz 1969. kako je izmijenjena Protokolom iz 1992., te dovodi do apsurdnog rješenja: egzoneracijski razlog bila bi krajnja nepažnja i odgovornost bez krivnje nadležnog organa, dok obična nepažnja ne bi bila razlog za oslobađanje od odgovornosti.

Formulacijom predloženom u članku 274. Prijedloga Zakona prihvaćamo konvencijsko rješenje i uklanjamo nelogičnost koja proizlazi iz sadašnjeg teksta stavka 1. točke (c) članka 840.

Izmjenom predloženom u odnosu na stavak 4. članka 840. ispravljamo grešku do koje je došlo prilikom prijevoda Protokola iz 1992.

Uz članke 275. i 276.

Člancima 275. i 276. Prijedloga Zakona predlaže se preuzimanje stilizacije iz članka 5. Protokola iz 1992., te preuzimanje iznosa visina odgovornosti iz Protokola 1992.

DIO DESETI

Uz članke 278. - 339.

Dio deseti Zakonika koji regulira postupak izvršenja i osiguranja na brodu i teretu na brodu pretrpio je značajnije izmjene. Većina izmjena i dopuna prouzročena je činjenicom da je nakon donošenja Zakonika stupio na snagu novi Ovršni zakon koji predstavlja supsidijarni pravni izvor u odnosu na postupak ovrhe i osiguranja na brodu. S obzirom na navedeno većina izmjena rezultat je sadržajnog, stilskog i jezičnog usklađivanja ovoga dijela zakonskog teksta s rješenjima Ovršnog zakona.

I sam naziv ovoga dijela izmijenjen je člankom 273. Prijedloga Zakona.

Odredbe ovoga dijela Zakonika ne uređuju samo procesno ovršno pravo i pravo osiguranja već i supstancijalno pravne odnose koji nastaju u vezi s provedbom ovrhe i osiguranja. Zato je predloženi naziv («Ovrha i osiguranje na brodu i teretu na brodu») pravilniji od postojećeg koji je upućivao na njegov isključivo procesno pravni značaj.

DIO JEDANAESTI

Uz članak 340.

Člankom 340. Prijedloga zakona dodaje se novi članak 990a. kojim se primjena instituta renvoi isključuje u okviru kolizijskopravne regulative Zakonika. Analiza poredbenog prava, odnosno odredbi suvremenih zakona o međunarodnom privatnom pravu pokazala je da se institut uzvrata i upućivanja ne primjenjuje kao pravilo, već samo u izuzetnim i strogo ograničenim situacijama. Materija gdje se renvo i izričito isključuje brojnim suvremenim kodifikacijama međunarodnog

privatnog prava jest materija obveznih odnosa (ugovornih i izvanugovornih). I u hrvatskoj je doktrini prevladalo mišljenje da za renvoi nema mjesta kako u području obveznih odnosa tako niti u kontekstu pomorskih odnosa. Budući da odredba o primjeni renvoi članka 6. Zakona o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja u određenim odnosima nije u tom pogledu dovoljno jasna, potrebno je primjenu renvoi izričito isključiti u okviru kolizijskopravne regulative Pomorskog zakonika. Njegova primjena prema mišljenju domaćih ali i stranih autora nema opravdanja u području pomorskih odnosa. Analiza strane ali i domaće judikature pokazuje da i kada se primjenjuje u pomorskim sporovima, sudovi primjenjuju renvoi kao sredstvo primjene prava koje sam sud smatra bližim spornom odnosu i čija je primjena za sud pravičnija. Renvoi upravo zbog toga što se primjenjuje iznimno, ne rezultira pravnom konzistentnošću. Ovaj institut ne smije biti sredstvo koje će omogućiti sudu primjenu prava koje smatra pravičnim u konkretnom slučaju. Pravičnost treba postići primjenom ispravno formuliranih kolizijskih pravila, a ne korištenjem različitih instituta, kao što je renvoi.

Uz članke 341. i 342.

Člankom 341. Prijedloga Zakona predlaže se izmjena odredbe članka 991. stavka 1. točke 3., i stavka 2. Zakonika. Ovim odredbama određuje se da će se pravo državne pripadnosti broda primjenjivati na pravne posljedice događaja na brodu kad je za te događaje mjerodavna lex loci, odnosno pravo mjesta gdje se događaj zbilo. Državna pripadnost broda kao formalno-pravna veza između broda i države kao dominantan faktor individualizacije broda, predstavlja okolnost odnosno poveznicu, koja u slučaju sukoba zakona, upućuje na pravni sistem koji, bez obzira na to gdje se brod nalazi, jedinstveno i konstantno uređuje odnose na brodu i u svezi s brodom. Međutim, u posljednje se vrijeme značaj državne pripadnosti broda kao poveznice, pogotovo kada se ona javlja kao isključiva odrednica mjerodavnog prava, u poredbenom pravu i judikaturi sve češće osporava. Njen značaj kao poveznice u suvremenom pomorstvu umanjuju sve prisutniji fenomeni zastava pogodnosti i zakupa broda. Te činjenice treba shvatiti kao realnost i o njoj treba voditi računa pogotovo u okviru sustava pomorskog međunarodnog privatnog prava gdje je ona imala, i još uvijek ima u pozitivnom poredbenom zakonodavstvu, karakter isključivog kriterija izbora mjerodavnog prava. U najvećem broju slučajeva u suvremenom pomorstvu državna pripadnost broda ne predstavlja stvarnu vezu broda s državom zastave, u smislu da ova posljednja želi i može izvršavati nadzor nad svojim brodom, to jest da između broda i države zastave postoji stvarna ekonomska veza, koja se očituje kroz vlasništvo, ili pak, stvarnu kontrolu broda (kod brodova zastava pogodnosti ili brodova u zakupu). Posljedično tome, u smislu međunarodno privatnopravne regulative nije ispravno koristiti se državnom pripadnošću broda bez obzira na to da li ona predstavlja ono što po međunarodnom pravu mora biti: stvarni mehanizam zaštite i kontrole svih pitanja nužnih za funkcioniranje broda.

Nedostatak poveznice državne pripadnosti broda u najvećem se broju pravnih sustava nastoji prevladati uvođenjem pravila najbliže veze kao alternativnog kolizijskog rješenja. Ako međutim ne postoje činjenične niti pravne okolnosti koje bi upućivale na pravo najbliže veze, načelno se uvijek može primijeniti kolizijsko pravilo državne pripadnosti broda koje od isključivog tako postaje supsidijarnim kolizijskim rješenjem. Primjena prava državne pripadnosti broda će se primjenjivati pod uvjetom da se stranke nisu sporazumjele o mjerodavnom pravu, te ako, u nedostatku odnosnog izbora, sporni odnos nije u bližoj vezi s nekim drugim pravom. Ako bi se prihvatila takva izmjena, nema potrebe da se u stavku 2. članka 991. zahtjeva postojanje uzajamnosti. Povrh toga, u međunarodnom privatnom pravu u pravilu se uzajamnost ne postavlja kao uvjet primjene stranog prava, pa to ne bi trebalo činiti

ni u ovom segmentu pravnih odnosa.

Načelo napuštanja prava državne pripadnosti broda kao isključivog mjerodavnog prava izražava se i člankom 342. Prijedloga zakona kojim se predlaže izmjena odredbe članka 993. Zakonika, kojim se uređuje pitanja mjerodavnog prava za radne odnose članova posade. Razlozi su gotovo isti kao i oni za izmjenu članka 991., pri čemu ponovno valja naglasiti neprikladnost državne pripadnosti broda kao isključive poveznice. Predloženom izmjenom pravo državne pripadnosti broda postaje supsidijarno kolizijsko rješenje, koje se primjenjuje ako stranke nisu ugovorile neko drugo pravo kao mjerodavno za uređenje svojih odnosa ili ako neko drugo pravo nije činjenično ili pravno u bližoj vezi sa spornim odnosom i strankama. Takva rješenja već postoje u mnogim komparativnim pravima (npr. u Grčkoj, Italiji, SAD) gdje se državna pripadnost broda shvaća danas samo kao jedna od okolnosti o kojoj može, ali i ne mora ovisiti izbor mjerodavnog prava. U zakonodavstvo skandinavskih zemalja unesene su odredbe koje izričito predviđaju primjenu domaćih zakonskih odredbi koje reguliraju odnose posade na domaćim brodovima i na članove posade na stranim brodovima, ako je to za njih povoljnije. Time se odstupa od načela državne pripadnosti broda. Analiza odluka hrvatske judikature pokazala je da sudovi, svjesno ili nesvjesno, pozivajući se na opća kolizijska rješenja za deliktne odnose iz članka 28. Zakona o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja, nastoje izbjeći primjenu prava državne pripadnosti broda kada je to pravo strano pravo, i to posebice kada je riječ o pravu država otvorenih upisnika ili kada je tužitelj-oštećeni hrvatski državljanin. U takvim slučajevima sudovi uopće nisu ni navodili podatke o državnoj pripadnosti brodova na kojima su plovili nastradali pomorci, čime su sudovi zapravo u praksi zaobilazili odredbu članka 993. Pomorskog zakonika koja nalaže obveznu primjenu prava državne pripadnosti broda.

Pored izmjene koja je rezultat osuvremenjivanja odredaba Pomorskog zakonika, predloženi tekst izmjene članka 993. čini se stilski i sadržajno precizniji od postojećeg.

Uz članak 343.

Člankom 343. Prijedloga Zakona briše se članak 996., stavak 2. Zakonika jer je nepotreban. Naime, odredbom stavka 1. istog članka upućivanjem isključivo na primjenu hrvatskog prava (pravilo neposredne primjene) isključuje se potreba za kolizijskopравnom regulativom. Slijedom toga logično je da svaki sporazum protivan tome nema pravni učinak, te stoga to nije potrebno posebnom odredbom regulirati.

Uz članke 345. - 353.

Člancima 345. i 349. Prijedloga Zakona brišu se članci 998., 999. i 1002. Zakonika koji uređuju pitanja mjerodavnog prava kod instituta spašavanja i zajedničkih havarija. Zapravo, radi se samo o «premještanju» navedenih odredaba, budući da se oni, uz određene stilske korekcije, gotovo u istom sadržaju i obliku javljaju kao novi članci 1001a., 1001b. i 1006a., čije se unošenje u tekst Zakonika predlaže člancima 348 i 353. Prijedloga zakona. Ovakav «premještaj» rezultat je težnje da redosljed odredaba o izboru mjerodavnog prava pri uređenju pojedinih instituta odgovara redosljedu kojim se ti instituti obrađuju u materijalnim odredbama Zakonika, u ovom slučaju u Dijelu devetom («Pomorske nezgode»).

Člankom 347. Prijedloga Zakona predlaže se izmjena članka 1001. Zakonika u svrhu sužavanja broja slučajeva kada je obvezna primjena hrvatskog prava pri uređenju pitanja naknade štete od sudara brodova. Isključiva primjena hrvatskog prava koja je prema važećoj odredbi članka 1001. predviđena za brojna pitanja, danas nije više osnovana. Predloženom izmjenom odredbe Zakonika o sudarima i dalje bi se obvezno primjenjivale za situacije kada sve zainteresirane stranke imaju

hrvatsko državljanstvo ili, pak, redovno boravište, odnosno centar poslovanja u Hrvatskoj, po načelu da je hrvatsko pravo (Pomorski zakonik) u tom slučaju pravo najbliže veze.

Neposredna primjena hrvatskog prava opravdana je i u pogledu naknade štete prouzročene sudarom brodova ako je jedan od brodova hrvatski javni ili ratni brod.

DIO DVANAESTI

Uz članke 354. - 356.

Člancima 354.-356. predložene su izmjene u nazivu i sastavu tijela koja vode prekršajne postupke u pomorskim prekršajima sukladno odredbama Zakona o prekršajima (Narodne novine br. 88/02).

Uz članke 357. - 380.

Člancima 357.-380. predlažu se izmjene članaka 1014. - 1037. Zakonika odnosno dopuna postojećih kako bi se sankcioniralo ponašanje zapovjednika broda koje je u suprotnosti s materijalnim odredbama Pomorskog zakonika iz Dijela devetog, Glave II. («Plovidbene nezgode - Spašavanje»), a koje se odnose na postupanje zapovjednika broda pri operacijama spašavanja ljudi i imovine na moru. kojima se utvrđene kazne za pomorske prekršaje.

Kako je riječ o prekršajnim odredbama kojima su regulirana pitanja sigurnosti plovidbe kao i upravljanje pomorskim dobrom, navedene bi kazne valjalo pooštriti kako bi iste imale jači preventivni karakter, što je i svrha predloženih izmjena.

Uz članak 386. - 387.

Predložena dopuna članka 1043. posljedica je predviđene izmjene člankom 60. Prijedloga Zakona. Tim člankom navedeno je da Ministar posebnim propisom utvrđuje najvišu dopuštenu starost brodova za upis u hrvatski upisnik brodova.

Isto tako, Ministarstvo pomorstva, prometa i veza ovlašćuje pravne osobe za obavljanje izobrazbe (tečajeva) za pomorce, koji su uvjet za stjecanje svjedodžbi sukladno Pravilniku o zvanjima i svjedodžbama pomoraca, a čije su odredbe u cijelosti usuglašene s pravilima Međunarodne konvencije o standardima za izobrazbu, održavanje straže i izdavanje svjedodžbi pomoraca iz 1978. kako je izmijenjena 1995. godine. Nadalje, predviđa se da Ministar propiše naknadu koju plaćaju pravne osobe kojima je odobreno održavanje propisane izobrazbe. Takva naknada u svijetu je uobičajena, te je prihod Državnog proračuna.

Od dana 1. srpnja 1998. godine Glava X. Međunarodne konvencije o sigurnosti ljudskih života na moru (SOLAS Konvencija) primjenjuje se obvezno na većinu brodova u međunarodnoj plovidbi. Poradi implementacije navedene glave SOLAS konvencije, čija je Republika Hrvatska stranka temeljem sukcesije, propisuje se obveza Ministra da donese navedeni propis.

Člankom 388. daje se ovlast ministru da uz suglasnost ministra obrane donese propis o načinu upravljanja pomorskim prometom i uspostavi sustava usmjerene i razdvojene plovidbe u Jadranskom moru.

Uz članak 391.

Člankom 391. propisuju se podzakonski akti koji stupanjem na snagu ovog Zakona prestaju važiti jer su odredbe tih akata obuhvaćene predloženim izmjenama i dopunama ovog Zakonika.

Uz članke 392. i 393.

Obzirom na brojnost predloženih izmjena potrebno je izraditi pročišćeni tekst Pomorskog zakonika.

Uređuje se stupanje na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Pomorskog zakonika.